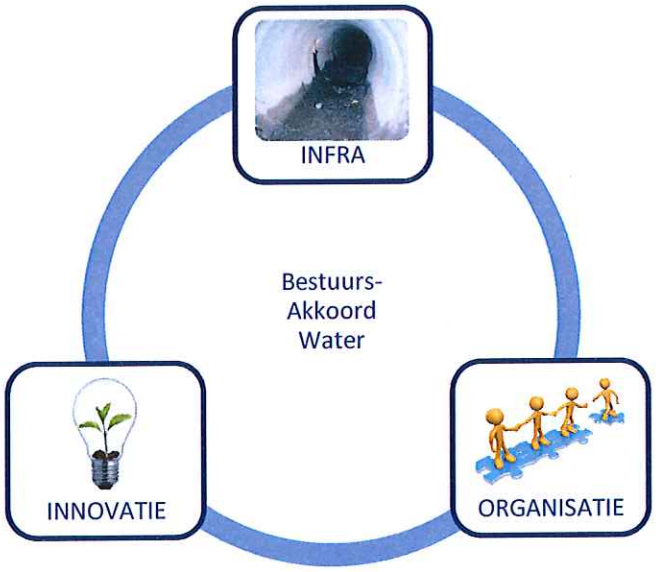

Doelmatige Afvalwaterketen

Implementatie Bestuursakkoord Water
1 juli 2017

waterschap
Hollandse
Delta

Aanleiding

Met het Bestuursakkoord Water is afgesproken de doelmatigheid van het waterbeheer te verhogen. Hierbij zijn de volgende doelstellingen benoemd:

- beperking Kostenstijging;
- verbetering Kwaliteit;
- vermindering Kwetsbaarheid.

Deze rapportage geeft de stand van zaken van de Implementatie Bestuursakkoord Water op 1 juli 2017 weer. De belangrijkste conclusie is dat de waterschappen, de gemeenten en de drinkwaterbedrijven goed op schema liggen om de doelstellingen uit het BAW te halen. De gemeenten en het waterschap hebben inmiddels 60% van de doelstellingen gehaald en de drinkwaterbedrijven hebben de gehele opgave uit het BAW al behaald. Een volgende rapportage wordt medio 2018 opgesteld.

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**5**
1.1	Bestuursakkoord Water	5
2	**Samenwerking binnen WSHD**	**6**
2.1	Regio's	6
2.2	Financiële Ambities	6
2.3	Gevolgd proces	7
3	**Voortgang**	**8**
3.1	Drinkwaterbedrijven	8
3.2	Proces van de samenwerking	8
3.3	Financiële Stand van Zaken	9
3.4	Voortgang afvalwaterakkoord	11
3.5	Grensoverschrijdende zaken	11
3.6	Kennisbijeenkomst	11
4	**Vooruitblik**	**12**
4.1	Verdere implementatie samenwerking	12
4.2	Monitoring Doelrealisatie Kwaliteit en Kwetsbaarheid	12
4.3	Doelstellingen 2020	13
4.4	Nieuwe Bestuursakkoord Water	13
4.5	Brief van Unie van Waterschappen	13
Bijlage 1 Factsheets per regio		**14**
Bijlage 2 Brief Unie van Waterschappen		**15**
Bijlage 3 Tijdlijn van de projecten in Rotterdam		**16**

1 Inleiding

1.1 Bestuursakkoord Water

Het Bestuursakkoord Water (BAW) is op 21 april 2011 getekend door het Rijk, de provincies, gemeenten, waterschappen en de drinkwaterbedrijven. Eén van de aanleidingen voor het Bestuursakkoord is de verwachting dat in 2020 de kosten van het beheer van de (afval)waterketen met 25% toegenomen zullen zijn t.o.v. de kosten in 2010 (€ 600M meer dan de € 2400 in 2010), zie onderstaande figuur.

Uit het landelijke feitenonderzoek uit 2010 is gebleken dat door een "slimmer" beheer de kostenstijging beperkt kan worden, zonder verlies van kwaliteit. Bovendien kan de kwetsbaarheid daarmee verlaagd worden. Voor de (afval)waterketen is dit een opgave van € 450M. De opgave is verdeeld over de waterschappen, gemeenten en drinkwaterbedrijven. De verschillende opgaven zijn:

- De waterschappen zijn verantwoordelijk voor de autonome besparing van € 100M
- De waterschappen en de gemeenten zijn verantwoordelijk voor een gezamenlijke opgave van € 140M
- De gemeenten zijn verantwoordelijk voor een besparing van € 140M.
- De drinkwaterbedrijven zijn verantwoordelijk voor een besparing van € 70 M.

Een en ander is schematisch in figuur 1 weergegeven.

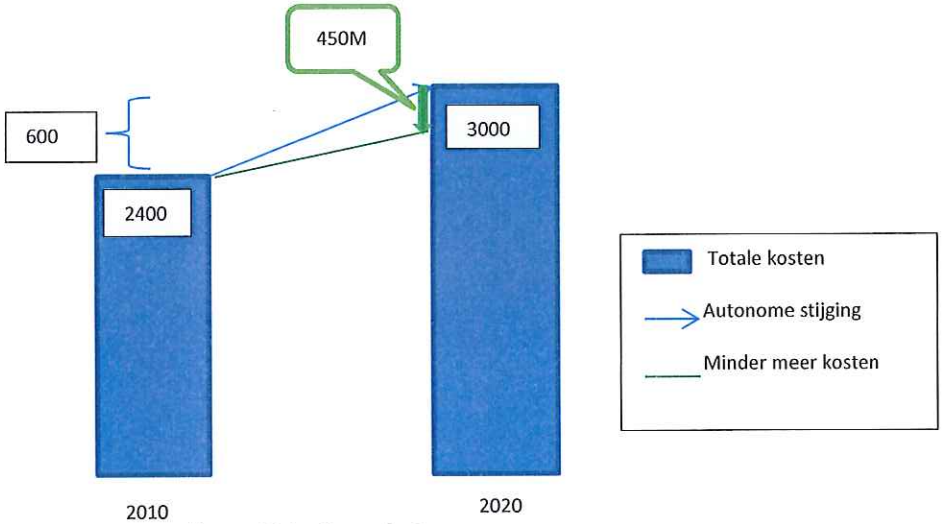

Figuur 1: Landelijke ambitie: financieel

2 Samenwerking binnen WSHD

2.1 Regio's

WSHD heeft gekozen voor een aanpak per regio (eilanden en bestaande samenwerkingsverbanden tussen gemeenten) en een proces dat aansluit bij de behoeften van de verschillende regio's:

1. Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk (BAR gemeenten)
2. Goeree-Overflakkee
3. Rotterdam
4. Hoeksche Waard
5. Voorne-Putten
6. Drechtsteden

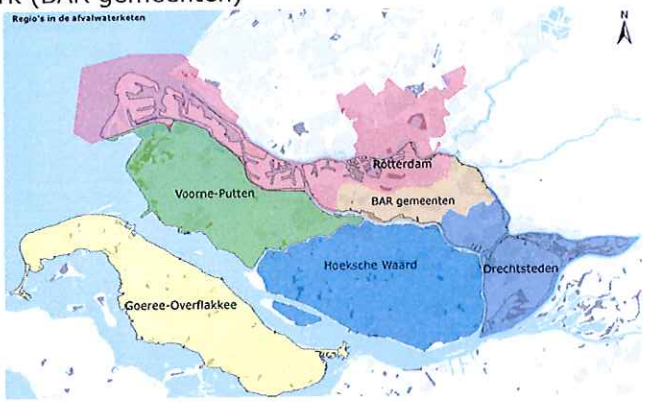

2.2 Financiële Ambities

In deze paragraaf schetsen we de financiële ambities van de regio's binnen het beheergebied van WSHD, zoals gerapporteerd aan de Visitatiecommissie (september 2014). Hierin geven we aan welke financieel besparingspotentieel we als ambitie benoemd hebben, zie **Tabel 1**. Deze bedragen en ambities zijn geactualiseerd op basis van de financiële rapportages en analyses van de samenwerkingspartners[1].

Tabel 1 Ambities in de Afvalwaterketen, per regie (in miljoenen euro's)

Regio	Ambitie in de Regio		Ambitie afvalwaterketen	Kosten 2010 afvalwaterketen	Percentage v.d. kosten 2010
	Gemeenten	Waterschap			
Hoeksche Waard	€ 1,3	€ 1,5	€ 2,8	€ 12,4	22,6%
Voorne-Putten	€ 2,7	€ 1,9	€ 4,6	€ 17,0	27,0%
Goeree-Overflakkee	€ 0,6	€ 0,7	€ 1,3	€ 7,5	17,3%
BAR	€ 1,0	€ 1,2	€ 2,2	€ 13,4	16,4%
Drechtsteden	€ 1,2	€ 2,5	€ 3,7	€ 24,5	15,1%
Rotterdam	*	*	*	*	*
Totaal	€ 6,8	€ 7,8	€ 14,6	€ 74,8	19,5%

* In de Rotterdam is de samenwerking tussen 3 waterschappen (hoogheemraadschappen Schieland en de Krimpenerwaard, Delfland en waterschap Hollandse Delta) en 2 gemeenten Rotterdam en Capelle aan den IJssel. De ambitie in deze regio geldt dus voor 3 waterschappen en 2 gemeenten waarvan 1 gemeente ook niet in ons beheersgebied is gelegen. In de samenwerkingsovereenkomst is een ambitie van 4 miljoen voor de gemeente Rotterdam opgenomen en het waterschap heeft een eigen ambitie van 3,3 miljoen.

[1] Hiermee zijn de eerder genoemde potentiele besparingen (B1100810: D&H notitie Strategie: doelmatigheid in de afvalwaterketen voor WSHD (maart 2011)) nader gespecifieerd en deze bedragen zullen dan ook als doelstelling voor 2020 genomen worden.

2.3 Gevolgd proces

In de meeste regio's is, conform de landelijke systematiek, in 2011 een regionaal feitenonderzoek opgesteld, waarin de besparingskansen in beeld zijn gebracht. Op basis hiervan is in iedere regio een Intentie- (of samenwerkings)overeenkomst getekend. Het streven van het waterschap is om in alle regio's toe te werken naar een afvalwaterplan dat eventueel bekrachtigd kan worden in één van de modules van het op te stellen afvalwaterakkoord per gemeente.

In de meeste regio's is de planfase afgerond en is de implementatiefase gestart. Om in deze implementatiefase de energie in de samenwerking te houden en om de verhoogde ambities te realiseren, is bestuurlijke aandacht vereist. Het bestuurlijk overleg zal scherper monitoren op voortgang van de gemaakte afspraken door twee maal per jaar bestuurlijke overleggen per regio af te spreken en de heemraad zal jaarlijks over de voortgang rapporteren in de Verenigde Vergadering.

In het vervolgproces wordt ook aangestuurd op de nodige verplichtingen expliciet vast te leggen. Hierbij streven we naar dat vermeld wordt wat het product is wat opgeleverd gaat worden (goede en duidelijke formulering), welke middelen hiervoor nodig zijn en hoe dit bijdraagt aan de doelen vanuit het BAW. T.a.v. de besparingen in de afvalwaterketen brengen we zo expliciet mogelijk in beeld hoe deze gerealiseerd zijn.
Voor Kwetsbaarheid en Kwaliteit moet nog een instrument ontwikkeld worden, zie ook paragraaf 4.2.

In paragraaf 3.3 is de voortgang van de afvalwaterakkoorden weergegeven. In een aantal regio's willen de gemeenten het afvalwaterplan in het kader van de nieuwe omgevingswet bezien. In deze regio's willen de gemeenten de doelstellingen van het afvalwaterplan opnemen in een omgevingsvisie.

3 Voortgang

Voor WSHD is tot nu toe gekozen voor een samenwerking gericht op de afvalwaterketen. De doelstellingen zijn in eerste instantie sectoraal ingestoken: het waterschap is verantwoordelijk voor de autonome besparing van € 5,2M samen met de gemeenten verantwoordelijk voor de gezamenlijke opgave van € 7,2M , maar heeft geen intentie om een rol te spelen in de autonome besparing binnen het gemeentelijk domein (€ 7,2M). In het Waterbeheerpogramma 2016-2021 is deze ambitie verhoogd, zie hoofdstuk 4: WSHD spant zich actief in om samen met de gemeenten invulling de geven aan de ambities op het vlak van Kosten, Kwaliteit en Kwetsbaarheid.

3.1 Drinkwaterbedrijven

De drinkwaterbedrijven hebben landelijk een eigen ambitie van € 70 miljoen. De drinkwaterbedrijven hebben landelijk deze doelstelling al gehaald (zie paragraaf 4.5). In 2016 heeft het waterschap ook de overleggen met de drinkwaterbedrijven opgestart. Vanaf 2017 gaat het waterschap in onze regio's de drinkwaterbedrijven nadrukkelijker betrekken bij de samenwerking. Met de drinkwaterbedrijven liggen er kansen bij de volgende onderwerpen:

- ALM-studies
- Assetmanagement
- Kennisuitwissiling

3.2 Proces van de samenwerking

Hiervoor hebben wij ons proces op orde: processen om onze belangen in het gemeentelijk domein te borgen zijn ingeregeld, de implementatie van de BAW-doelen voor het waterschapsdeel zijn gerealiseerd en over de gezamenlijke opgave zijn bestuurlijke afspraken gemaakt.
Bij de implementatie van de bestuurlijke afspraken wordt het tempo en de scope bepaald door de ambities van de gemeenten; zij hebben een trekkersrol in de samenwerking per regio.
Het waterschap heeft de afgelopen periode een initerende rol genomen en in iedere regio zijn samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Om de voortgang te bewaken heeft het waterschap in iedere regio de afspraak gemaakt om 2 x per jaar een bestuurlijke bijeenkomst te houden. De afgelopen periode is hier goed invulling aangegeven.

3.3 Financiële Stand van Zaken

In figuur 2 zijn op basis van de meest actuele financiële gegevens van de samenwerkingspartners de kosten in de afvalwaterketen van 2010 tot 2020 in beeld gebracht. Uit figuur 2 kan geconcludeerd worden dat het waterschap en de gemeenten de doelstellingen gaan halen. Momenteel hebben de gemeenten en het waterschap 60% van de doelstelling gehaald. In vergelijking met de jaarrekening van 2016 is dit een toename met 20%. Deze toename wordt veroorzaakt omdat begin 2017 nieuwe cijfers van de regio's Drechtsteden en Goeree Overflakkee zijn verwerkt. De nieuwe cijfers van de gemeenten geven nu een doelstelling van 60%. Gemeenten en waterschap liggen dus op koers. Voor de Kwaliteit en de Kwetsbaarheid is nog geen monitoringsinstrument ontwikkeld, zie paragraaf 4.2.

Figuur 2: financieel overzicht kosten afvalwaterketen WSHD

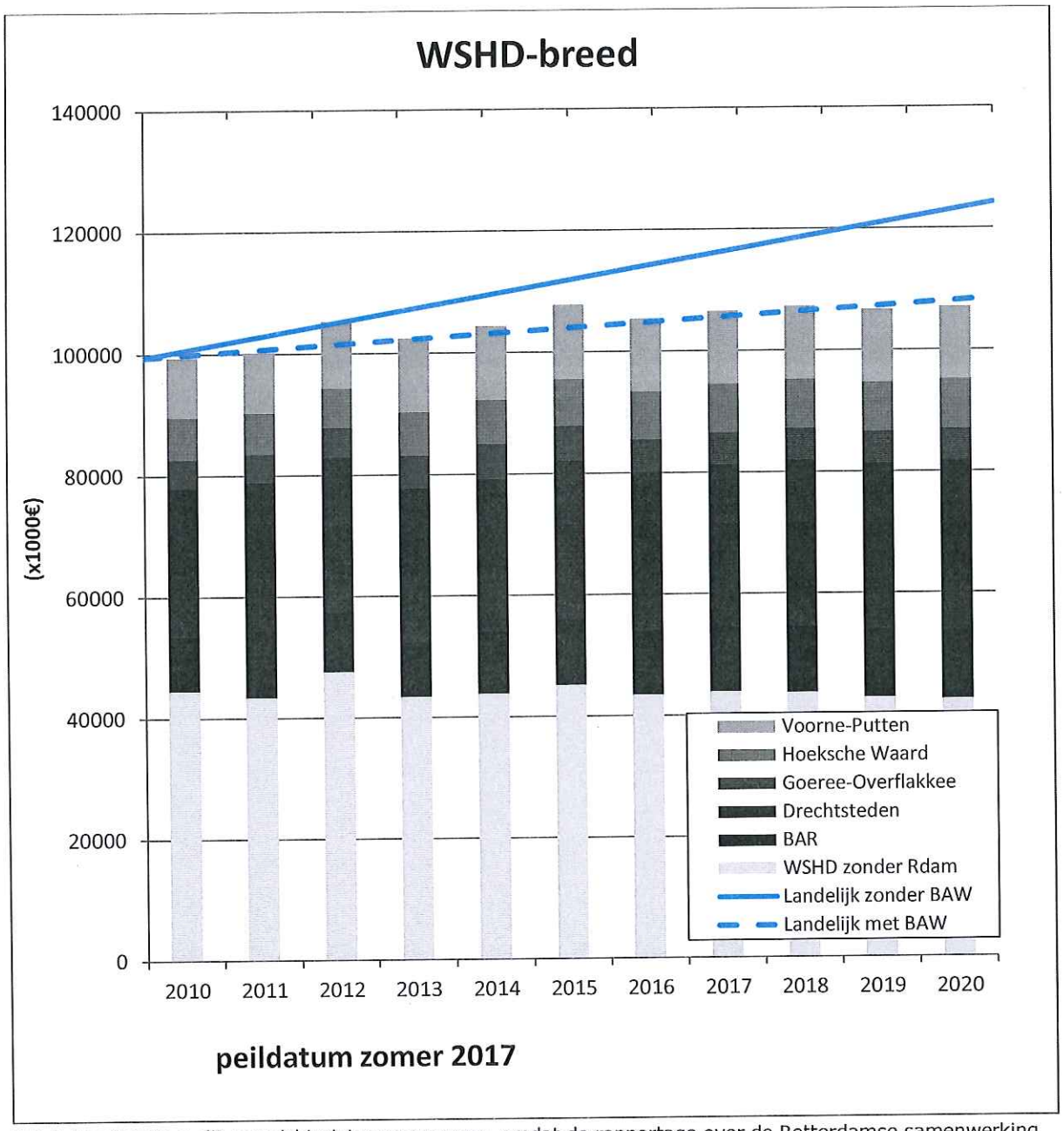

NB Rotterdam is in dit overzicht niet meegenomen, omdat de rapportage over de Rotterdamse samenwerking via Rotterdam verloopt. In bijlage 3 is wel de tijdlijn van de projecten die momenteel lopen in Rotterdam weergegeven.

Tabel 2 Reeds behaalde besparingen a.g.v. BAW (in 1000 euro)

Samenwerkingspartners	Besparingen
Hoeksche Waard	€ 893
Voorne-Putten	€ 2.359
Goeree-Overflakkee	€ 670
BAR-regio	€ 734
Drechtsteden	€1.139
Rotterdam	Zie 2.2
Totale besparingen binnen de integrale afvalwaterketen (jaarlijkse kosten)	**€ 5.795**

Voorbeelden van de maatreglen zoals in deze regio's genomen, zijn:

- Aanbestedingsvoordeel door gezamenlijk optrekken bij reiniging en inspectie van riolering (alle regio's)
- Optimaliseren investeringsbeslissingen d.m.v. ISA Hoeksche Waard (meet- en monitoringsinstrument)
- Schaalvoordeel bij fusie gemeenten op Goeree-Overflakkee/BAR-organisatie
- Implementeren van nieuw beheersysteem in de BAR-organisatie
- Levensduurverlenging van de gemeentelijke riolering in de Hoeksche Waard
- Uitwisseling van personeel in de Drechtsteden

Van de € 5,7M zoals hierboven genoemd, is iets meer dan de helft door het waterschap gerealiseerd, zie onderstaande tabel.

Tabel 3 Reeds behaalde besparingen voor Zuiveren binnen WSHD (in 1000 euro)

Maatregelen binnen WSHD-Zuiveren	Besparingen Zuiveren
Aangepaste monstername	€ 606
Besparing energie	€ 419
Besparing slibverwerking HVC	€ 616
Besparing onderhoud	€ 239
Gezamenlijke aanbesteding vuilafvoer	€ 90
Gezamenlijke inkoop chemicaliën	€ 50
Verminderen gebruik chemicaliën	€ 22
Maximale capaciteit slibcapaciteit Sluisjesdijk benutten	€ 150
Desinfectie stopgezet	€ 13
Renovatie slibontwatering rwzi Dordrecht niet nodig	€ 261
Stopzetten MBR Heenvliet	€ 70
Stopzetten ISO certificering	€ 80
Procesoptimalisatie diverse rwzi's (beluchtingen)	€ 349
beter benutting belasting rwzi Dordrecht door samenwerking met een bedrijf	€ 40
Totale besparingen per jaar	**€ 3.305**

3.4 Voortgang afvalwaterakkoord

In 2016 heeft het waterschap intern een concept model afvalwaterakkoord opgesteld. Na goedkeuring van het management is het waterschap in het najaar van 2016 de ambtelijke consultatie in de regio gestart. Het waterschap heeft in iedere regio het concept model toegelicht waarna een gesprek op gang is gekomen met de gemeenten over het concept. De consultatie heeft zo'n 200 reacties vanuit de regio opgeleverd. Deze reacties zijn inmiddels besproken in de regio's en op basis daarvan is het concept doorontwikkeld tot een ontwerp afvalwaterakkoord. Het waterschap heeft op 18 juli het ontwerp bestuurlijk vastgesteld in het college en vervolgens zal in de periode 2017-2021 met iedere gemeente een akkoord worden gesloten. In de akkoorden zal het waterschap waar mogelijk tot verdergaande besparingen willen komen.

3.5 Grensoverschrijdende zaken

In 2016 zijn de projectgroepenleden van de BAR-gemeenten op bezoek geweest bij de gemeente Goeree Overflakkee in het kader van kennisuitwisseling over het afvalwaterketenplan. Dit is bij beide gemeenten goed bevallen. Het initiatief van de BAR-gemeenten en de gemeente Goeree Overflakkee heeft in 2017 al een vervolg gekregen door kennisuitwisseling tussen de gemeenten in de Hoeksche Waard en Voorne Putten over ISA Hoeksche Waard. Daarnaast heeft er tussen deze gemeenten ook kennisuitwisseling plaatsgevonden rondom klimaatadapatie. Het waterschap juicht deze initiatieven toe. Deze kennisuitwisseling draagt bij aan verbetering van de kwaliteit en verlagen van de kwetsbaarheid.

3.6 Kennisbijeenkomst

Op 23 juni 2016 heeft het waterschap een kennisbijeenkomst georganiseerd voor alle gemeenten in het beheersgebied. Bij de kennisbijeenkomst waren van iedere regio gemeenten vertegenwoordigd. Tijdens de bijeenkomst zijn twee presentaties gehouden, te weten over:

- Ervaringen met een vernieuwd verbeterd gescheiden stelsel (VGS 2.0)
- Wat is een Macrofauna onderzoek?

De kennisbijeenkomst is door de gemeenten als leerzaam ervaren en deze bijeenkomst heeft in 2017 al een vervolg gekregen op 9 februari 2017. De volgende kennisbijeenkomst zal op 7 september worden gehouden. Bij deze bijeenkomst zal onder andere het nieuwe instrument van Rioned om de kwetsbaarheid en de kwaliteit te meten en te monitoren worden behandeld.

4 Vooruitblik

In het Waterbeheerprogramma 2016-2021 (WBP) is expliciet een verhoging van de ambities op dit dossier geformuleerd: WSHD voelt zich verantwoordelijk voor een doelmatig beheer van de **totale** afvalwaterketen. Wij streven naar een doelmatigheidswinst voor de gehele afvalwaterketen en voelen ons mede verantwoordelijk voor het behalen van de minder meerkosten in het gemeentelijk domein. Het vereist continu aandacht om structuur te geven aan de vereiste samenwerking met gemeenten en daarmee de vereiste doelmatigheid te realiseren. Voor de komende periode zullen de volgende aanbevelingen uitgewerkt worden.

4.1 Verdere implementatie samenwerking

Op bestuurlijk niveau zal het nodig zijn om de samenwerking te versterken en blijvend onder de aandacht te brengen van de samenwerkingspartners. Voor het Bestuursakkoord Water moet monitoring van de voortgang op het realiseren van de doelen in de regio's van WSHD nog geformaliseerd worden; tot nu toe is alleen op verzoek van de Visitatiecommissie o.l.v. mevrouw Peijs gerapporteerd over de doelrealisatie.

In de organisatie kan op een aantal niveaus een verzwaarde inzet gepleegd worden om zo de verhoogde ambitie te realiseren. Het waterschap streeft ernaar regie in handen te nemen in de afvalwaterketen met als doel dat wij het beheer van de afvalwaterketen in goede harmonie met de samenwerkingspartners organiseren "als ware het 1 bedrijf". Onze houding in het gemeentelijk domein is als een adviseur die -ook ongevraagd- advies geeft. Hiervoor hebben wij de processen in het gemeentelijk domein (besluitvorming, financieel en operationeel) goed in beeld.

Op **strategisch** niveau willen we betrokken zijn bij het opstellen van doelen en ambities (gezamenlijk planproces) wat landt in afvalwaterplannen (pilot Goeree-Overflakkee) en bekrachtigd wordt in een afvalwaterakkoord met iedere gemeente.

We rollen ISA (pilot Hoeksche Waard) versneld uit zodanig dat wij de gemeenten (kunnen) ondersteunen in hun **tactische** beheer van het rioolstelsel op het vlak van:

- het functioneren van het stelsel en het optimaliseren van de hydraulische modellen;
- slimmer investeren door onze kennis van asset management en keuzes op basis van het werkelijk functioneren van het systeem.

Dit geeft een sterke basis voor het verder uitbouwen van gezamenlijke visies en beleidskeuzes op strategisch niveau.

Operationele initiatieven pakken wij op wanneer daar bij de gemeenten behoefte aan is. Verschillende business cases moeten laten zien of een dergelijke samenwerking de doelmatigheid vergroot.

4.2 Monitoring Doelrealisatie Kwaliteit en Kwetsbaarheid

In mei 2015 is in de Verenigde Vergadering het rapport van de Rekenkamercommissie (RKC) van WSHD "Onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de samenwerking in de afvalwaterketen" besproken. Eén van de aanbevelingen uit dit rapport is: "Geef prioriteit aan de samenwerking op het gebied van Kwetsbaarheid en Kwaliteit zonder de sturing op de kosten te verslappen." Momenteel is er in de samenwerking al veel aandacht voor Kwetsbaarheid en Kwaliteit. In 2017 zal ook een monitoring voor de kwaliteit door het waterschap met de gemeenten worden ontwikkeld en in de rapportage van 2018 zal hierover worden gerapporteerd. Hiervoor zal het waterschap samen met de gemeenten gebruik maken van het door Rioned ontwikkelde instrument om kwetsbaarheid en kwaliteit te meten en te monitoren. In eerste instantie zal het waterschap op de kennisbijeenkomst van 7 september 2017 Rioned uitnodigen om het instrument toe te lichten. Vervolgens zal het waterschap in iedere regio dit jaar het instrument nog gaan implementeren.

4.3 Doelstellingen 2020

Zoals in paragraaf 3.3. is aangegeven hebben het waterschap en de gemeenten momenteel 60% van de doelstellingen uit BAW behaald. Het is de verwachting dat het waterschap en de gemeente de doelstellingen van het BAW in 2020 ruimschoots gaan halen. Een aantal gemeenten hebben recent nieuwe gemeentelijke plannen vastgesteld waarin de gemeenten nog lager in de kosten komen, omdat de gemeenten de levensduur van de gemeentelijk riolering verlengen of de gemeenten kiezen niet voor vervangen maar voor relinen van de gemeentelijke riolering.

4.4 Nieuwe Bestuursakkoord Water

Momenteel is de Unie van waterschappen samen met de andere koepels in overleg over een nieuw bestuursakkoord Water. Het waterschap volgt dit op de voet en denkt met de Unie van Waterschappen kritisch mee over de nieuwe opzet van het Bestuursakkoord.

4.5 Brief van Unie van Waterschappen

Op 31 mei 2017 heeft de Unie van Waterschappen een brief gestuurd over de voortgang en het resultaat samenwerking in de waterketen. Deze brief is al bijlage 2 bijgevoegd bij de notitie. Uit deze brief kan samenvattend worden geconcludeerd dat de waterschappen, de gemeenten en de drinkwaterbedrijven goed op weg zijn op de doelstellingen uit BAW te realiseren. De drinkwaterbedrijven hebben hun doelstelling van 70 miljoen al ruimschoots gehaald (89 miljoen) en de gemeenten en het waterschappen hebben al een besparing gerealiseerd van 78% van hun gezamelijke doelstelling (295 miljoen). Het waterschap Hollandse Delta zit in het landelijke beeld in de middenmoot. De Rottendamse regio scoort boven het landelijke gemiddelde.

Bijlage 1 Factsheets per regio

Per regio is een factsheet gemaakt om de Stand van Zaken in die regio weer te geven.

Factsheet BAR-gemeenten

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	**Barendrecht**	H.L.A. van Noort	**L. van Lange**
	Albrandswaard	J. de Leeuwe	
	Ridderkerk	**M. Japenga**	
	Waterschap	F. van Oorschot	T. Dalstra

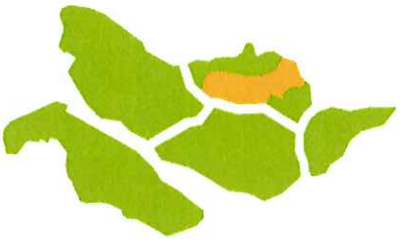

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Barendrecht	2.173	315	32	47.053
	Albrandsewaard	2.376	122	72	25.003
	Ridderkerk	2.526	245	15	45.208

WSHD	Zuiveringskringen	Barendrecht, Ridderkerk, Zwijndrecht, Hoogvliet		
	Vervuilingseenheden	128.934		
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	14-11-2016	volgende vergadering	
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord
	niet uitgevoerd	2016	gepland	2021

Stand van Zaken voorjaar 2017

1. In 2016 is de intentieovereenkomst van 2012 vervangen door een samenwerkingsovereenkomst
2. De gemeente heeft een meet -en monitoringsplan opgesteld, de volgende stap is ISA BAR en quick wins opmaken.
3. In 2017 wordt een afvalwaterketenplan opgesteld met alle partijen.

Financieel zomer 2017

De gemeente Albrandswaard en Barendrecht moetn de financiën nog herzien. Deze gegevens zijn nog niet verwerkt in de grafiek. Door slim beheer zijn de kosten in ieder geval gereduceerd. De cijfers worden in 2017 geactualiseerd.

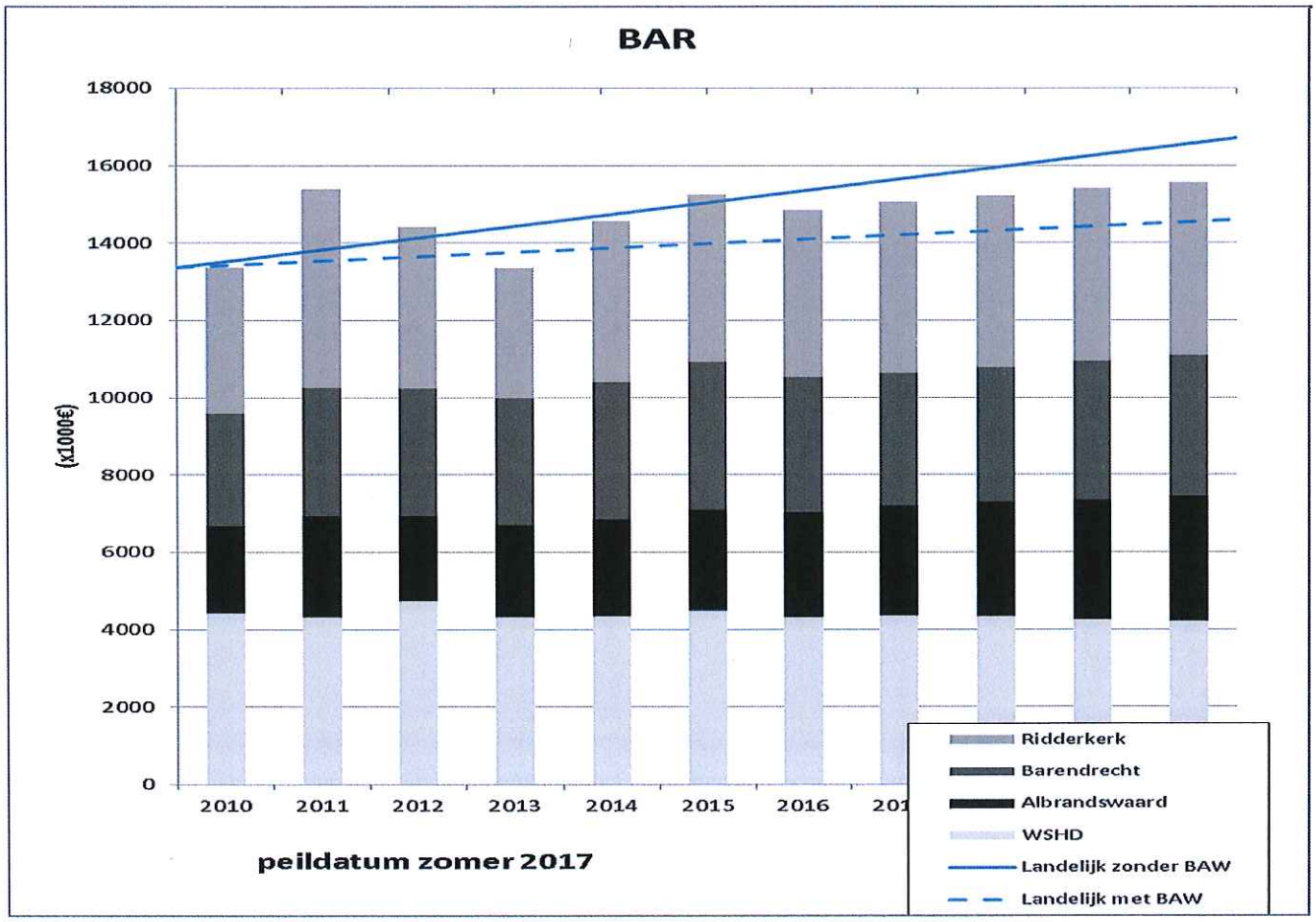

Factsheet Drechtsteden

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	Hendrik-Ido-Ambacht	F. van de Velde	**S. Platenkamp**
	Dordrecht	R. Reynvaan	P. van Esch
	Zwijndrecht	R. Kreukniet	D. Buijink
	Waterschap	F. van Oorschot	T. Dalstra
	Alblasserdam	P. Verheij	H. Schnitker

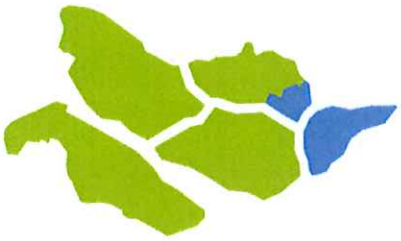

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Hendrik-Ido-Ambacht	1.190	148	24	28.257
	Dordrecht	9.947	615	49	118.862
	Zwijndrecht	2.278	202	11	44.499
	Alblasserdam	nvt	nvt	nvt	nvt

WSHD	Zuiveringskringen	Zwijndrecht, Dordrecht		
	Vervuilingseenheden	244.692		
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	23-02-2017	volgende vergadering	
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord
	niet uitgevoerd	2012	-	2017/2019

Stand van Zaken voorjaar 2017

Op basis van de Samenwerkingsovereenkomst zijn voor de onderstaande onderwerpen recent business cases opgeleverd:
1. Vervangingssystematiek Riolering
2. Aanpak indirecte lozingen Riolering
3. Business Case Meet- en monitoringssysteem

Deze onderwerpen zullen een vervolg krijgen. De onderwerpen inventarisatie Wachtdienst en gezamenlijk onderhoud gemalen (correctief/preventief) zijn bekeken en hierbij is gebleken dat deze niet kansrijk zijn.

Financieel 2017

De cijfers van de Drechtsteden zijn recent geactualiseerd. De cijfers van de gemeente Zwijndrecht zijn na de aanpassing gunstiger dan eerder gerapporteerd aan de visitatiecommissie. De regio Drechtsteden voldoet in 2020 nu bijna aan de resultaatverplichting uit het Bestuursakkoord. Er moet nog 200.000 euro worden gevonden.

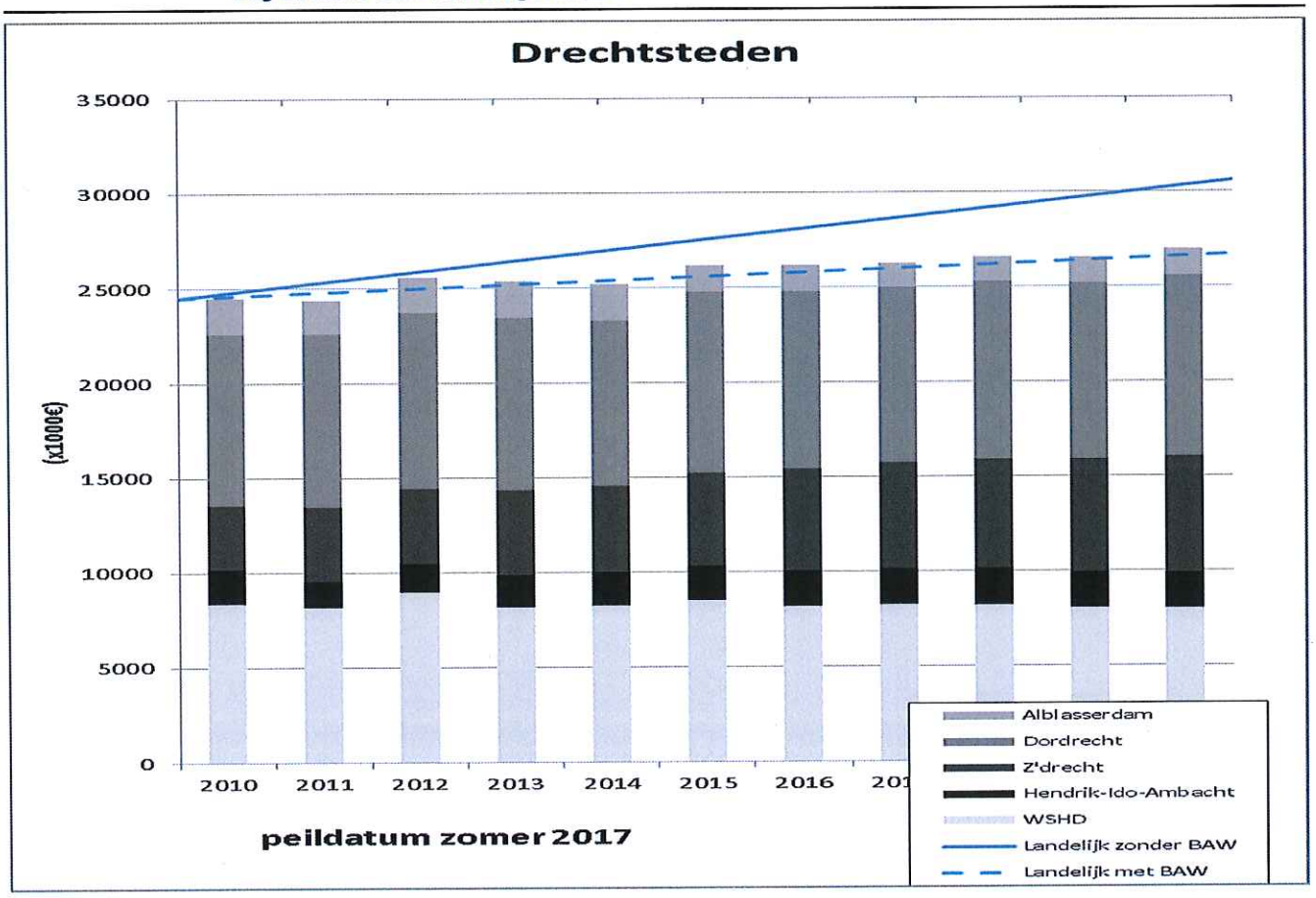

Factsheet Goeree-Overflakkee

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	**Goeree Overflakkee**	**A.J. van der Vlugt**	**H. Stel**
	Waterschap	F. van Oorschot	T. Dalstra

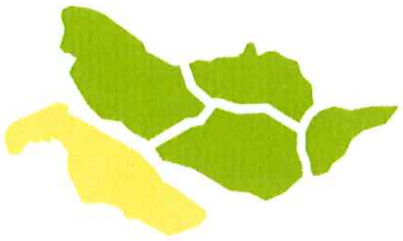

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Goeree Overflakkee	42.223	301	157	48.000

WSHD	Zuiveringskringen	Goedereede, Middelharnis, Oude Tonge, Den Bommel, Ooltgensplaat		
	Vervuilingseenheden	82.230		
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	14-12-2016	volgende vergadering	03-07-2017
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord
	2011	2014	2015	2017

Stand van Zaken voorjaar 2017

Momenteel wordt invulling gegeven aan de factsheets uit het Afvalwaterplan. Recent zijn de volgende onderwerpen opgestart; ISA meten en monitoren, deel BRP's, rioolvreemd water, afvalwaterakkoorden en gezamenlijk beheer. In 2016 is de koppeling gemaakt tussen de gemeentelijke en waterschapssystemen (ISA Goeree Overflakkee), BRP Goedereede is afgerond en model afvalwaterakkoord is besproken.

Financieel voorjaar 2017

Het besparingspotentieel in de regio Goeree-Overflakkee is € 1,3 M. De prognoses van de samenwerking op basis van de meerjarenbegroting is dat de jaarlijkse kosten in 2020 op deze ambitie uitkomen, zie onderstaande tabel.
De reeds behaalde besparingen in deze regio zijn € 784k.

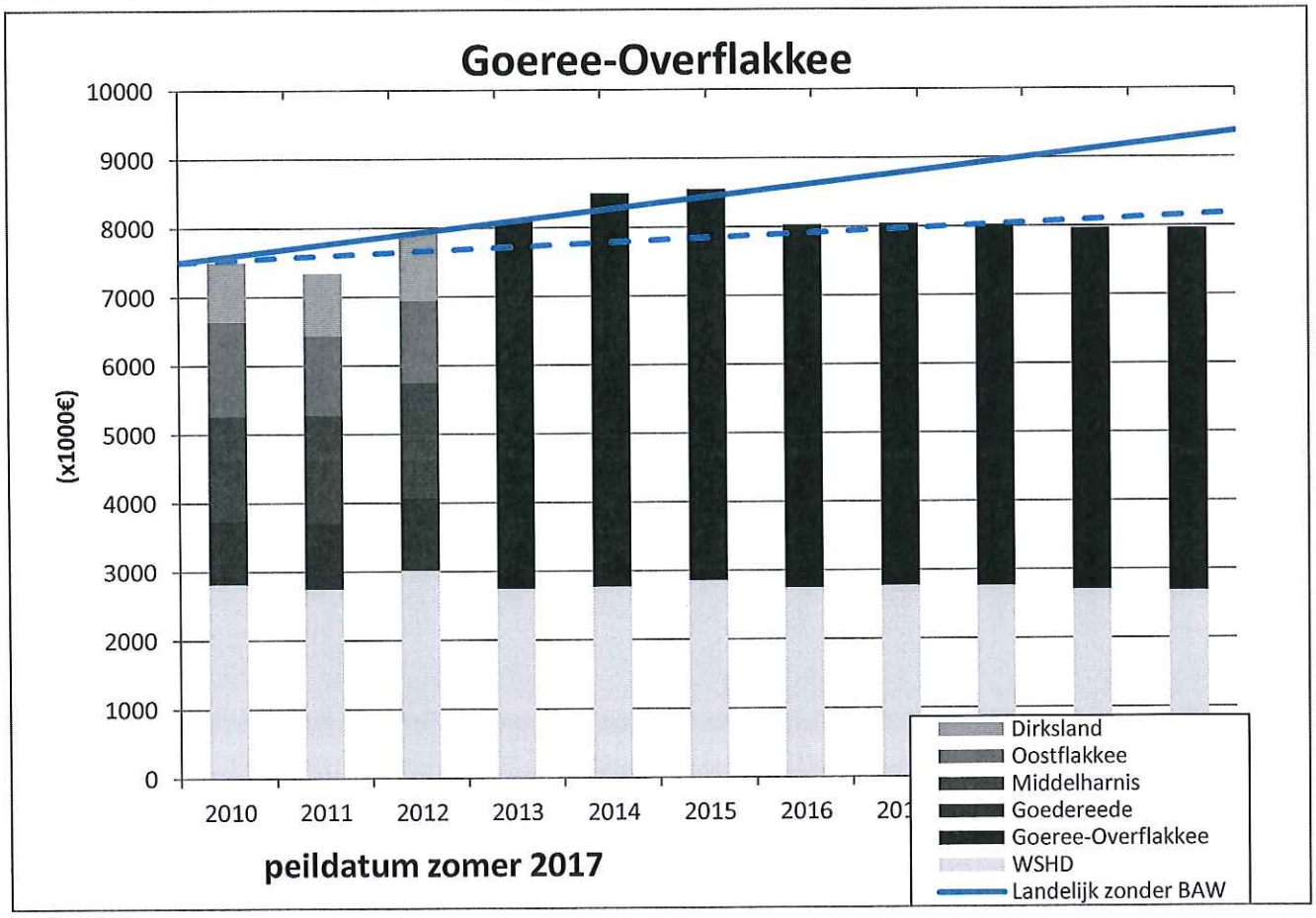

Factsheet Hoeksche Waard

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	Cromstrijen	A.J. Herweijer	B. Broekhuizen
	Binnenmaas	**L. van Noort**	**M. Kikkert**
	Korendijk	W.F. Reijnierse	K. Blaak
	Oud-Beijerland	J.G. van Buuren	K. Vink
	Strijen	W.J.L.M. van Tilborg	J. Klok
	WSHD	F. van Oorschot	T. Dalstra

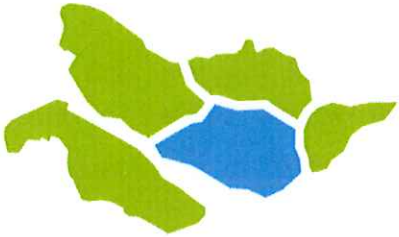

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Cromstrijen	7.033	54	41	12.780
	Binnenmaas	7.558	161	69	28.962
	Korendijk	10.048	55	52	10.801
	Oud-Beijerland	1.961	142	7	23.415
	Strijen	5.771	50	24	8.848

WSHD	Zuiveringskringen	Oud-Beijerland, Piershil, Zwijndrecht, Numansdorp, Strijen			
	Vervuilingseenheden	160.033			
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	23-01-2017		volgende vergadering	
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord	
	2011	2012	2017	2017/2018	

Stand van Zaken voorjaar 2017

1. Nieuw beheer -en gebruikovereenkomst is bestuurlijk vastgesteld.
2. Gezamenlijke strategie opgesteld om de levensduur van gemeentelijke riolering te verlengen van 60 naar 67 jaar.
3. In het kader van ISA zijn in 2016 vier werkopdrachten afgerond waaronder het meetplan 2017-2021.
4. De gemeenten en het waterschap hebben een raamovereenkomst afgesloten met een adviesbureau.
5. Renovatie werkzaamheden worden gezamelijk op de markt gezet. De gemeenten hebben de hoofdposten samengevoegd tot 1 hoofdpost voor het beheer van de gemalen.

Financieel zomer 2017

Het financieel monitoringsinstrument is in 2015 geactualiseerd in de Hoeksche Waard; De cijfers worden in 2017 geactualiseerd.
De ambitie in deze regio is een beparing van € 2,8 M, waarvan € 0,9 M gerealiseerd is.

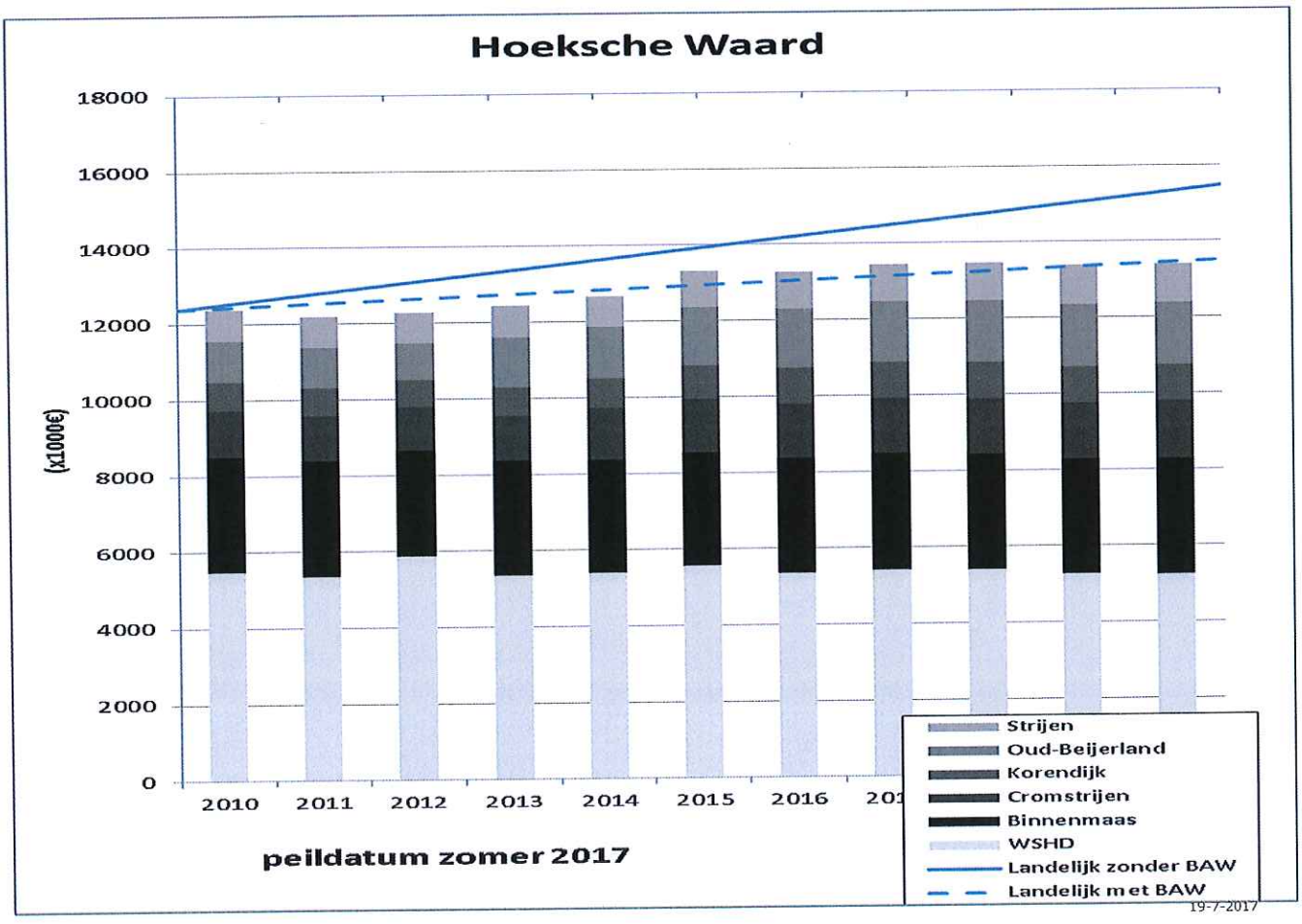

19-7-2017

Factsheet Rotterdam

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	**Rotterdam**	**B.J. Eerdmans**	**D. de Koeijer**
	Schieland en de Krimpe	A.M. van Zoelen	M. Vink
	Delfland	M. Houtzager	J. Bos
	WSHD	F. van Oorschot	J. Ebbelaar
	Capelle aan de IJssel	J.A.A. Meuldijk	S.L.C Huizinga

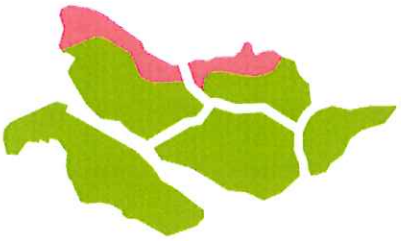

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Rotterdam (totaal)	32.581	1.809	152	660.000
	Capelle aan de Ijssel	1.540	276	50	66.514

WSHD	Zuiveringskringen	Hoogvliet, Dokhaven, Rozenburg, Ridderkerk, Oostvoorne			
	Vervuilingseenheden	473.952			
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	20-02-2017		volgende vergadering	
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord	
	2011	2013	2016	2019	

Stand van Zaken voorjaar 2017

De eerste fase RoSA (uiwerking Businsess Cases) is afgerond. Deze fase heeft geleid tot afgeronde verkenningen per zuiveringskring, een gezamenlijk beeld bij de toekomstige afvalwaterketen en innovaties. Daarnaast hebben we inzicht in knelpunten en kansen in de keten t.a.v. storingsdienst en het beheer en de sturing van gemalen.
Deze bevindingen zijn verankerd in de volgende fase; programmaplan RoSA 2.0 met daarin de uitvoeringsagenda 2016-2020. In deze fase de strategie voor implementatie van de lange termijn visie op de afvalwaterketen worden geimplementeerd; een stadsbrede, regionale studie uitgevoerd en gezamenlijk programmeren van investeringen.

Financieel zomer 2017

De financiële ambitie in Rotterdam is: eenmalige besparing voor 2020 van € 4 M en een structurele (jaarlijkse) kostenbesparing van € 1,3 M

In Rotterdam wordt alleen gerapporteerd over het Zuiveringsdeel van de Afvalwaterketen.

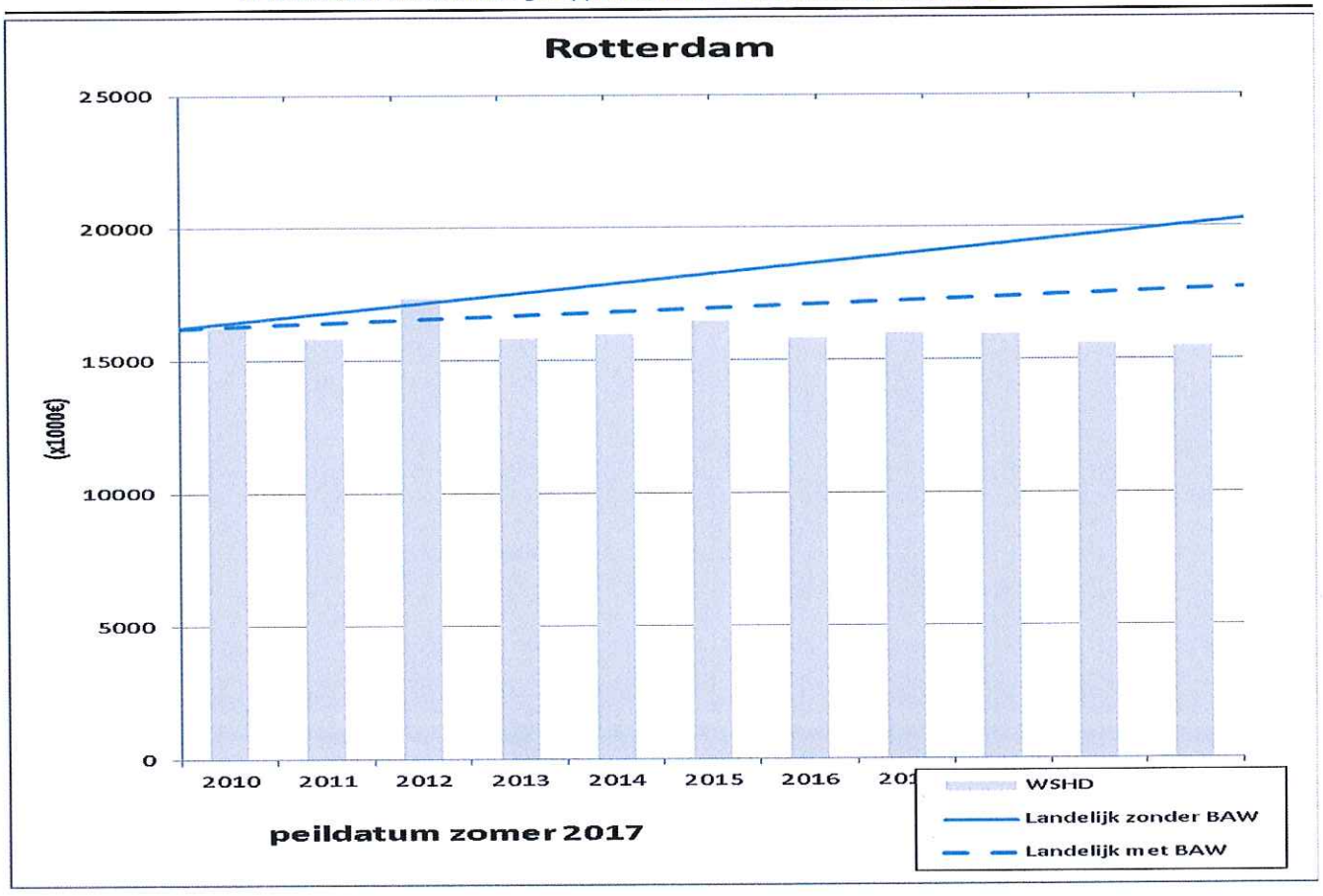

Factsheet Voorne-Putten

		Bestuurlijk	Ambtelijk
Stuurgroep	Brielle	D. Verbeek	A. de Ronde
	Hellevoetsluis	C.J.A. van Lith	R. van Egmond
	Nissewaard	J.W. Mijnans	M. de Vos
	Westvoorne	**P.Y.J. Blok-Werkhoven**	**H. Valk**
	Waterschap	F. van Oorschot	T. Dalstra

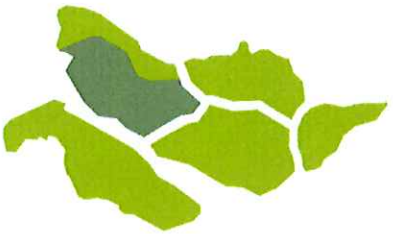

		oppervlakte (ha)	rijverval riool (km)	drukriolering (km)	inwoners
Gemeenten	Brielle	3.115	78	80	16.072
	Hellevoetsluis	4.627	176	27	39.442
	Nissewaard	9.874	445	76	84.597
	Westvoorne	9.749	79	114	13.901

WSHD	Zuiveringskringen	Spijkenisse, Oostvoorne, Heenvliet, Hellevoetsluis, Zuidland		
	Vervuilingseenheden	210.160		
Bestuurlijk overleg	laatste vergadering	30-11-2016	volgende vergadering	29-05-2017
Procesproducten	Feitenonderzoek	Overeenkomst	Afvalwaterplan	Afvalwaterakkoord
	2011	2012/2015	2018	2020

Stand van Zaken voorjaar 2017

1. Nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend 27 november 2015.
2. Databeheer – meten en monitoren: geleidelijke opbouw door per partij bestaande knelpunten te inventariseren + bestaande besturingssystemen aansluiten op het systeem van WSHD.
3. Gemeenten en waterschap bezig met verminderen kwetsbaarheid. Dit m.n. door kennisuitwisseling en mogelijkheden te onderzoeken elkaar te vervangen waar nodig.
4. Gemeenten stemmen samen met WSHD beleidsdoelen af t.b.v. nieuwe GRP's,vanwege ambtelijke integratie Nissewaard, Brielle en Hellevoetsluis (Westvoorne neemt passief deel).
5. Gemeenten zijn actief in gezamenlijke aanbesteding om gezamenlijke kosten te verminderen.

Financieel zomer 2017

Op Voorne-Putten zijn de financiele cijfers niet geactualiseerd: het weergegeven overzicht is op basis van de cijfers 2015. De cijfers wordt in 2017 geactualiseerd.
Definanciële ambitie op Voorne-Putten is € 4,6 M, de reeds behaalde besparingen zijn € 1,8 M.

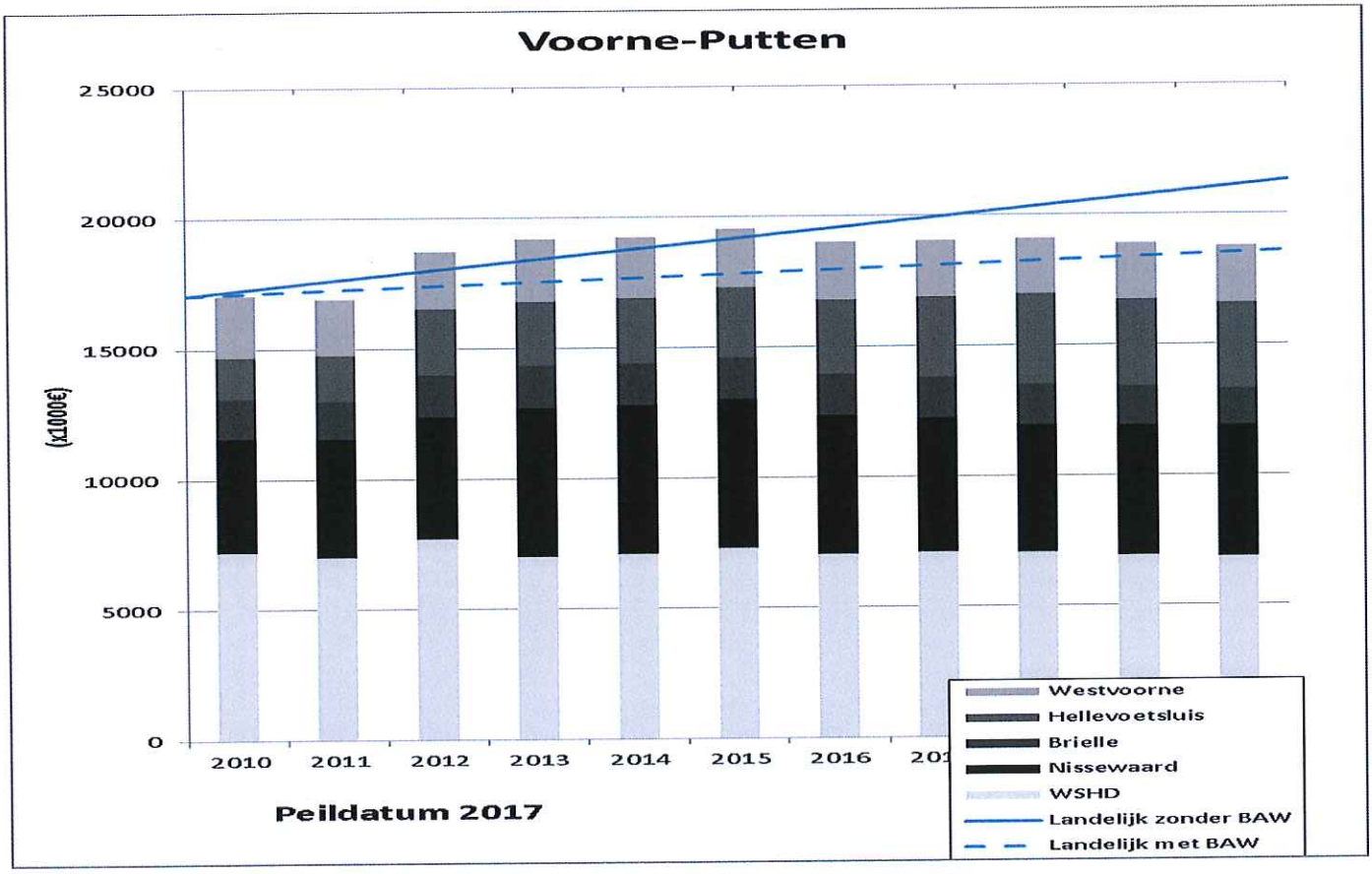

Bijlage 2 Brief Unie van Waterschappen

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

INGEKOMEN 0 2 JUNI 2017

I1702767

BEZOEKADRES
Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES
Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

De leden-waterschappen
t.a.v. het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur

datum 31 mei 2017	ons kenmerk 90388/IP	contactpersoon Ruud van Esch
bijlagen 2	Uw kenmerk -	e-mail resch@uvw.nl
betreft Voortgang en resultaat samenwerking in de waterketen		doorkiesnummer 070 351 98 68

Geacht bestuur,

Jaarlijks brengt de landelijke projectorganisatie de voortgang en het resultaat van de regionale samenwerking in de waterketen in beeld. Dit is één van de landelijke afspraken uit het Bestuursakkoord Water van 2011. Deze afspraken hebben betrekking op de beperking van de stijging van de kosten, het verhogen van de kwaliteit (professionaliteit) en het verminderen van de kwetsbaarheid. De uitvoering vindt plaats in 49 regio's (zie bijlage 1).

Uit de, in het voorjaar 2017, gehouden inventarisatie blijkt opnieuw dat gemeenten en waterschappen samen met de drinkwaterbedrijven met groot enthousiasme samenwerken en goede vooruitgang boeken met het behalen van de gestelde doelen. In het vervolg van deze ledenbrief gaan we uitgebreid in op de resultaten van deze inventarisatie. De VNG zendt een gelijkluidende ledenbrief aan haar leden.

De 'tweede helft' van de samenwerking (periode 2016-2020)
De afspraken en doelstellingen uit het Bestuursakkoord Water zijn gericht op de periode 2011-2020. Anno 2017 spreken we over de 'tweede helft'. De aandacht is nu meer gericht op de moeilijker op te pakken uitdagingen, zoals groot onderhoud en de investeringen in vernieuwing van de afvalwatersystemen. Wij zijn goed op koers om de doelstellingen uit het Bestuursakkoord voor 2020 te realiseren, maar we zijn er nog niet. Door de krachten te blijven bundelen, blijft het mogelijk om de BAW-doelen in 2020 te realiseren.

In de eindrapportage 'Waterketen 2020 - Slim, betaalbaar, robuust' van de Visitatiecommissie waterketen van december 2014 stellen de commissie en de Minister van IenM dat de BAW-doelen met extra inspanningen haalbaar zijn. Sindsdien werken de partijen in de waterketen aan de volgende vervolgstappen:

- *Het gezamenlijk investeringsprogramma*: Medio 2016 is een handreiking gemaakt om de investeringen voor de regio samen onder de loep te kunnen nemen. Deze handreiking is beschikbaar gesteld aan de ambtelijke trekkers van de regio's.
- *De Omgevingswet:* Met de nieuwe Omgevingswet vervalt de huidige wettelijke planverplichting van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en vindt deregulering van lozingsregels voor riolering, bodem en oppervlaktewater plaats. Deze wijziging versterkt de noodzaak tot intensieve afstemming van beleid en maatregelen op het niveau van de decentrale overheden.

Voor het behalen van de BAW-doelen is het nodig om het gezamenlijk belang en de bestuurlijke urgentie te handhaven.

Landelijk beeld van de voortgang en het resultaat (voorjaar 2017)
Bijlage 2 bevat een factsheet van de regio's en drinkwaterbedrijven. De sheet beschrijft de vooruitgang in de regio's van de afvalwaterketen (gemeenten en waterschappen) en de verbetering van drinkwaterbedrijven.

Gematigde lastenontwikkeling
In het Bestuursakkoord Water is een gematigde lastenontwikkeling afgesproken voor huishoudens en bedrijven. De lastenontwikkeling is in beeld gebracht langs twee invalshoeken: ten eerste de opbrengst van de rioolheffing en de zuiveringsheffing ten opzichte van de prognose bij autonome ontwikkeling en bij meer intensieve samenwerking en ten tweede de ontwikkeling van de lastendruk voor huishoudens en bedrijven.

De factsheet maakt duidelijk dat de *opbrengsten uit de riool- en zuiveringsheffing* in de periode 2010 t/m 2017 nog steeds duidelijk onder de prognoses blijven (zie figuren 1 en 2 van bijlage 2). Hetzelfde geldt ten aanzien van de *kosten van de drinkwaterbedrijven* (zie figuur 3 bijlage 2). Het beeld is positief, maar dat is nog geen garantie dat we de doelstelling voor 2020 realiseren. Het vergt voortdurend alertheid en daadkracht om de doelstelling te halen. Pas dan slagen we er gezamenlijk in om de feitelijke belastingopbrengst onder de prognose van de heffingen (inclusief doelmatigheidswinst) te houden.

Uit de *ontwikkeling van de lastendruk voor huishoudens en bedrijven* blijkt dat de lasten in de waterketen voor meerpersoonshuishoudens in 2017 met 0,1% dalen ten opzichte van 2016. De lastenontwikkeling blijft daarmee onder de inflatie (prognose 1%).

De positieve ontwikkeling van de lasten is voor een belangrijk deel het gevolg van de succesvolle samenwerking. Deze komt tot uitdrukking in beleidsmatige keuzes, efficiencymaatregelen in de bedrijfsvoering (o.a. belastingheffing en centrale ondersteuning) en ook steeds vaker het optimaliseren van investeringen.

Doelrealisatie kosten
De totale besparing op de jaarlijkse beheerkosten van de afvalwaterketen bedraagt in 2017 € 295 miljoen. Dit is 78% van de totale ambitie van €380 miljoen minder meerkosten in de afvalwaterketen in 2020. De verwachting voor 2020 is dat vrijwel alle regio's hun ambitie gaan halen, waarbij enkele regio's zelfs meer doen. Tegelijkertijd is de verwachting dat de kosten zullen stijgen als gevolg van extra investeringen door gemeenten en waterschappen vanwege maatregelen gericht op klimaatadaptatie en milieukwaliteitseisen (Europese Kaderrichtlijn Water)

Drinkwaterbedrijven hebben het doel van €70 miljoen kostenbesparingen in 2020 al bereikt. Zij hebben €89 miljoen aan kostenbesparingen gerealiseerd. Dit is 127% van €70 miljoen. Ook voor drinkwaterbedrijven geldt dat naar verwachting de investeringen de komende jaren zullen stijgen.

Doelrealisatie kwaliteit en kwetsbaarheid
Met betrekking tot de professionaliteit van dienstverlening (kwaliteit) geldt dat waterschappen en gemeenten nu gemiddeld 63% van de eigen ambitie hebben gerealiseerd. Uit het kaartbeeld (zie bijlage 2) blijkt dat steeds meer regio's goed op koers liggen om de eigen doelstellingen in 2020 te realiseren. Voor de drinkwaterbedrijven is de gemiddelde realisatie 77%. Ten aanzien van de kwetsbaarheid geldt dat de regio's gemiddeld 57% hebben gerealiseerd, terwijl dit voor drinkwaterbedrijven gemiddeld 84% is.

Aandachtspunt bij de interpretatie van de geschetste landkaarten (figuren 6 t/m 10, bijlage 2) is dat de relatieve vooruitgang van de regio in beeld gebracht is ten opzichte van de eigen doelstelling zoals gerapporteerd in 2014. Op koers liggen bij een zeer hoge ambitie scoort slechter in termen van doelrealisatie dan vooruitlopen op een (te) laag gestelde ambitie. Deze kaarten moeten daarom worden gelezen met de blik op de uitgangspositie in 2014 (zoals opgenomen in figuur 5, bijlage 2).

Meer samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven
De regionale samenwerking tussen gemeenten en waterschappen gebeurt op verschillende manieren. Het intensief samenwerken in projecten en op het vlak van kennisdeling vormt de gemene deler in alle regio's. De netwerk- en programmaorganisaties zijn nog steeds de meest gekozen varianten. Het samenwerken in federatief verband of in een gezamenlijke organisatiestructuur neemt wel toe (figuur 11, bijlage 2). De mate waarin drinkwaterbedrijven participeren in de regio's neemt ook steeds verder toe.

De Staat van Ons Water
De verzamelde informatie die de basis vormde voor deze ledenbrief en de factsheet zijn ook gebruikt voor de rapportage van de Minister van IenM aan de Tweede Kamer over de voortgang van de afspraken in het BAW. Dit rapport (De Staat van Ons Water) is inmiddels aangeboden aan de Tweede Kamer.

Voortzetten landelijke ondersteuning
Als koepels blijven we in de komende jaren de regio's ondersteunen en stimuleren. We zetten het ondersteuningsprogramma voort ter bevordering van de dialoog tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven en ter ondersteuning van de BAW-doelrealisatie.

Bijeenkomsten en netwerk
VNG en UvW organiseren verschillende activiteiten om de regionale samenwerking te ondersteunen. Ook dit jaar komen de bestuurders in oktober bij elkaar voor een beeld van de actualiteit, een blik op de toekomst en het handelingsperspectief. Er komen bijeenkomsten over een sterkere samenwerking met drinkwaterbedrijven en landelijke bijeenkomsten voor de medewerkers in de regio's.
Met de activiteiten willen we de onderlinge dialoog stimuleren en met elkaar het gesprek aangaan over de uitdagingen om de regionale uitvoeringsplannen concreet in de praktijk te brengen ('scoren in de tweede helft').
Op de website van het landelijk project www.samenwerkenaanwater.nl vindt u de actualiteit en achtergronden, goede voorbeelden en interactie via sociale media (#samenwaw).

Meer informatie:
Voor meer informatie over de voortgang van de samenwerking en/of contact met het kernteam kunt u contact opnemen met de heer Ruud van Esch. Hij is bereikbaar op telefoonnummer (070) 3519868 of per e-mail: resch@uvw.nl.

Hoogachtend,

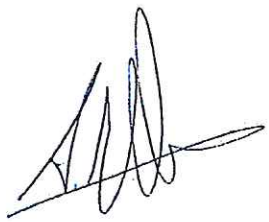

ir.ing. A.J. Vermuë
Algemeen directeur

SAMENWERKINGSREGIO'S

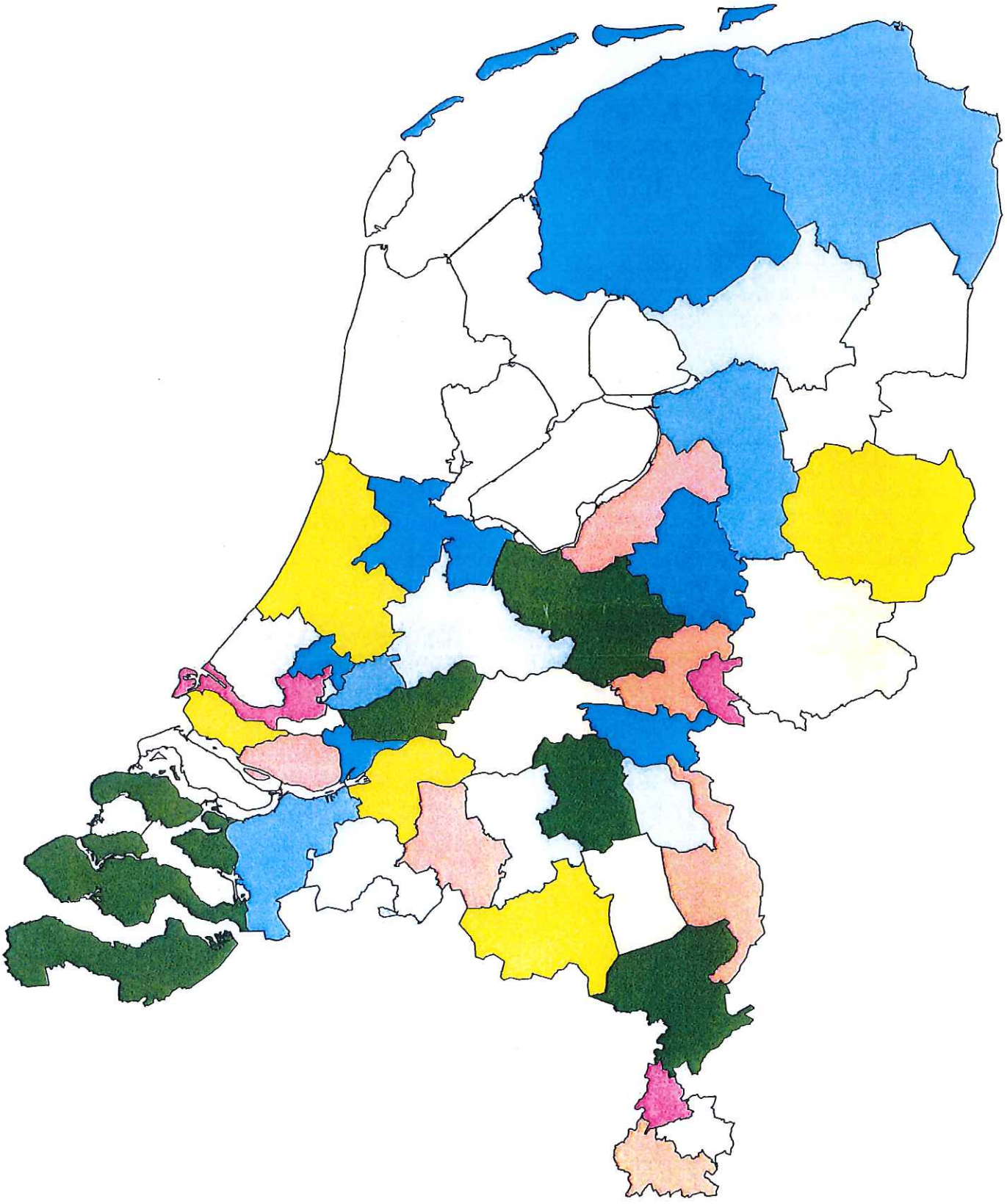

WWW.SAMENWERKENAANWATER.NL

Voortgang en resultaat regionale uitwerking Bestuursakkoord Water, onderdeel waterketen

Stand van zaken voorjaar 2017

In het Bestuursakkoord Water (BAW) van mei 2011 zijn afspraken gemaakt over onder andere het vergroten van de doelmatigheid in de waterketen. De regionale uitvoering van deze afspraken door gemeenten en waterschappen in 49 deelgebieden is in volle gang. Drinkwaterbedrijven sluiten hier in toenemende mate bij aan. Deze factsheet geeft inzicht in de voortgang en het tussentijdse resultaat (stand van zaken voorjaar 2017).

1. Doelmatigheidswinst en lastendruk afvalwaterketen

Een belangrijk doel van de afspraken in het Bestuursakkoord Water over de waterketen is het realiseren van besparingen op jaarlijkse kosten. De partijen hebben ingezet op besparingen die oplopen tot € 450 miljoen in 2020 en welke zorgen voor een beperking van de kostenstijging. Het beoogde effect is een gematigde lastenontwikkeling in de waterketen (riool- en zuiveringsheffing en drinkwatertarieven) voor burgers en bedrijven. De € 450 miljoen aan structurele kostenbesparingen in 2020 is opgebouwd uit € 380 miljoen voor de afvalwaterketen (gemeenten en waterschappen) en € 70 miljoen voor de drinkwatervoorziening (drinkwaterbedrijven).

Ontwikkeling riool- en zuiveringsheffing

De figuren 1 en 2 tonen de gerealiseerde en verwachte ontwikkeling van de riool- en zuiveringsheffing bij de 388 gemeenten en de 21 waterschappen. Figuur 3 toont hetzelfde met betrekking tot de kosten van de 10 drinkwaterbedrijven[1]. Hierbij zijn de gerealiseerde heffingsopbrengsten en de kosten van de drinkwaterbedrijven gerelateerd aan de prognose ervan[2].

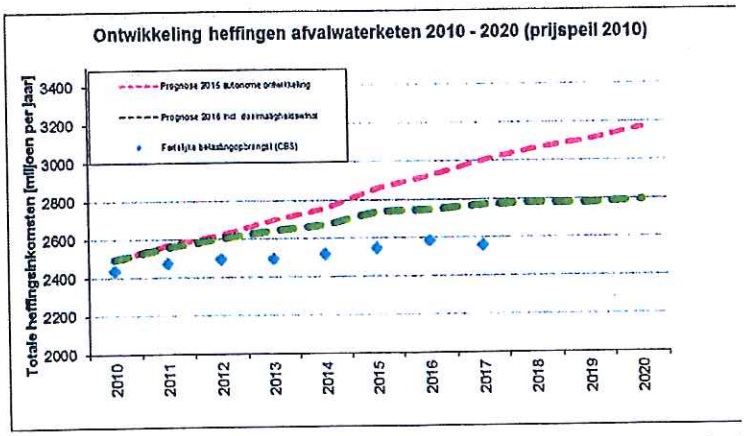

Figuur 1: Ontwikkeling van de totale heffingsopbrengsten voor de afvalwaterketen

[1] De drinkwaterkosten zijn exclusief de rijksbelastingen die bovenop het drinkwatertarief in rekening worden gebracht

[2] De gegevens over de opbrengsten van de gemeenten en waterschappen en kosten van de drinkwaterbedrijven zijn, zoals afgesproken in het BAW, weergegeven in het prijspeil van 2010.

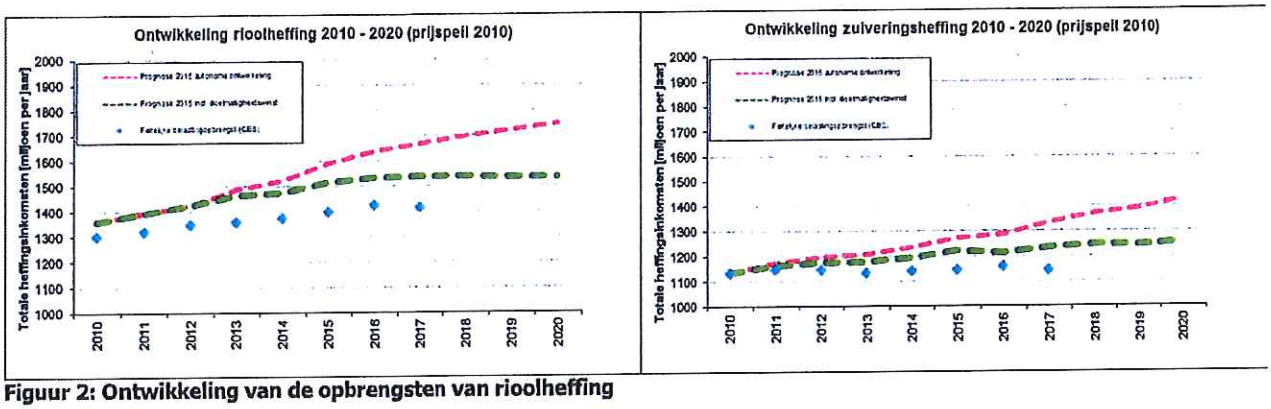

Figuur 2: Ontwikkeling van de opbrengsten van rioolheffing (gemeenten) en zuiveringsheffing (waterschappen)

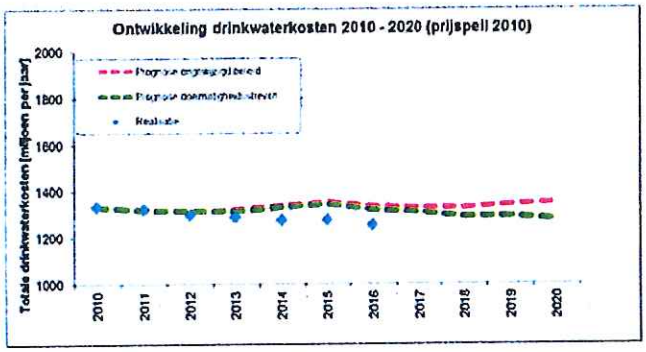

Figuur 3: Ontwikkeling van de kosten van drinkwaterbedrijven

De prognoses van de autonome ontwikkeling (rode lijnen) zijn gebaseerd op het landelijk feitenonderzoek (2010), de prognoses van de Unie van Waterschappen (2010, 2013 en 2016), de prognoses op basis van de benchmark rioleringszorg (2010, 2013 en 2016) en de bedrijfsvergelijking drinkwaterbedrijven (2010-2016).[3] De prognoses zijn getoetst door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO). De afspraken in het Bestuursakkoord resulteren in prognoses voor de ontwikkeling van de heffingsopbrengsten van de riool- en zuiveringsheffing en de kosten van de drinkwaterbedrijven langs de groene lijnen.

Uit de figuren 1, 2 en 3 blijkt dat de feitelijke stijging van de opbrengsten en kosten voor de (afval)waterketen gematigder is dan in 2010 was voorzien. De besparingen zijn zichtbaar en zijn sneller gerealiseerd dan bij het afsluiten van het BAW in 2011 werd verwacht[4]. De besparingen zorgen voor een beperking van de kostenstijging (minder meerkosten) en resulteren in een gematigde lastenontwikkeling in de periode tot 2020.

---

[3] De prognose is in 2016 gecorrigeerd (conform afspraken BAW, prognose 2013) voor met name externe ontwikkelingen zoals de rentestand en het toegenomen aandeel kwijtscheldingen en oninbaar-verklaringen.

[4] Rapportage 'Nulmeting doelmatig waterbeheer' (2012), Werkgroep Financiële Doelmatigheid (Min IenM, RWS, IPO, VNG, UvW en Vewin).

Gerealiseerde kostenbesparing voorjaar 2017

Volgens de eindrapportage van de Visitatiecommissie Waterketen (2014) hebben de regio's van gemeenten en waterschappen een totale besparing van € 355 miljoen op de jaarlijkse kosten als ambitie vastgelegd in plannen (t.o.v. afgesproken € 380 miljoen uit BAW). Voor de drinkwaterbedrijven is dit € 85 miljoen (t.o.v. afgesproken € 70 miljoen uit BAW).

Jaarlijks brengen de VNG, UvW en Vewin in beeld in welke mate de (regionale) ambities en doelstellingen, die voortkomen uit het Bestuursakkoord Water, zijn gerealiseerd. Uit de huidige inventarisatie blijkt dat de regio's van gemeenten en waterschappen en de drinkwaterbedrijven goed op weg zijn om de regionale ambities voor 2020 te realiseren. Eind 2016 was de besparing op de jaarlijkse kosten van de regio's van gemeenten en waterschappen samen € 295 miljoen (78% van € 380 miljoen). Ook blijkt dat de prognoses voor de doelrealisatie van de kostenbesparing in 2020 inmiddels hoger zijn dan de in het najaar van 2014 aan de Visitatiecommissie gerapporteerde regionale ambitie van € 355 miljoen.
Voor de drinkwaterbedrijven was de besparing op de jaarlijkse kosten eind 2016 samen € 89 miljoen (127% van € 70 miljoen).

De besparingen in de afvalwaterketen zijn mede te danken aan een andere investeringsstrategie van gemeenten en waterschappen. Deze kent twee aspecten. Enerzijds is deze gebaseerd op intensiever meten en monitoren van afval- en regenwaterstromen. Hierdoor neemt het inzicht in de feitelijke toestand en het functioneren van de afvalwaterketen toe. Op basis van dit inzicht en het beter benutten van de beleidsvrijheid van gemeenten en waterschappen (lokaal maatwerk in plaats van het dogmatisch toepassen van (generieke) normen), worden nut en noodzaak van investeringen beter in beeld gebracht dan voorheen. Anderzijds is de investeringsstrategie inmiddels gebaseerd op assetmanagement. Toepassing van assetmanagement heeft geleerd dat de technische levensduur van infrastructuur vaak aanzienlijk langer is dan waarvan ten tijde van de bouw werd uitgegaan. Met risicogestuurd onderhoud kan deze technische levensduur optimaal uitgenut worden met behoud van bedrijfszekerheid. Dit alles heeft tot heroverweging van investeringsprogramma's geleid, waarbij als uitgangspunt is gehanteerd dat bijstellingen van deze programma's geen negatieve gevolgen op de prestaties mogen hebben.

De stijging van de rioolheffing is minder dan de verwachting was op basis van de benchmark 2013. Naar verwachting neemt de bereikte doelmatigheidswinst verder toe. Tegelijkertijd nemen de investeringen in klimaatadaptatie en met name het beperken van wateroverlast toe. Dat leidt tot een opwaartse druk op de hoogte van de heffing.

Voor de waterschappen leveren een betere samenwerking met gemeenten en drinkwaterbedrijven en interne efficiencymaatregelen een belangrijke bijdrage aan lagere exploitatiekosten. Ook komen er in de zuiveringsheffing meer besparingen terecht dan in de prognose zijn meegenomen. In de prognose

zijn alleen de besparingen meegenomen die direct gerelateerd zijn aan de infrastructuur voor de afvalwaterzuivering. Maar er zijn bijvoorbeeld ook besparingen die voortvloeien uit efficiëntere belastingheffing en een efficiënter centraal ondersteuningsapparaat van de waterschappen, die ten bate komen van de zuiveringsheffing.

Bij de drinkwaterbedrijven zijn extra besparingen gerealiseerd in de operationele kosten. Daarnaast bleven tot en met 2015 de investeringen iets achter bij de prognose. Dit kan worden verklaard door optimalisatie van investeringsplanning onder invloed van verbeteringen in het asset management. Ook de drinkwaterbedrijven hebben hierbij het uitgangspunt gehanteerd dat bijstellingen van het investeringsprogramma niet tot een lagere kwaliteit van de taakuitvoering en dienstverlening mogen leiden.

De figuren 1 t/m 3 laten ook zien dat de besparingen niet kunnen voorkomen dat de kosten en daarmee de heffingsinkomsten in het beheer van de waterketen stijgen. De belangrijkste oorzaken van deze stijgingen zijn:

- opgaven als gevolg van intensieve neerslag (klimaatverandering) en milieukwaliteitseisen (o.a. EU-kaderrichtlijn water).
- de eerste aanleg van de riolering is in de meeste gevallen betaald uit de grondopbrengst en is dus in een keer ten laste gebracht van de koper van het gebouw. Voor de zuiveringsinstallaties geldt dat de eerste aanleg veelal deels door het Rijk werd gesubsidieerd. De vervanging van de infrastructuur wordt collectief en in zijn geheel betaald uit de riool- en zuiveringsheffing.
- verbreding van de gemeentelijke watertaken in 2009 van uitsluitend afvalwater naar afvalwater, regenwater en grondwater. De taken worden uit de rioolheffing bekostigd, waar deze voorheen uit andere middelen (onroerende zaak belasting en andere algemene middelen) werden bekostigd.

Lastendruk huishoudens en bedrijven

Tabel 1 en figuur 4 geven de ontwikkeling van de lastendruk van een aantal maatgevende situaties voor huishoudens en bedrijven weer. Deze gegevens zijn in het prijspeil van het betreffende jaar.

Tabel 1: Ontwikkeling lastendruk waterketen voor huishoudens en bedrijven[5]

Gemiddelde belastingdruk	2015			2016			2017			2016-2017			
	R	Z	DW	R	Z	DW	R	Z	DW	Riool (R)	Zuivering (Z)	Drinkwater (DW)	totaal
Huishouden huurwoning (meerpersoonshuishouden)	€ 105	€ 168	€ 166	€ 103	€ 169	€ 165	€ 102	€ 170	€ 164	-0.6%	0.1%	-0.2%	**-0.1%**
Huishouden koopwoning (meerpersoonshuishouden)	€ 189	€ 168	€ 166	€ 190	€ 169	€ 165	€ 190	€ 170	€ 165	-0.2%	0.1%	-0.1%	**-0.1%**
Agrarisch bedrijf	€ 336	€ 168	€ 546	€ 341	€ 169	€ 530	€ 345	€ 170	€ 529	1.1%	0.1%	-0.1%	**0.3%**
Groothandel	€ 450	€ 389	€ 413	€ 451	€ 392	€ 427	€ 415	€ 391	€ 427	-8.1%	-0.2%	0.0%	**-2.9%**

Bron: COELO, april 2017

Voor huishoudens en de twee typen bedrijven ligt de stijging van de lokale lasten als gevolg van de riool- en zuiveringsheffing en het drinkwatertarief onder het niveau van de inflatie (prognose inflatie in 2017: 1,0%). Voor huishoudens en de categorie groothandel is sprake van een daling van de lasten.

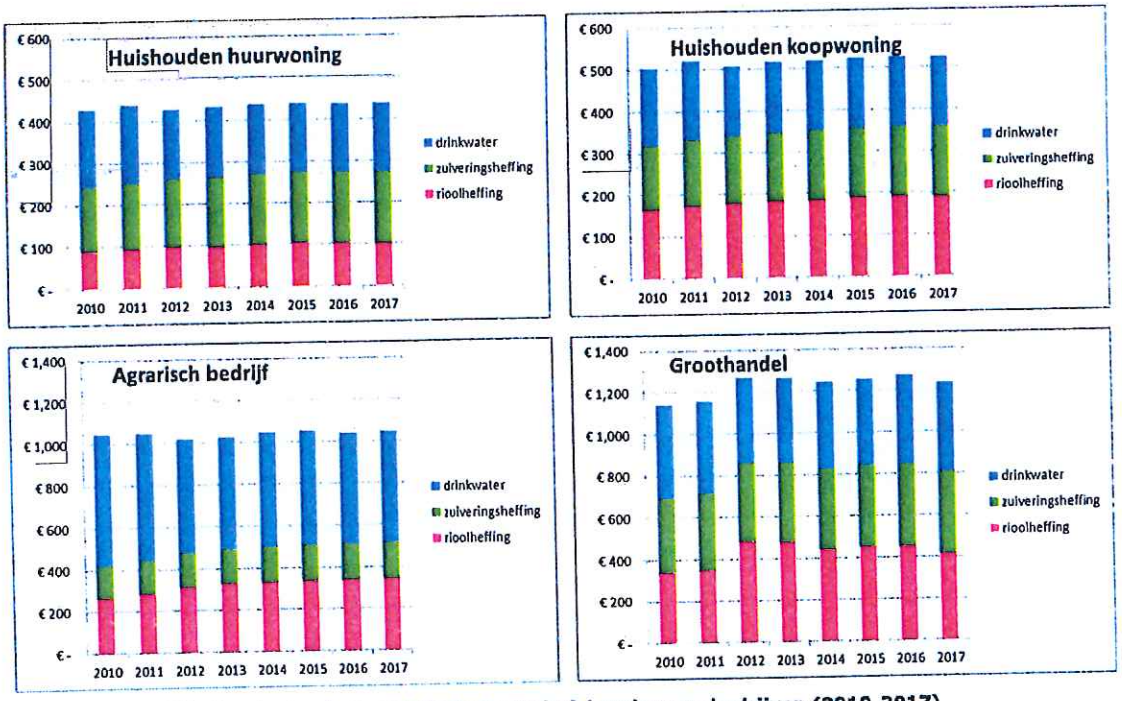

Figuur 4: Ontwikkeling lastendruk waterketen voor huishoudens en bedrijven (2010-2017)

[5] Belastingdruk in € per huishouden en per bedrijf. De tarieven van de drinkwaterbedrijven zijn exclusief de rijksbelastingen die daar bovenop in rekening worden gebracht.

2. Voortgang en resultaat in de 49 regio's en bij de drinkwaterbedrijven

De regionale uitvoering van de afspraken van het bestuursakkoord is in volle gang. De dialoog tussen gemeenten onderling, waterschappen onderling en tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven wordt in het hele land gevoerd. Dit leidt tot concrete (bestuurlijke) afspraken en de (gezamenlijke) uitvoering van de beheertaken. Gezien het karakter van het uitwerkingsproces zijn er regionale verschillen in tempo en diepgang. Een aantal (koploper)regio's ligt goed op koers om de doelen van het Bestuursakkoord Water te halen, terwijl andere regio's zich extra moeten inspannen om tot diezelfde resultaten te komen.

In het vervolg van deze paragraaf wordt gedetailleerder inzicht gegeven in de voortgang en de doelrealisatie. Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het uitwerkingsproces het afgelopen jaar voortvarend is voortgezet, dat de noodzaak van samenwerking breed wordt gedragen en dat er net als vorig jaar belangrijke stappen voorwaarts zijn gezet in vergelijking met de situatie in het voorjaar van 2016.

Kostenbesparing

In figuur 5 is de ambitie van de regio's en de drinkwaterbedrijven weergegeven voor de besparing op jaarlijkse kosten in 2020, zoals deze in het najaar van 2014 is vastgelegd in (regionale) plannen. De figuur is gebaseerd op de rapportage van de Visitatiecommissie Waterketen (2014).

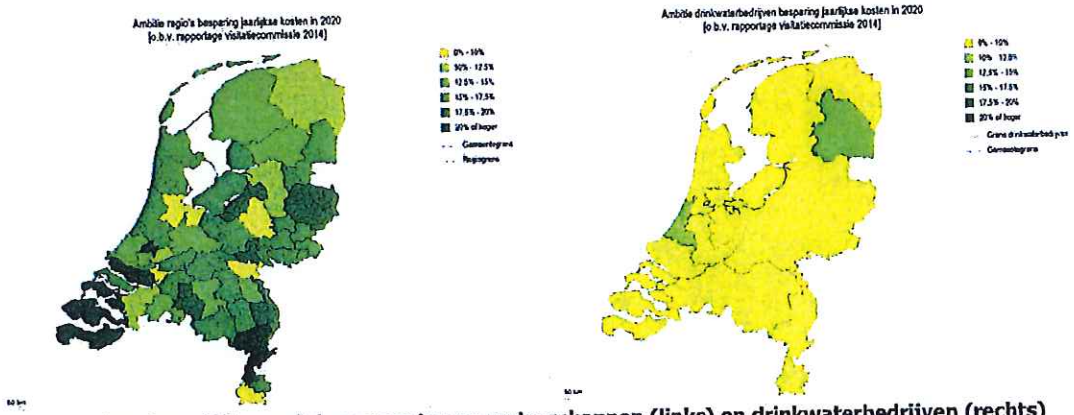

Figuur 5: Regionale ambities regio's gemeenten en waterschappen (links) en drinkwaterbedrijven (rechts) besparing jaarlijkse kosten in 2020 [Bron: rapportage visitatiecommissie, 2014]

De figuren 6 en 7 geven de doelrealisatie van de besparing op de jaarlijkse kosten per regio en drinkwaterbedrijf weer in het voorjaar van 2017. De doelrealisatie is uitgedrukt in een percentage ten opzichte van de ambitie die de regio's en drinkwaterbedrijven hebben vastgelegd in plannen. Wanneer we de door de regio's aangeleverde cijfers optellen, blijkt dat zij op dat moment 84% van de door hen zelf beoogde kostenbesparing in de afvalwaterketen hadden gerealiseerd. De getotaliseerde gerealiseerde kostenbesparing van de drinkwaterbedrijven bedroeg begin 2017 114% van hun eigen ambitie voor het jaar 2020.

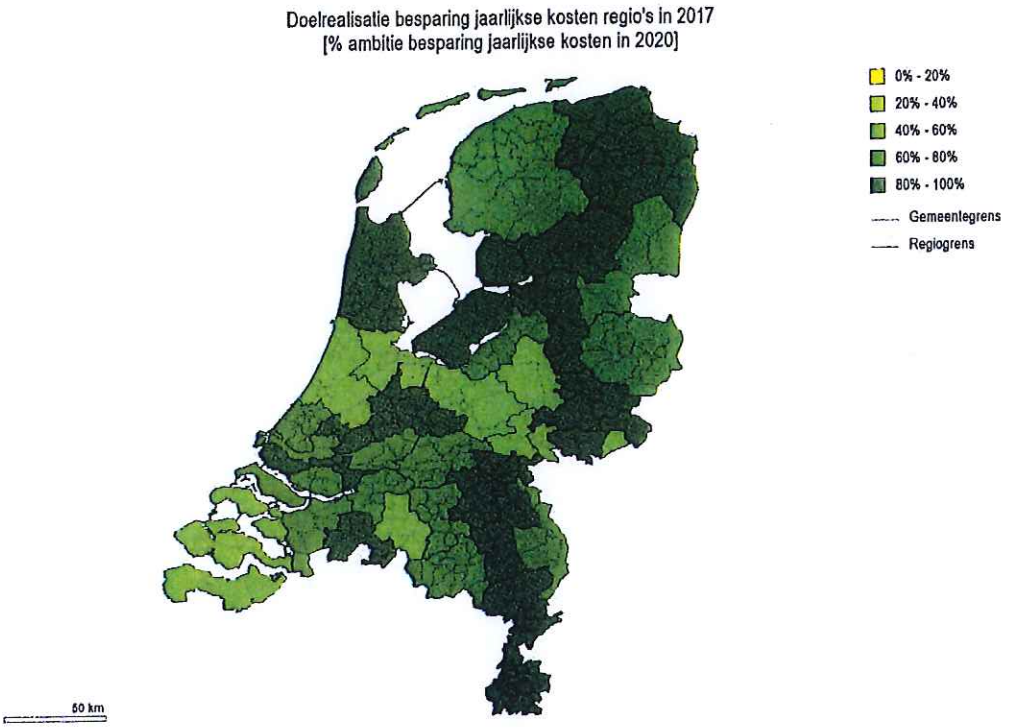

Figuur 6: Doelrealisatie kostenbesparing regio's gemeenten en waterschappen voorjaar 2017 ten opzichte van de ambitie in 2020

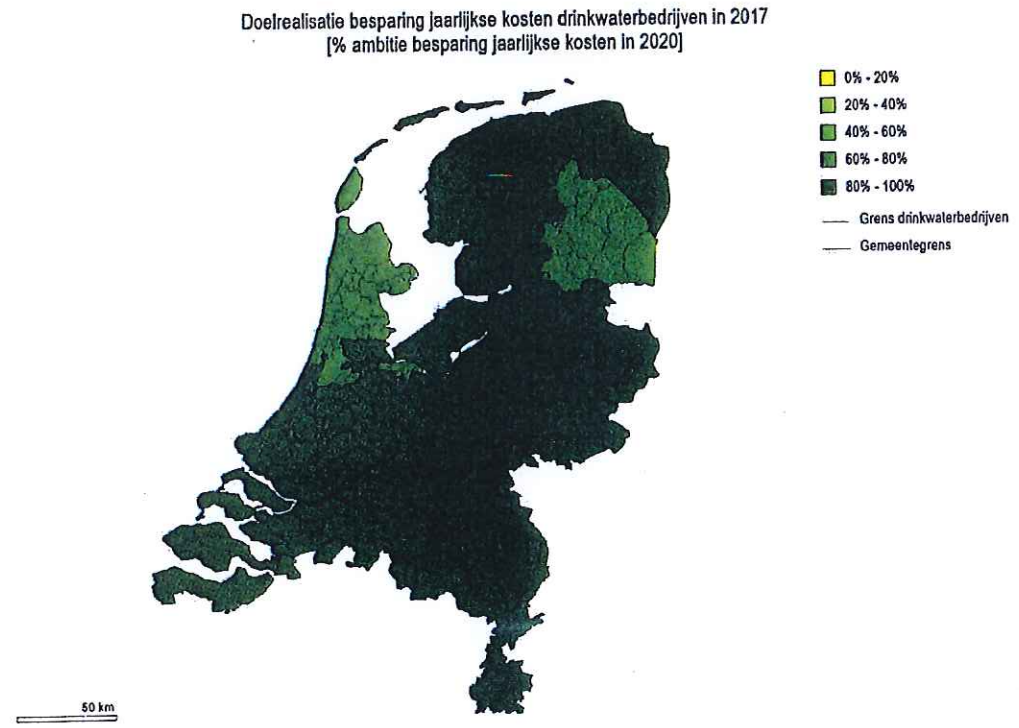

Figuur 7: Doelrealisatie kostenbesparing drinkwaterbedrijven voorjaar 2017 ten opzichte van de ambitie in 2020

De figuren geven de relatieve vooruitgang weer ten opzichte van de eigen ambitie die in 2014 aan de Visitatiecommissie waterketen is gerapporteerd. Op koers liggen op een zeer hoge ambitie scoort slechter (lichter groen) in termen van doelrealisatie dan vooruitlopen (donker groen) op een te laag gestelde ambitie. Deze kaarten moeten met andere woorden gelezen worden als 'Hoe ver is een regio met de realisatie van de eigen doelstelling'.

Figuur 8 geeft de prognoses weer van de doelrealisatie van de vastgestelde ambities in 2020. Een percentage hoger dan 100% geeft aan dat de verwachte kostenbesparingen in 2020 hoger zullen zijn dan de vastgestelde ambities. Een percentage lager dan 100% geeft aan dat de verwachting is dat de besparingen lager zijn dan deze ambitie.

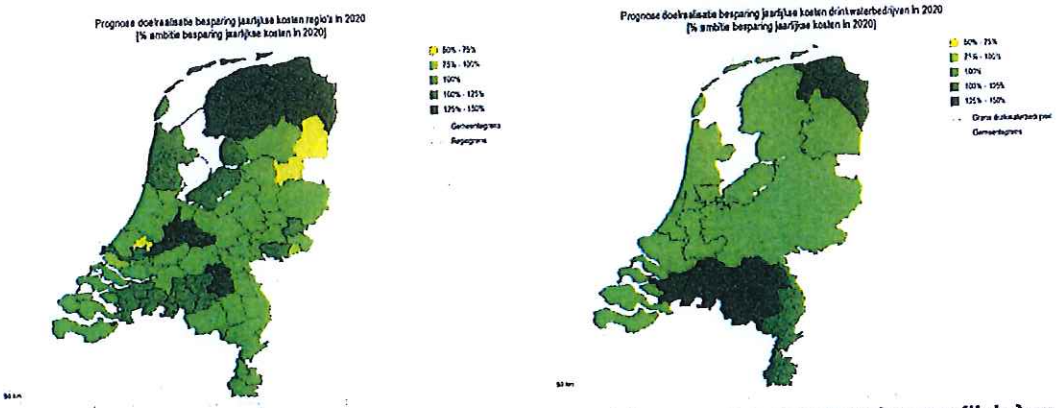

Figuur 8: Prognose doelrealisatie besparing jaarlijkse kosten regio's gemeenten en waterschappen (links) en drinkwaterbedrijven (rechts) in 2020
[t.o.v. vastgestelde regionale ambitie van respectievelijk € 355 en 85 miljoen]

Investeren in het verminderen van kwetsbaarheid en verhogen van kwaliteit (professionaliteit)
Naast de doelstelling voor kostenbesparing zijn in het Bestuursakkoord Water ook doelstellingen geformuleerd voor het verminderen van de kwetsbaarheid bij en het verhogen van de kwaliteit (professionaliteit) van de uitvoering van de beheertaken in de waterketen. Ook op deze thema's zetten gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven concrete stappen. Het thema kwaliteit van de uitvoering van de beheertaken (en keuzes die daarbij aan de orde zijn) vormen belangrijke bouwstenen voor de te realiseren kostenbesparingen. Inzicht in de feitelijke toestand en het functioneren van de waterketen leidt tot optimalisering van beheers- en investeringsbeslissingen. Ook op het gebied van duurzaamheid en innovatie zijn in het land aansprekende voorbeelden te zien [6].

[6] http://www.samenwerkenaanwater.nl/inspiratie/kansenkaart

De regio's van gemeenten en waterschappen en de drinkwaterbedrijven hebben ook voor de thema's kwetsbaarheid en kwaliteit eigen ambities geformuleerd. De figuren 9 en 10 geven de doelrealisatie weer van deze ambities in het voorjaar van 2017. Ook uit deze kaartbeelden blijkt dat een aantal regio's en de drinkwaterbedrijven goed op koers liggen om de eigen doelstellingen in 2020 te realiseren.

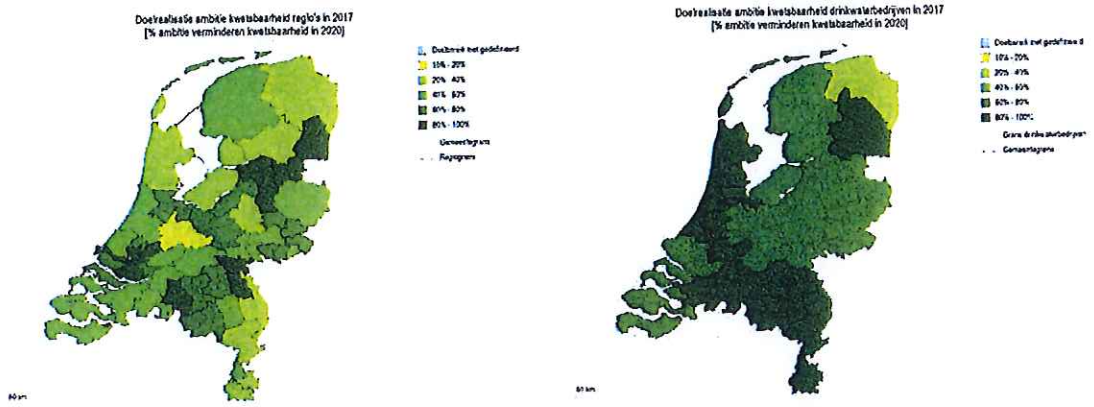

Figuur 9: Doelrealisatie verminderen kwetsbaarheid bij uitvoering beheertaken regio's gemeenten en waterschappen (links) en drinkwaterbedrijven (rechts) in 2016
[t.o.v. geformuleerde regionale ambitie voor 2020]

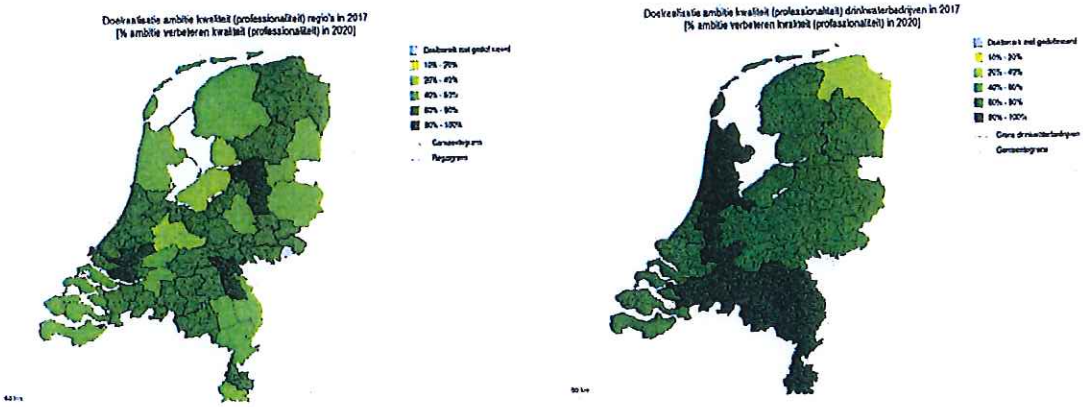

Figuur 10: Doelrealisatie verhogen kwaliteit (professionaliteit) van uitvoering beheertaken regio's gemeenten en waterschappen (links) en drinkwaterbedrijven (rechts) in 2016
[t.o.v. geformuleerde regionale ambitie voor 2020]

Voor kwaliteit geldt dat de regio's gemiddeld inmiddels 63% van de eigen ambitie hebben gerealiseerd. Voor de drinkwaterbedrijven is die gemiddelde realisatie 77%.
De regio´s hadden gemiddeld 57% gerealiseerd van de ambitie op het gebied van kwetsbaarheid. Bij de drinkwaterbedrijven was dat gemiddeld 84%.

Structuur regionale samenwerking

De regionale samenwerking wordt op verschillende manieren ingevuld en verankerd. Het uitgangspunt hierbij is altijd: (organisatie)structuur volgt de inhoud van het werk. De figuren 11 en 12 geven een overzicht van verschillende vormen, waarin gemeenten en waterschappen samen werken en de mate waarin de drinkwaterbedrijven hierbij zijn betrokken, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal regio's. Uit de monitoring blijkt dat in toenemende mate structuur ontstaat in de regionale samenwerking. Drinkwaterbedrijven sluiten in toenemende mate vanuit inhoudelijke werkprocessen aan bij de samenwerkende gemeenten en waterschappen.

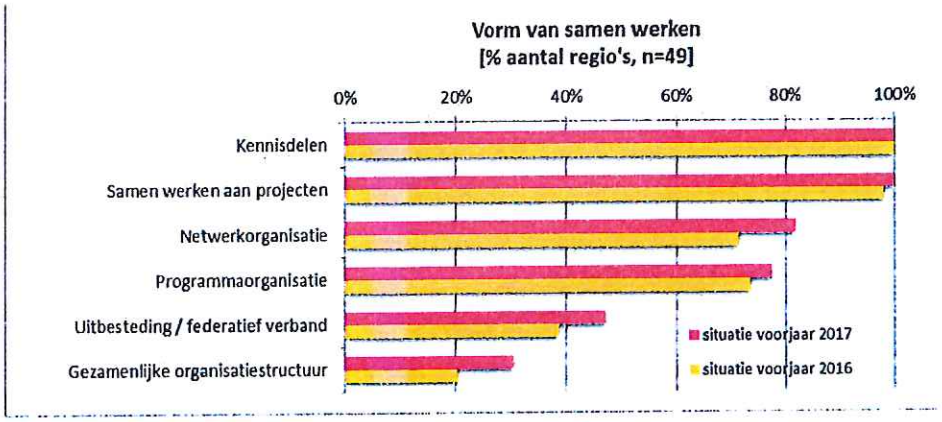

Figuur 11: Vormen van samen werken tussen gemeenten en waterschappen in regio's

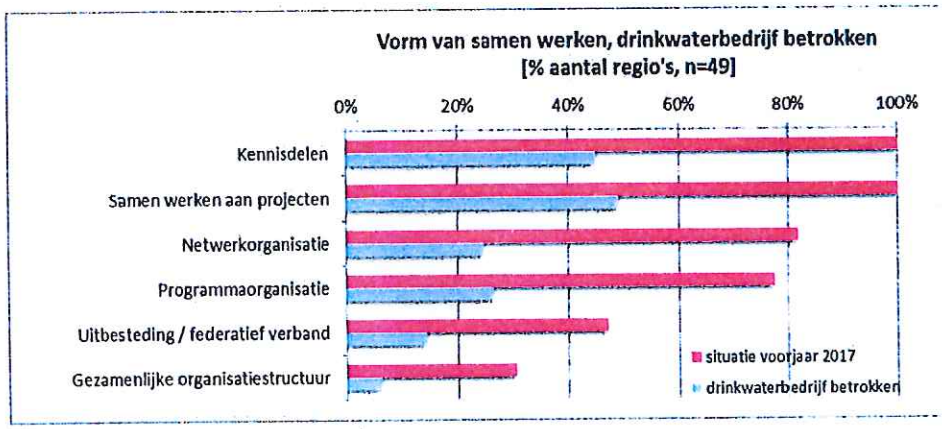

Figuur 12: Vormen van samen werken regio's en mate van betrokkenheid drinkwaterbedrijven

Bijlage 3 Tijdlijn van de projecten in Rotterdam

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking
in de Afvalwaterketen

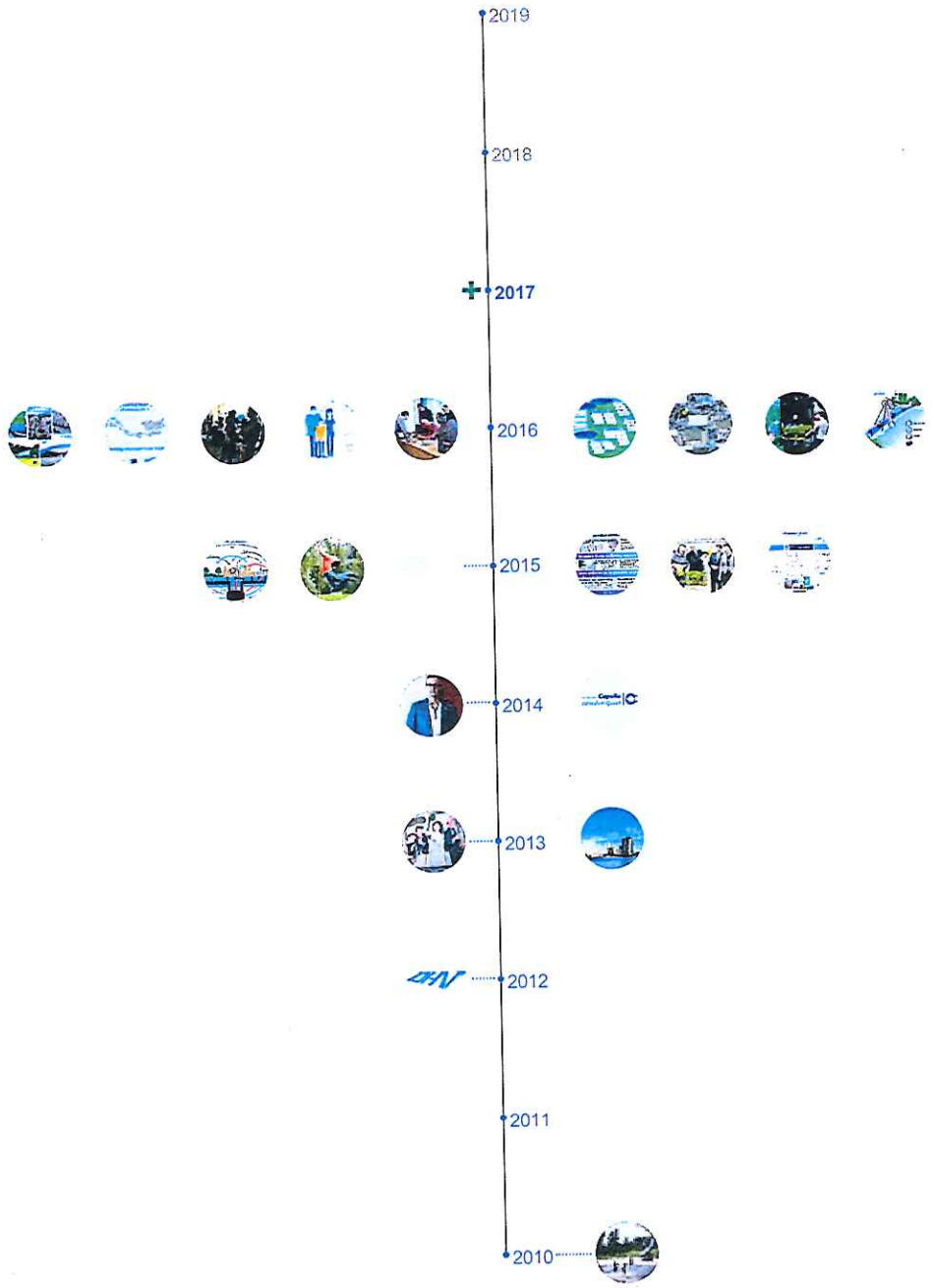

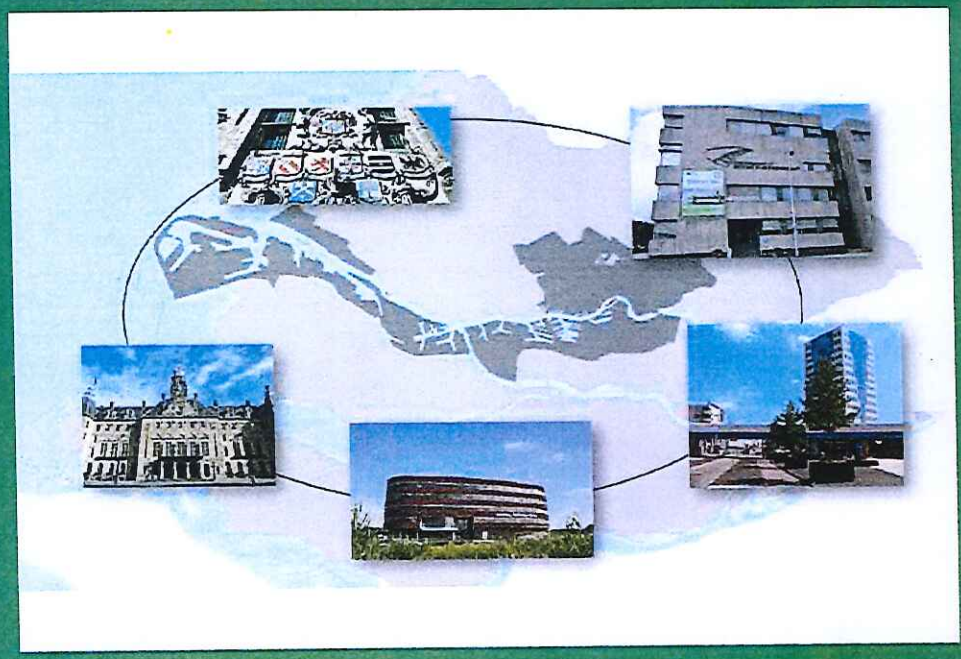

De tijdlijn laat de voortgang en resultaten zien van de Samenwerking in de Rotterdamse Afvalwaterketen (RoSA).

Klik op een jaartal en op de bollen voor meer informatie.

Bekijk voor het beste beeld op volledig scherm.

Wil je meer weten? Stuur dan een e-mail naar het programmateam: [redacted]

Rijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

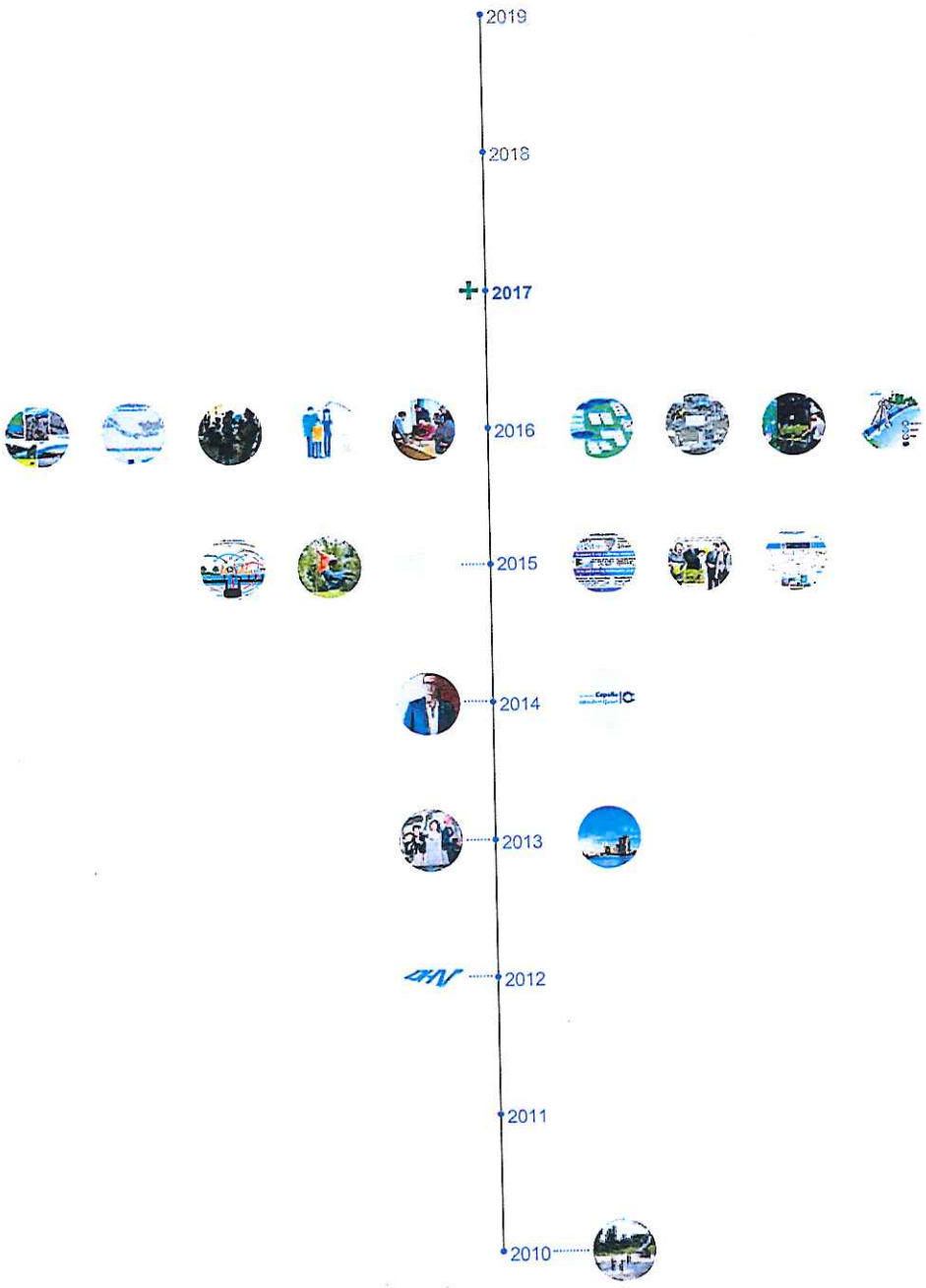

2010

Bestuurlijk initiatief intensivering samenwerking in de afvalwaterketen

Bestuurders van gemeente Rotterdam en Rotterdamse waterschappen besluiten in 2010 intensiever samen te werken.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

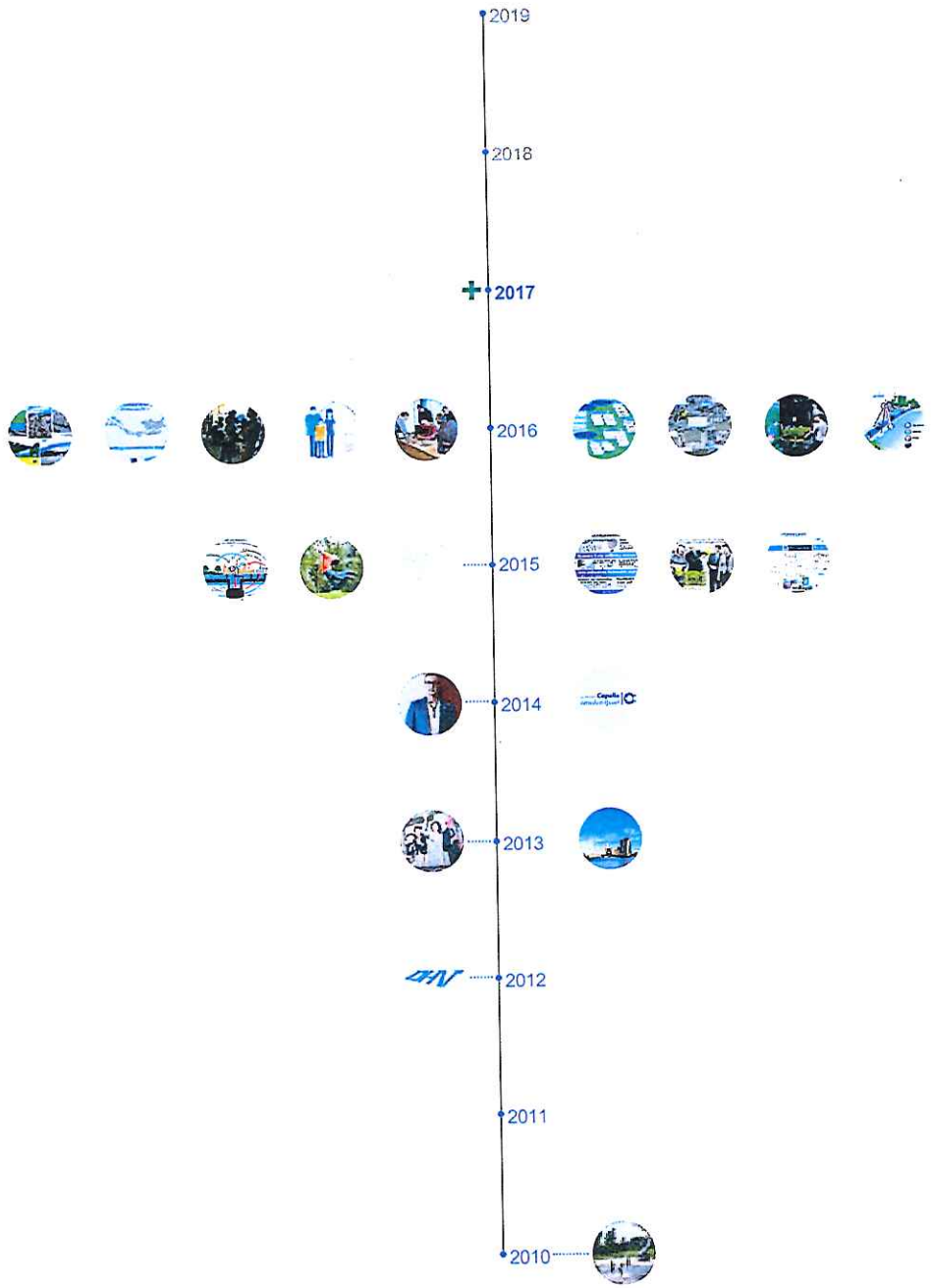

2012

Doelmatigheidsonderzoek DHV

De noodzaak voor bezuinigen in tijden van economisch zwaar weer en het landelijke Bestuursakkoord Water (2011) verhogen de urgentie van een verdere en intensievere samenwerking tussen de vier Rotterdamse ketenpartners. In het Bestuursakkoord Water zijn afspraken gemaakt over het vergroten van de doelmatigheid en een kostenbesparing in de afvalwaterketen; het gaat hier om de beperking van de kostenstijging. Een aanzienlijk deel van deze besparingen kunnen en moeten wij bereiken door samenwerking. In 2012 hebben de partners met Ingenieurs- en adviesbureau DHV het doelmatigheidsonderzoek afvalwaterketen Rotterdam uitgevoerd, die de input heeft geleverd voor de samenwerkingsovereenkomst.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

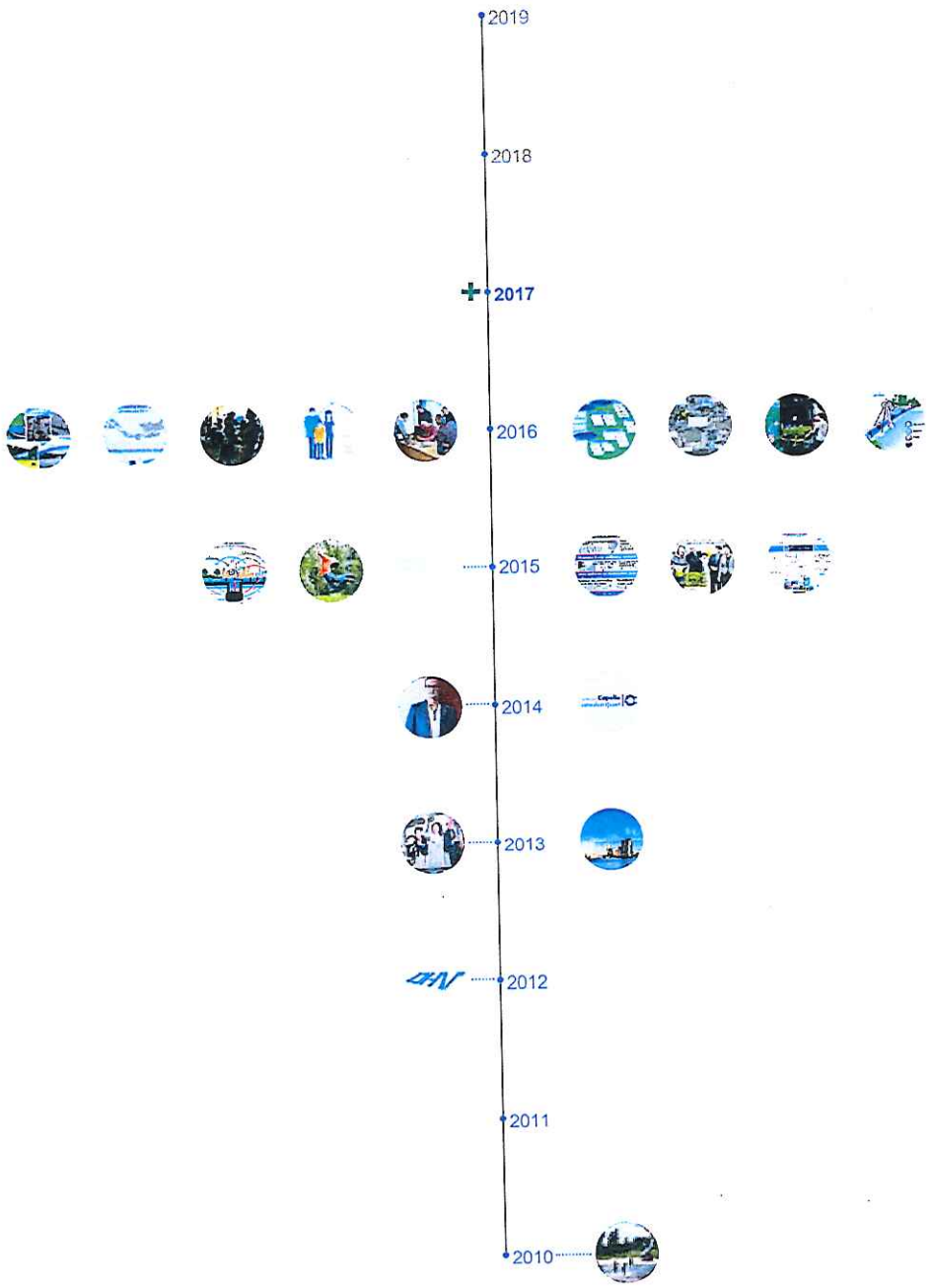

Juni 2013

Bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst

In 2013 ondertekenden wethouder van Huffelen, hoogheemraden van Zoelen en ter Woorst en heemraad van Hulst de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst.
De ambities van de samenwerking zijn:

1. Kostenbesparing: het vergroten van de doelmatigheid van de afvalwaterketen en daarmee het beperken van de kostenstijging
2. Duurzaamheid: het vergroten van de toekomstbestendigheid en het verminderen van de kwetsbaarheid van het afvalwatersysteem
3. Kwaliteitsverbetering: het verbeteren van de dienstverlening en het milieu

Door nog intensiever samen te werken, sneller te innoveren en te leren van anderen gaan we geld besparen en de dienstverlening verder optimaliseren. Met een soepele samenwerking kunnen we een voorbeeld zijn voor andere Nederlandse regio's.

Klik hier voor de bestuurlijke overeenkomst.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

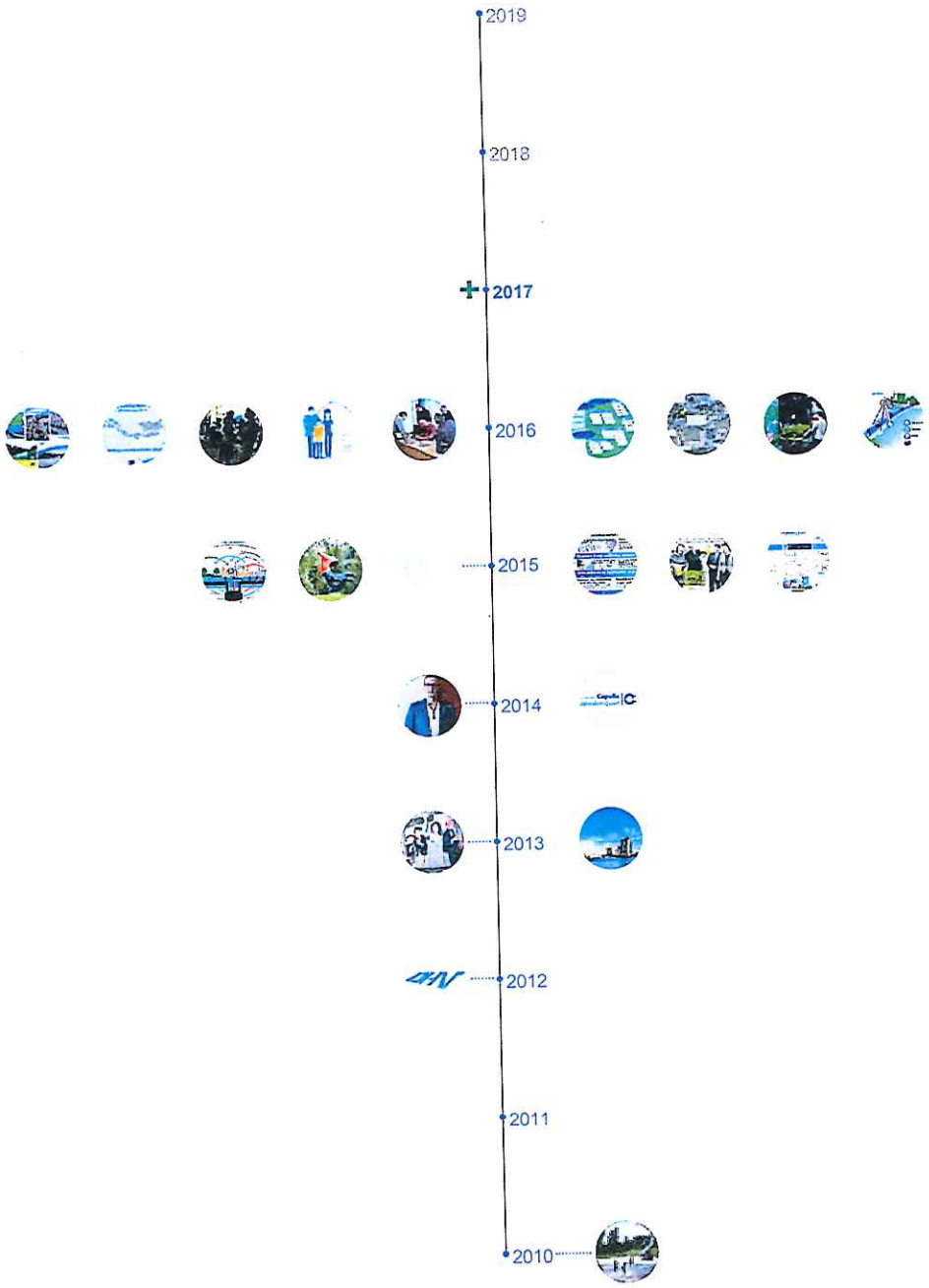

2013-2015

Eindproducten Programma RoSA eerste fase

In de periode 2013-2015 hebben projectgroepen gewerkt aan de benoemde projecten in de samenwerkingsovereenkomst.

Strategische projecten

- Lange Termijn Visie Klik hier
- Innovatie Agenda

Tactische projecten

- Verkenning zuiveringskringen

Operationele projecten

- Gezamenlijk beheer gemalen
- Gezamenlijke storingsdienst
- Gezamenlijke sturing gemalen

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

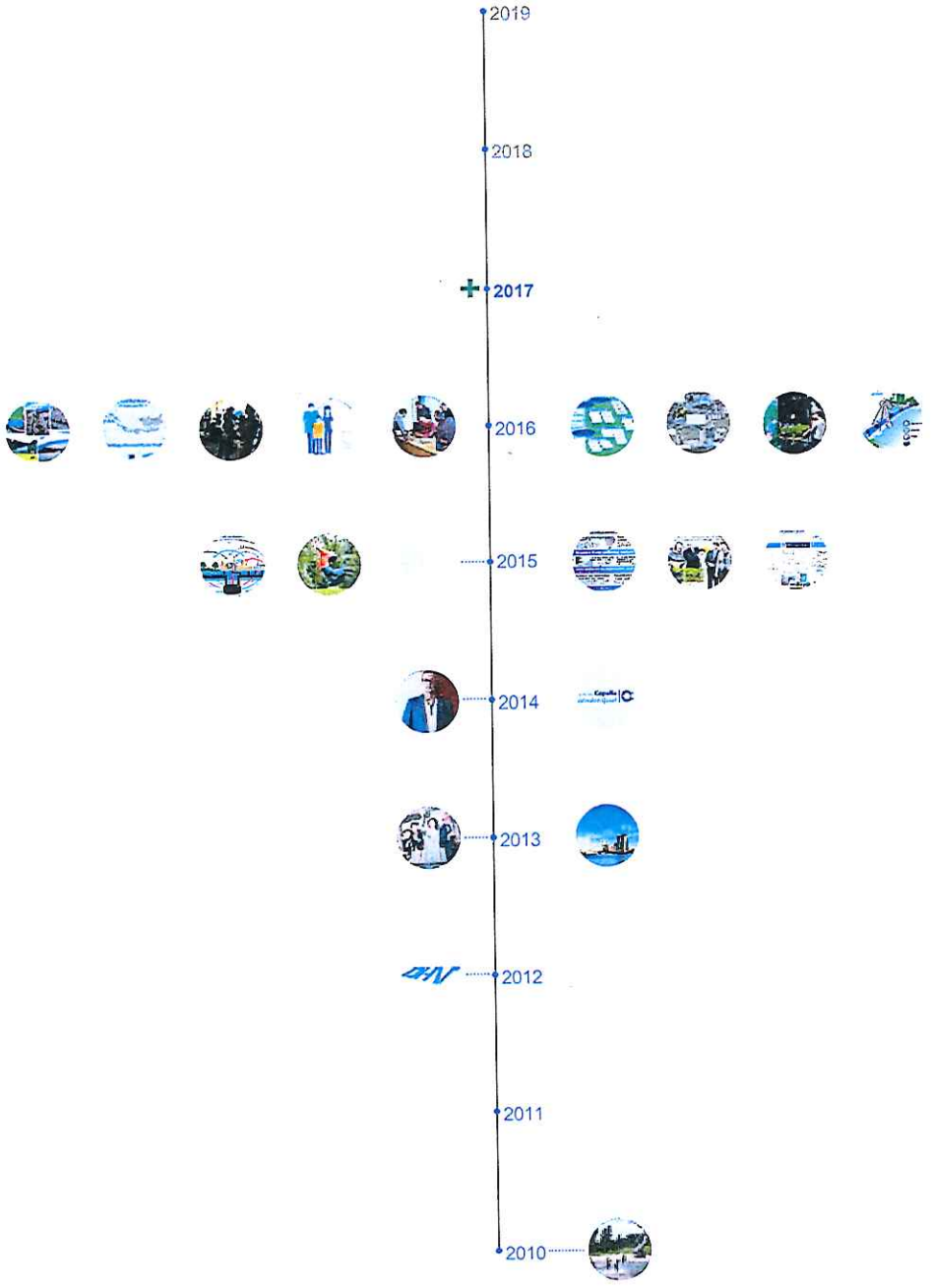

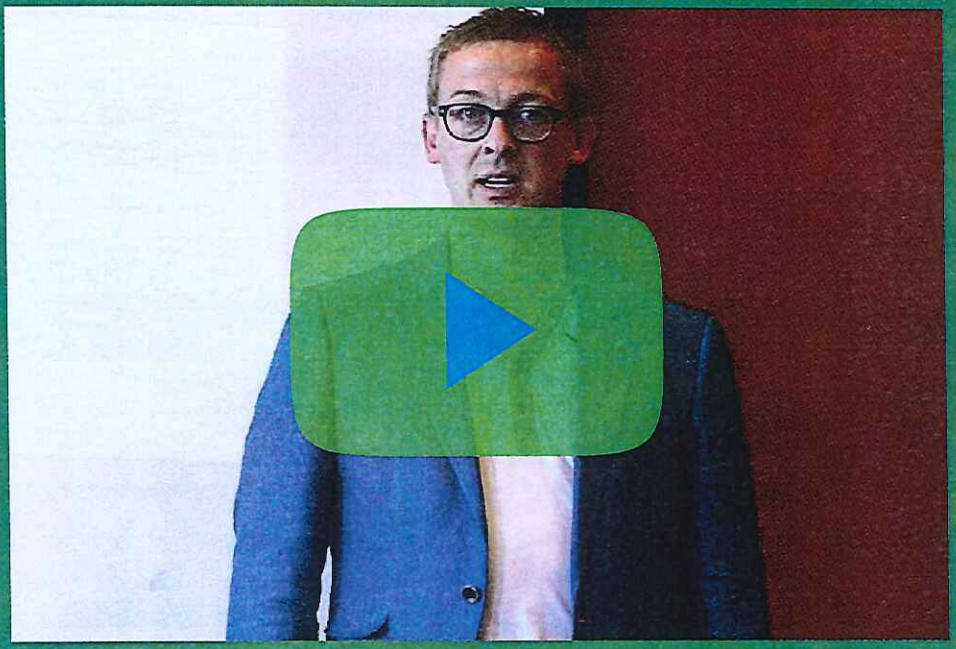

Juni 2014

Lange termijn visie Pitch

Tijdens de Internationale Architectuur Biënnale in 2014 gaf Jaap de Ron een presentatie over de lange termijn visie van de Rotterdamse afvalwaterketen. In de presentatie liet Jaap de Ron namens RoSA zien dat het tijd is om afvalwater niet meer te zien als afval, maar als een bron van energie en andere grondstoffen.

Bekijk de pitch hier

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking
in de Afvalwaterketen

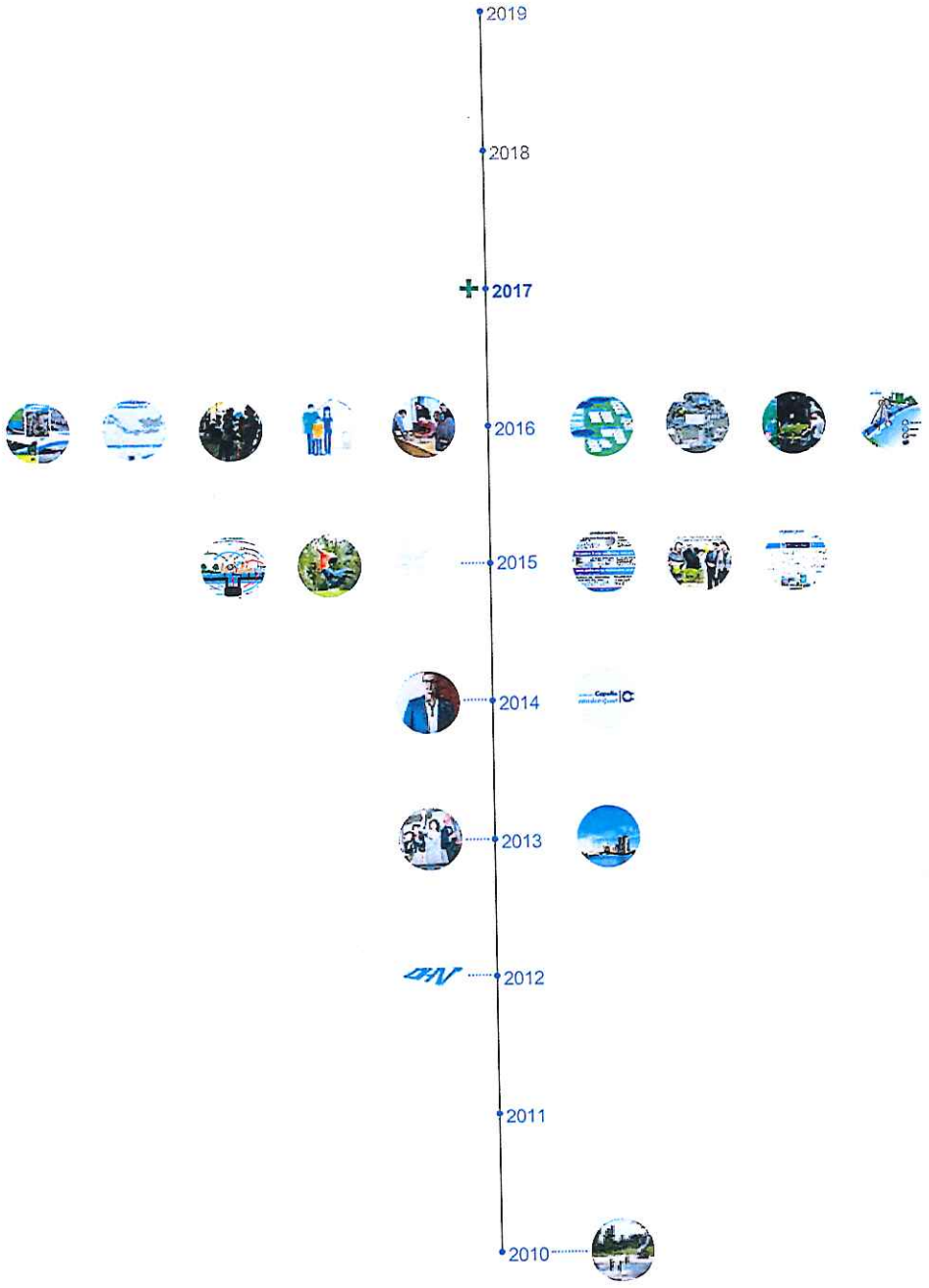

gemeente Capelle aan den IJssel

2014

Capelle aan den IJssel

In 2014 sluit Capelle aan den IJssel zich aan bij de Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen. Dit is een logische stap voor Capelle aan den IJssel, daar er wezenlijke raakvlakken tussen de Rotterdamse en Capelse afvalwaterketen zijn.

Rijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

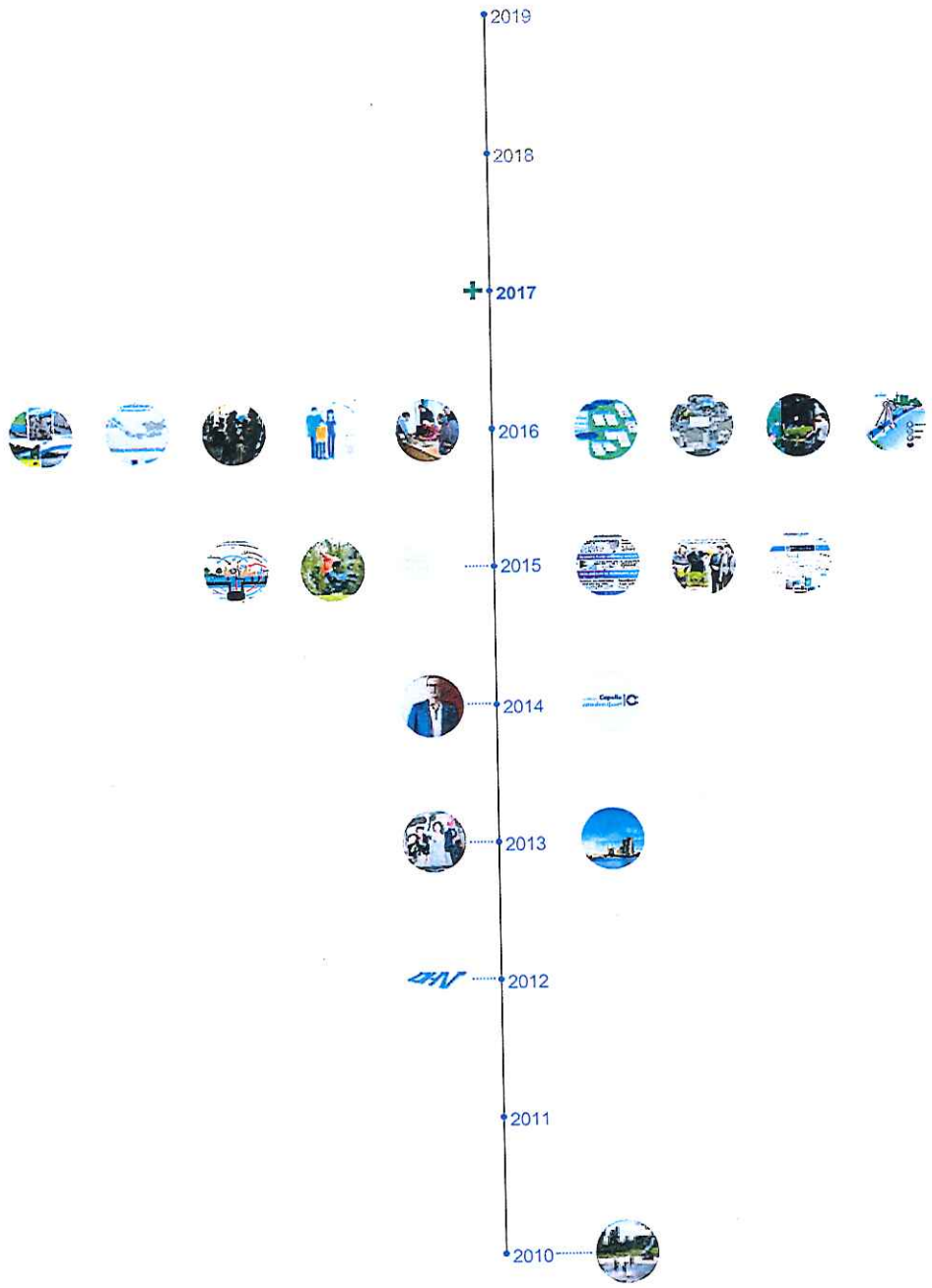

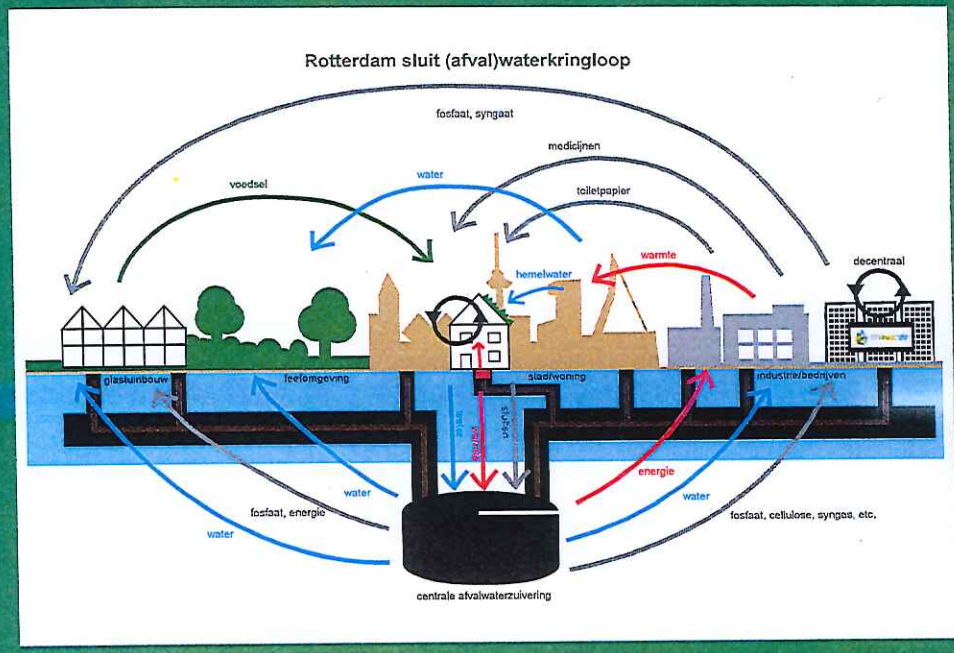

Februari 2015

Langetermijnvisie geformuleerd

De ketenpartners hebben hun ambities verwoord in een langetermijnvisie op de Rotterdamse afvalwaterketen. De visie is het richtpunt voor alle betrokken partijen: professionals, inwoners, bestuurders en ketenpartners die mogelijkheden zien voor samenwerking. De visie legt een toekomstbeeld vast van de Rotterdamse afvalwaterketen met 2050 als richtpunt.

De LTV zet in op een verandering naar een gesloten afvalwaterketen in 2050. Dit wil zeggen meer aandacht voor het sluiten van kringlopen en voor het terugwinnen van energie en grondstoffen uit afvalwater. Maar de basis is en blijft het bestaande robuuste Rotterdamse watersysteem, zoals dat in de afgelopen decennia is opgebouwd, bestaande uit sloten en singels, riolering en afvalwaterzuivering.

Klik hier voor de lange termijn visie.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

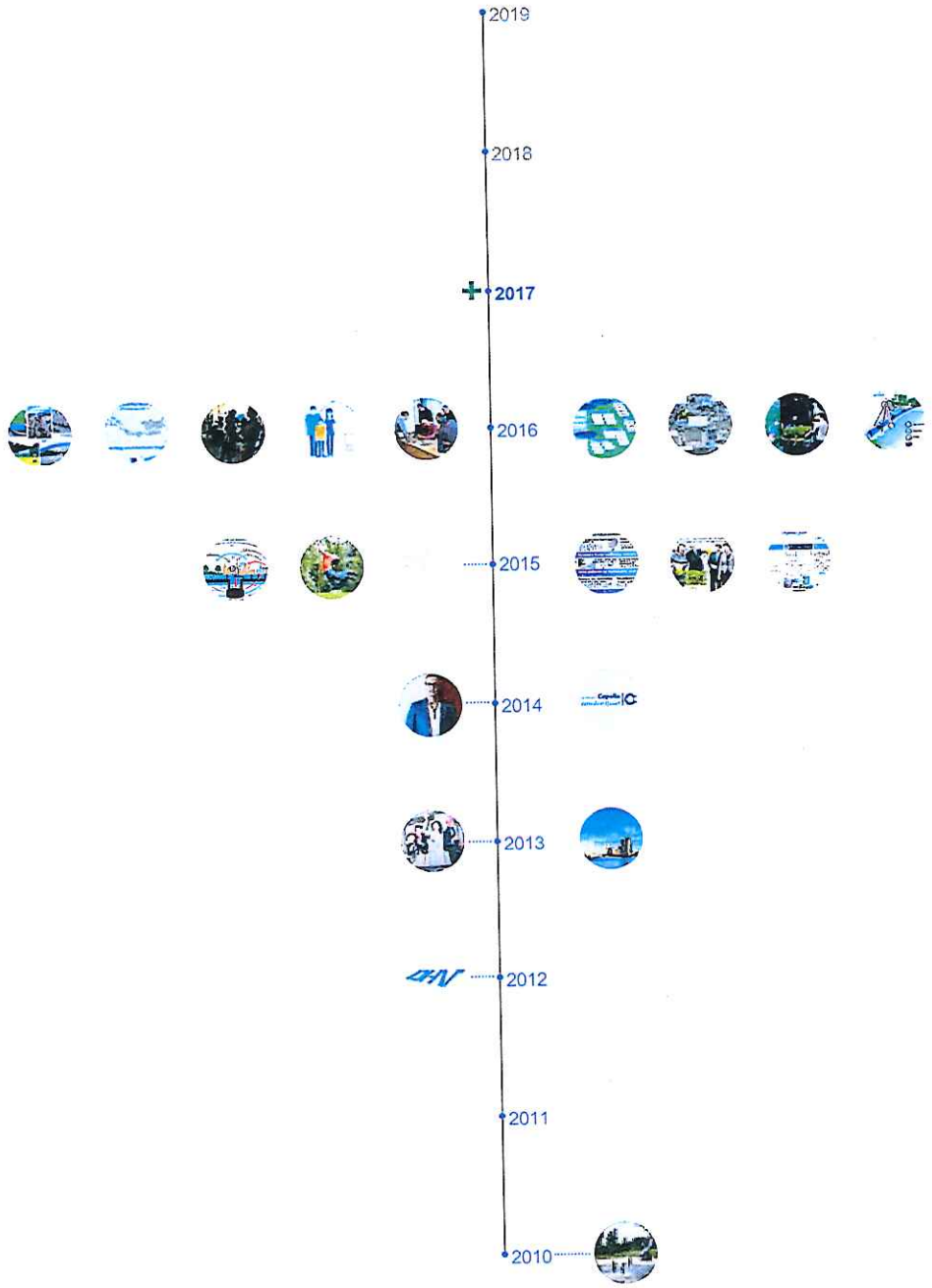

Februari 2015

RoSA Brochure 'Op weg naar de afvalwaterketen van de toekomst.

Klik hier om de brochure te bekijken

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

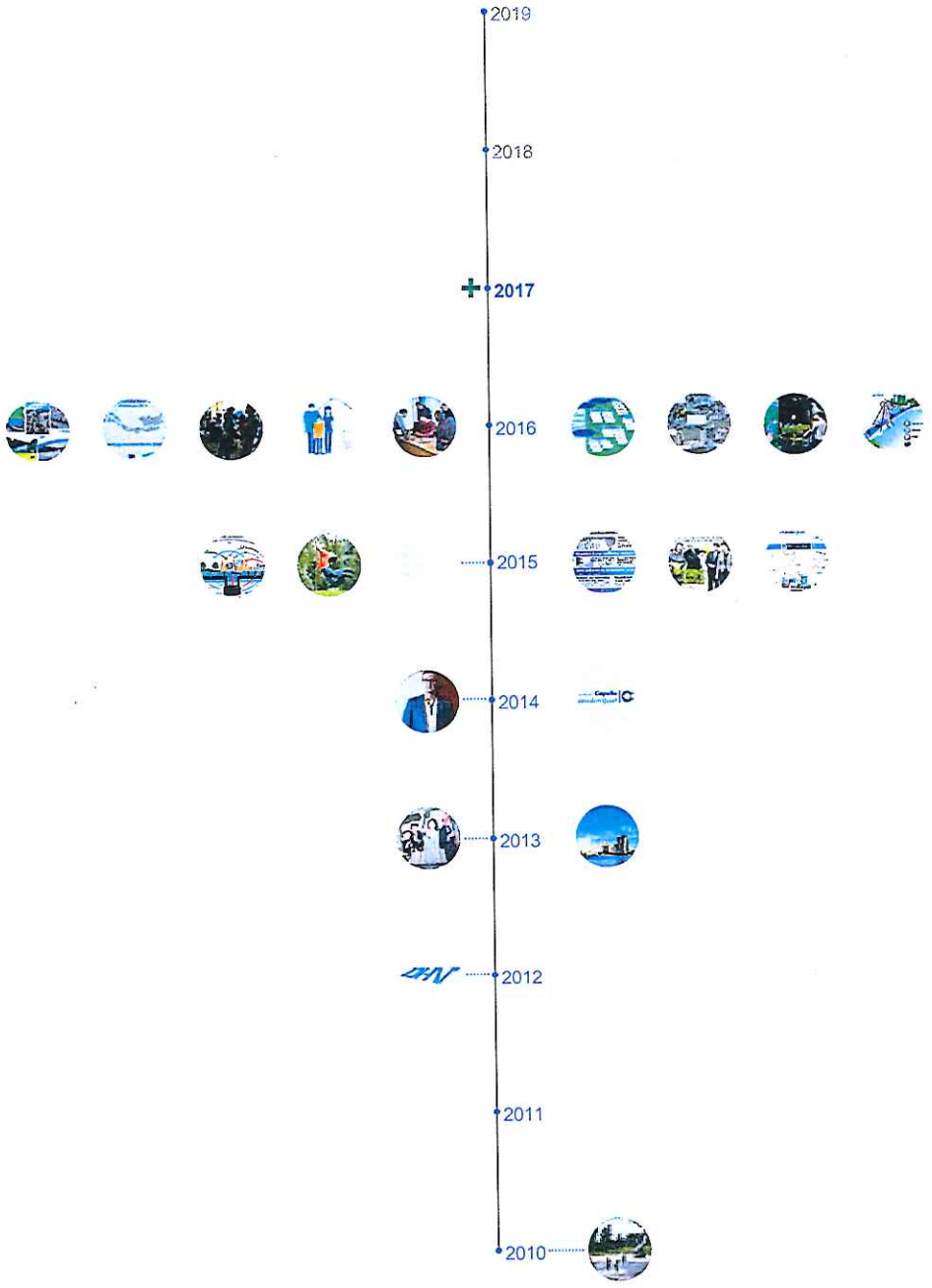

2015

Water Sensitive Rotterdam

Water Sensitive Rotterdam is te zien als een beweging die in 2015 op gang is gebracht om te vergroenen met en voor de Rotterdammer en slim om te gaan met water. Water Sensitive Rotterdam verwezenlijkt doelen van zowel de Rotterdamse Klimaat Adaptatie Strategie en het Waterplan Rotterdam.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

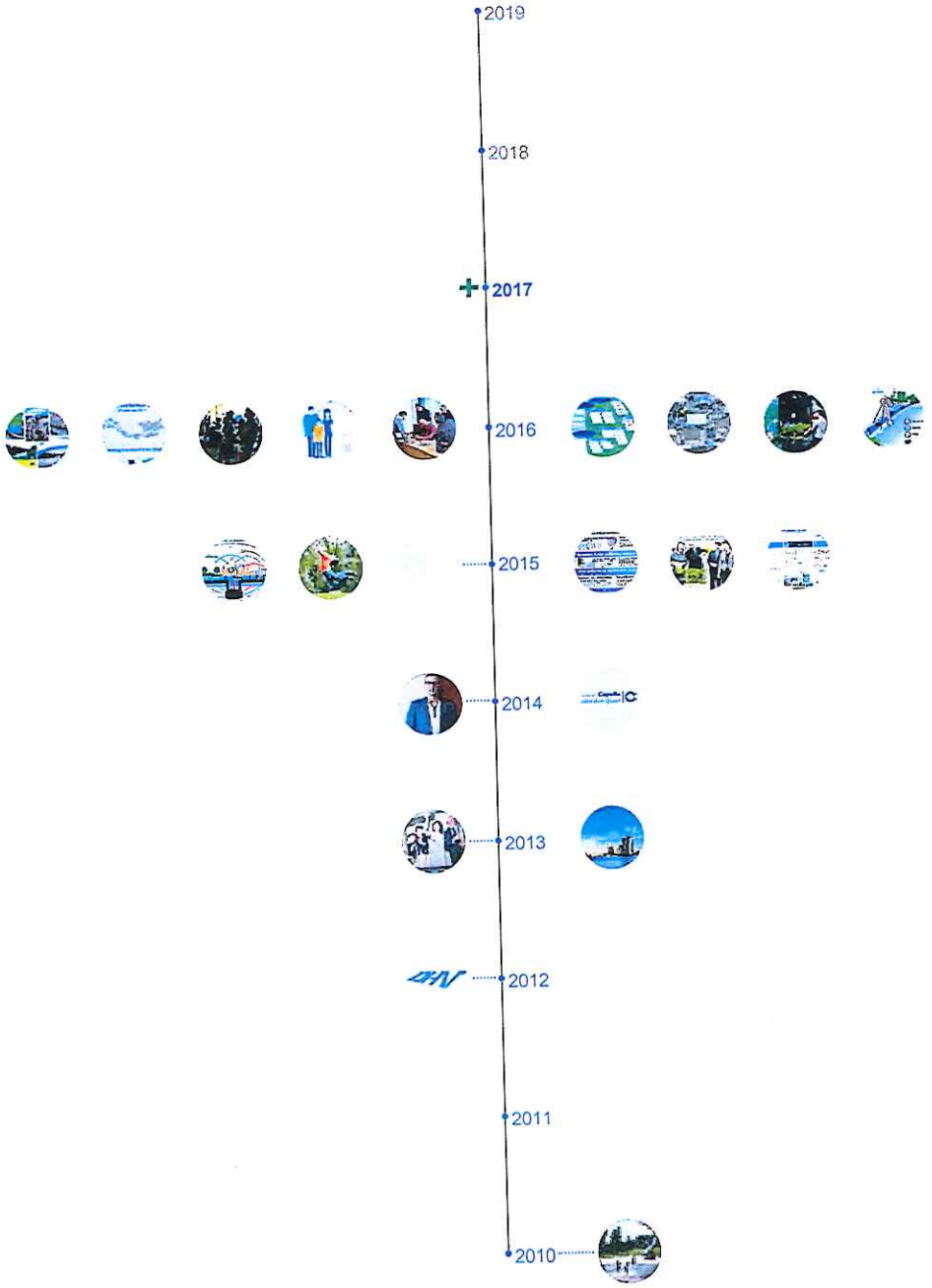

September 2015

Winnaar RIONED prijsvraag "Waar gaat de riolering naar toe?"

De Rotterdamse Waterblog is vorig jaar gemaakt als inzending voor de RIONED prijsvraag "Waar gaat de riolering naar toe?" en heeft de 1e prijs gewonnen. De Rotterdamse waterblog schetst een toekomstbeeld. En maakt in één oogopslag duidelijk welke stappen er tot 2050 zijn genomen om de gestelde toekomst visie op de Rotterdamse afvalwaterketen te behalen. De Rotterdamse Waterblog bestaat uit fictieve voorbeelden. Momenteel wordt onderzocht of de weergegeven voorbeelden haalbaar zijn.

Klik hier om de volledige banner te bekijken.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

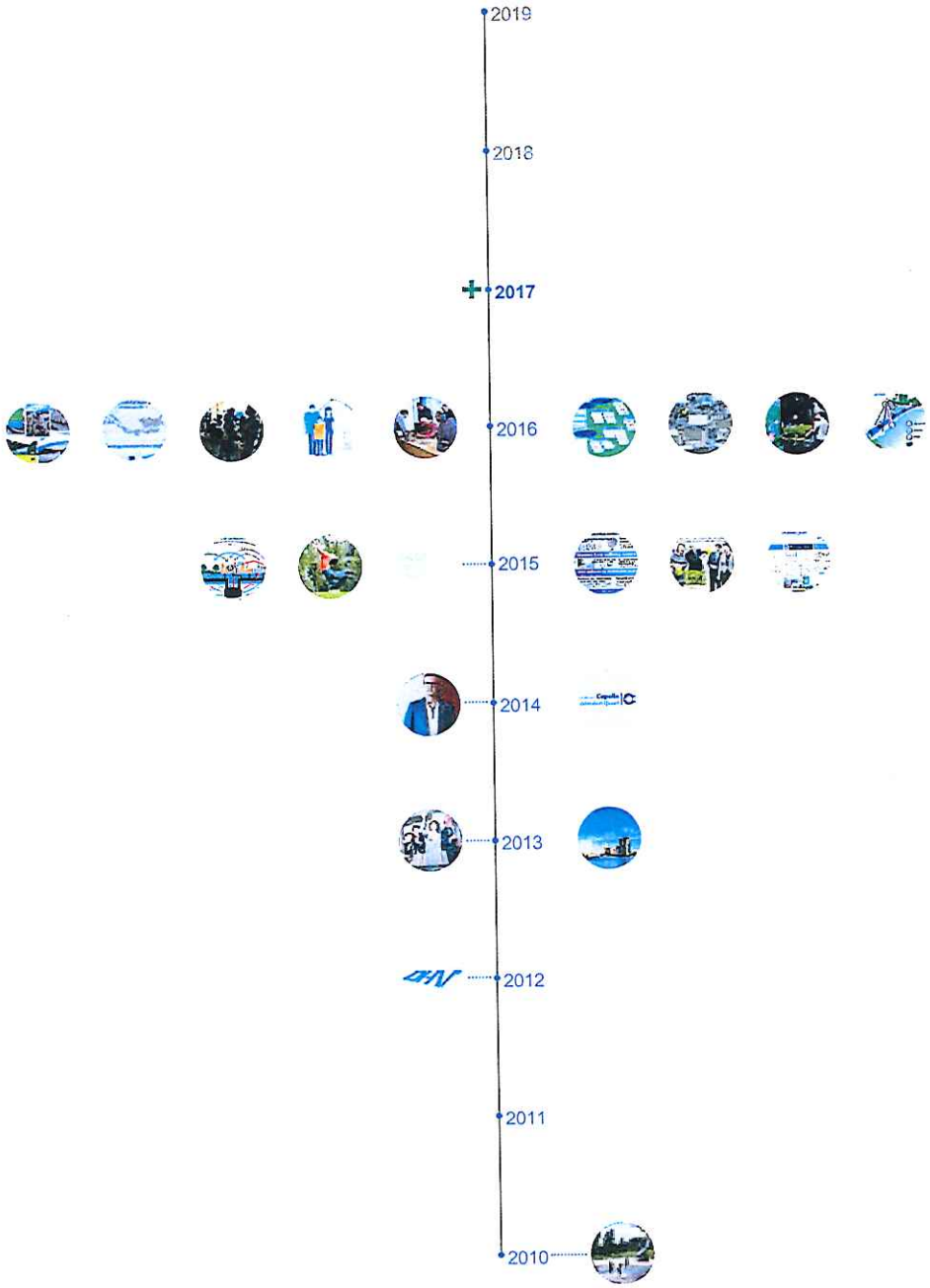

December 2015

RINEW

RINEW staat voor Rotterdam Innovative Nutrients Energy and Watermanagement en is een samenwerking tussen Evides Waterbedrijf, en de ketenpartners. Elke dag verdwijnen er – via ons afvalwater – veel bruikbare stoffen zoals papiervezels, fosfaat, goud en zink het riool in. In RINEW onderzoeken we hoe we op innovatieve en duurzame wijze nutriënten, energie en water afkomstig uit afvalwater kunnen terugwinnen en hergebruiken. De combinatie van het terugwinnen van meerdere stoffen en de innovatieve zuiveringstechniek maken het project uniek. De onderzoekinstallatie staat vanaf december 2015 bij Stadsboerderij 'Uit je Eigen Stad'.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

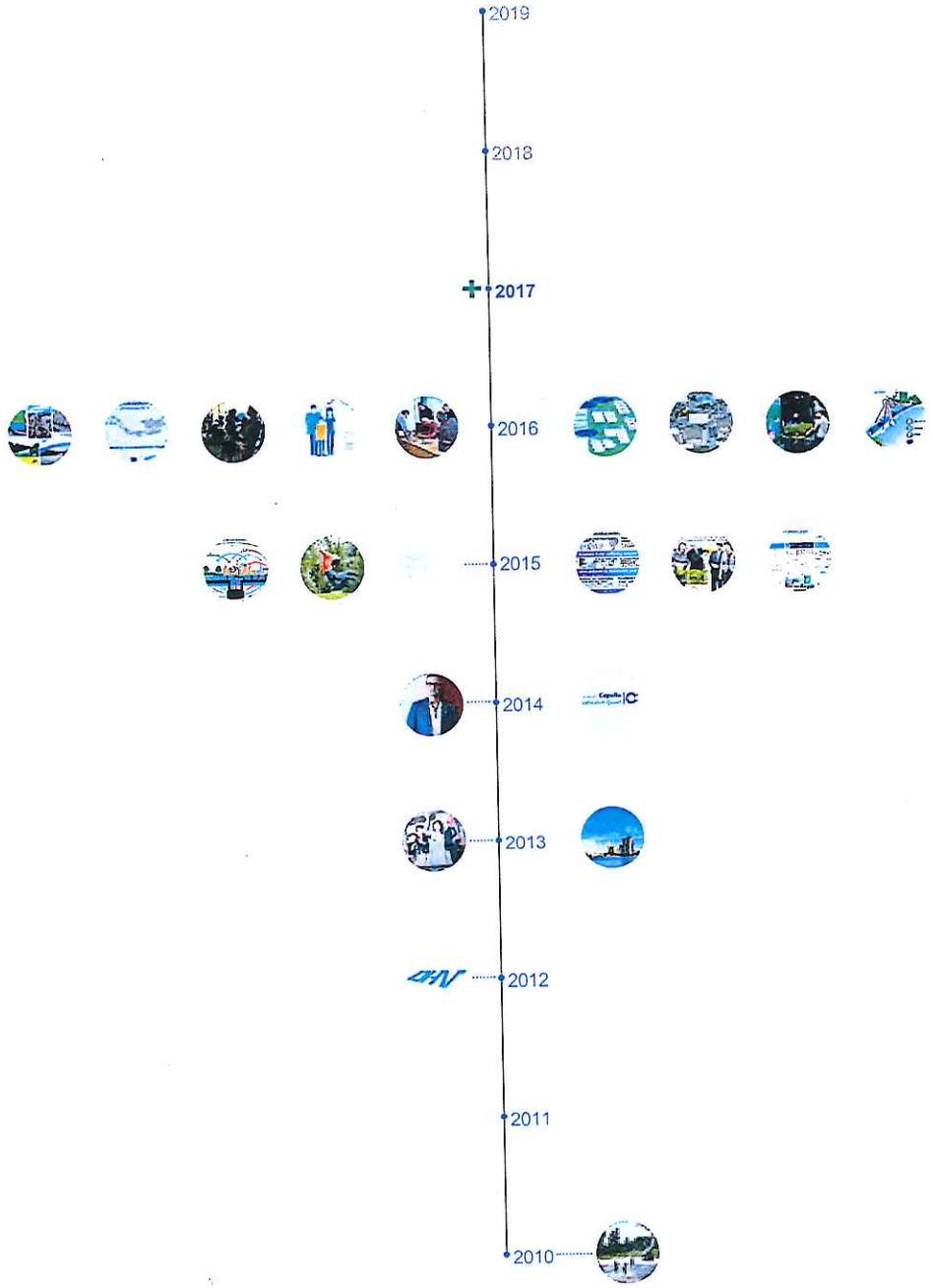

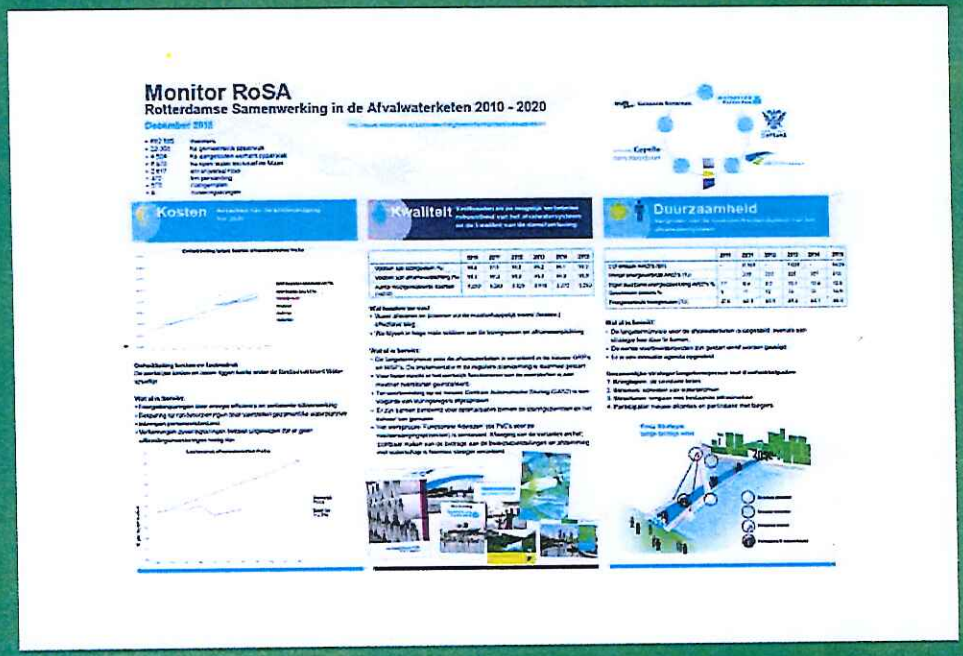

December 2015

Lancering monitoringsinstrument

In december 2015 is het Rotterdamse monitoringsinstrument gelanceerd en in juni 2016 geactualiseerd tot eind 2015. De monitoringsheet geeft een duidelijk beeld van de voortgang van de doelen kosten, kwaliteit en duurzaamheid. De monitoringsheet verschijnt elk jaar en is op te vragen bij het programmateam.

Rijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

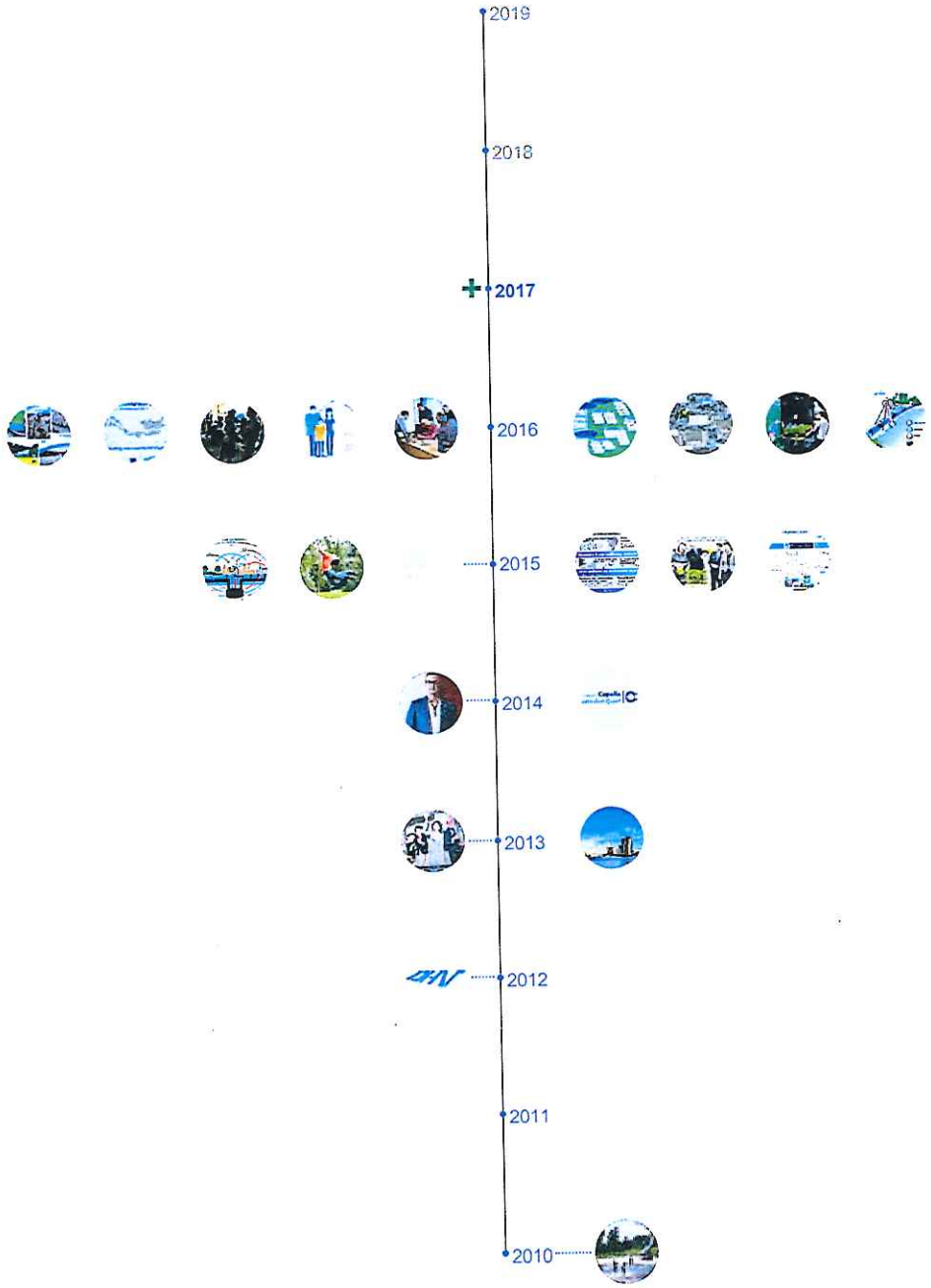

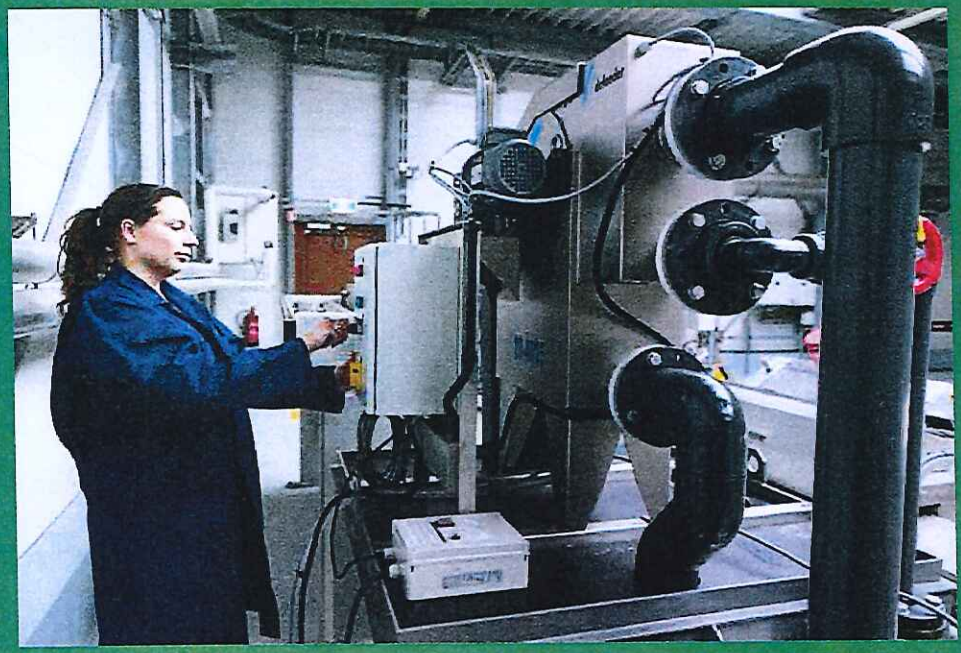

Etappe 1 *(2015-2020)*

De eerste etappe staat in het teken van verkenning en onderzoek. Daarbij worden zoveel mogelijke bouwstenen verzameld om de paden aan te leggen. In deze fase is vooral het verkennen van de nieuwe domeinen en onderzoeken van de dilemma's van belang. Daadwerkelijk uitvoeren van projecten en daaruit lering trekken, leren door te doen. Het resultaat van deze etappe is een masterplan, waarin de volgende etappen verder worden vorm gegeven en ingevuld, inclusief de maatschappelijke consequenties. In deze eer-ste fase speelt het benutten van de bestaande structuur een belangrijke rol. Dit doen we door met levensduurverlenging de herinvestering uit te stellen en meer in lijn te brengen voor de transitie richting de toekomst. Ook verkennen we in deze etappe de passende rol van de wateroverheden, afgestemd op de toekomstige Rotterdams stedelijk waterkringloop en de ontwikkelingen in de maatschappij.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

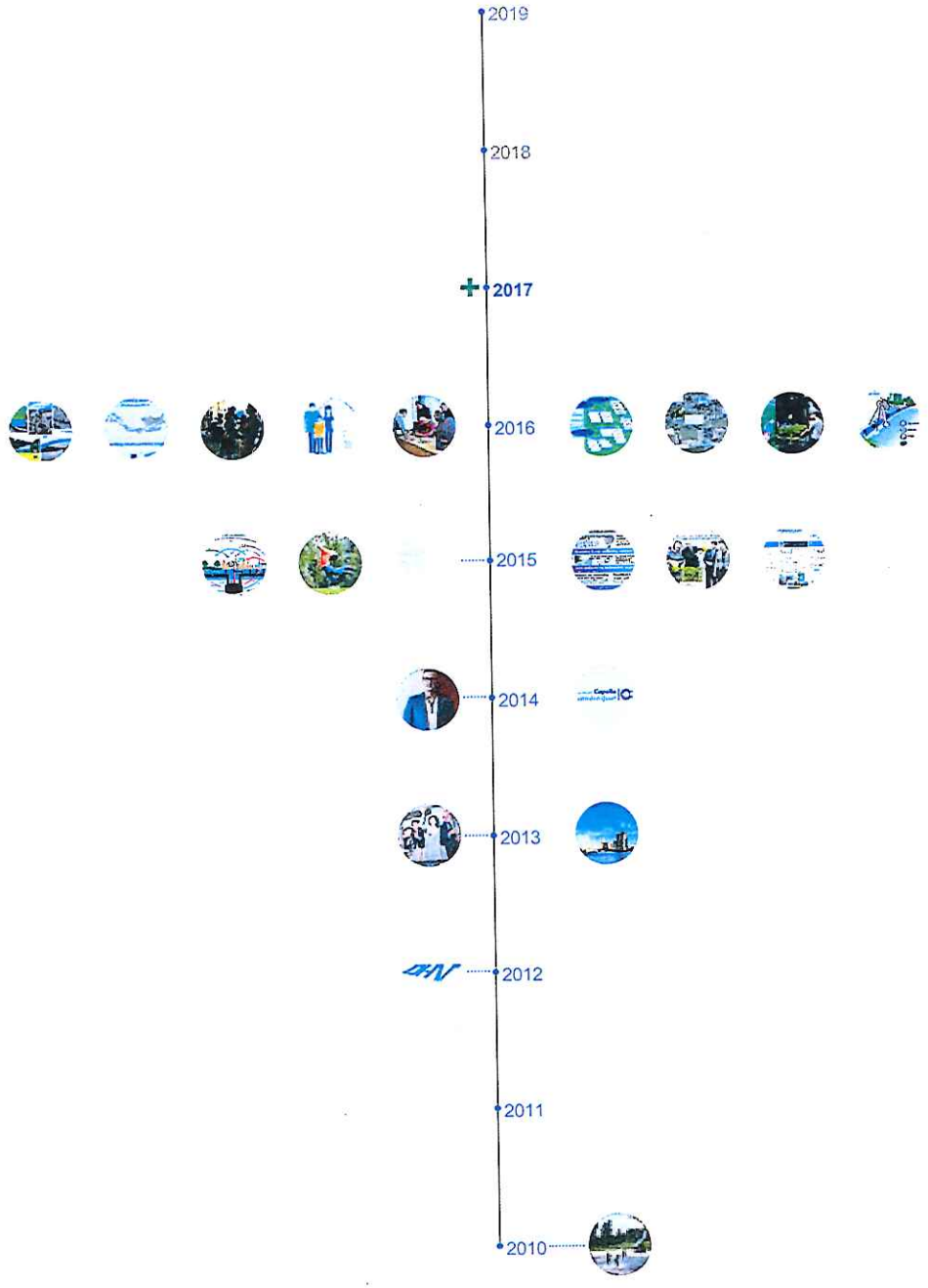

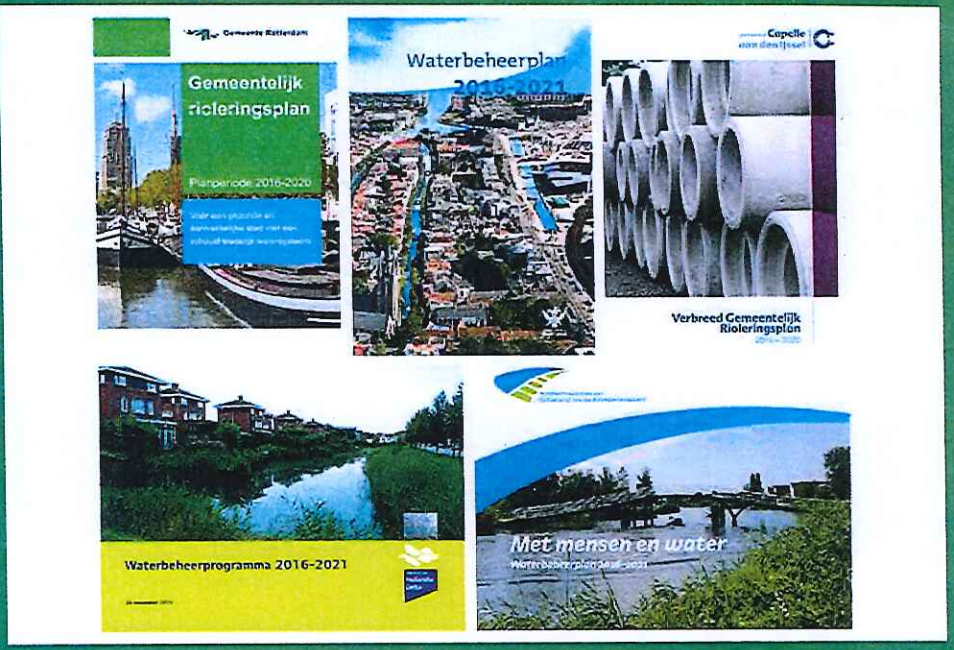

Januari 2016

Nieuwe planperiode GRP's en WBP's

Zowel in de gemeente Rotterdam als in de gemeente Capelle aan den IJssel is het nieuwe Gemeentelijk RioleringsPlan vastgesteld. De plannen gelden voor de periode 2016-2020. Bij de waterschappen zijn de nieuwe Waterbeheerplannen vastgesteld met eenzelfde looptijd.

Klik hier voor het GRP van Capelle aan den IJssel.
Klik hier voor het GRP van Rotterdam.
Klik hier voor het WBP van Hoogheemraadschap van Schieland
Klik hier voor het WBP van Hoogheemraadschap van Delfland
Klik hier voor het WBP van Waterschap Hollandse Delta

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

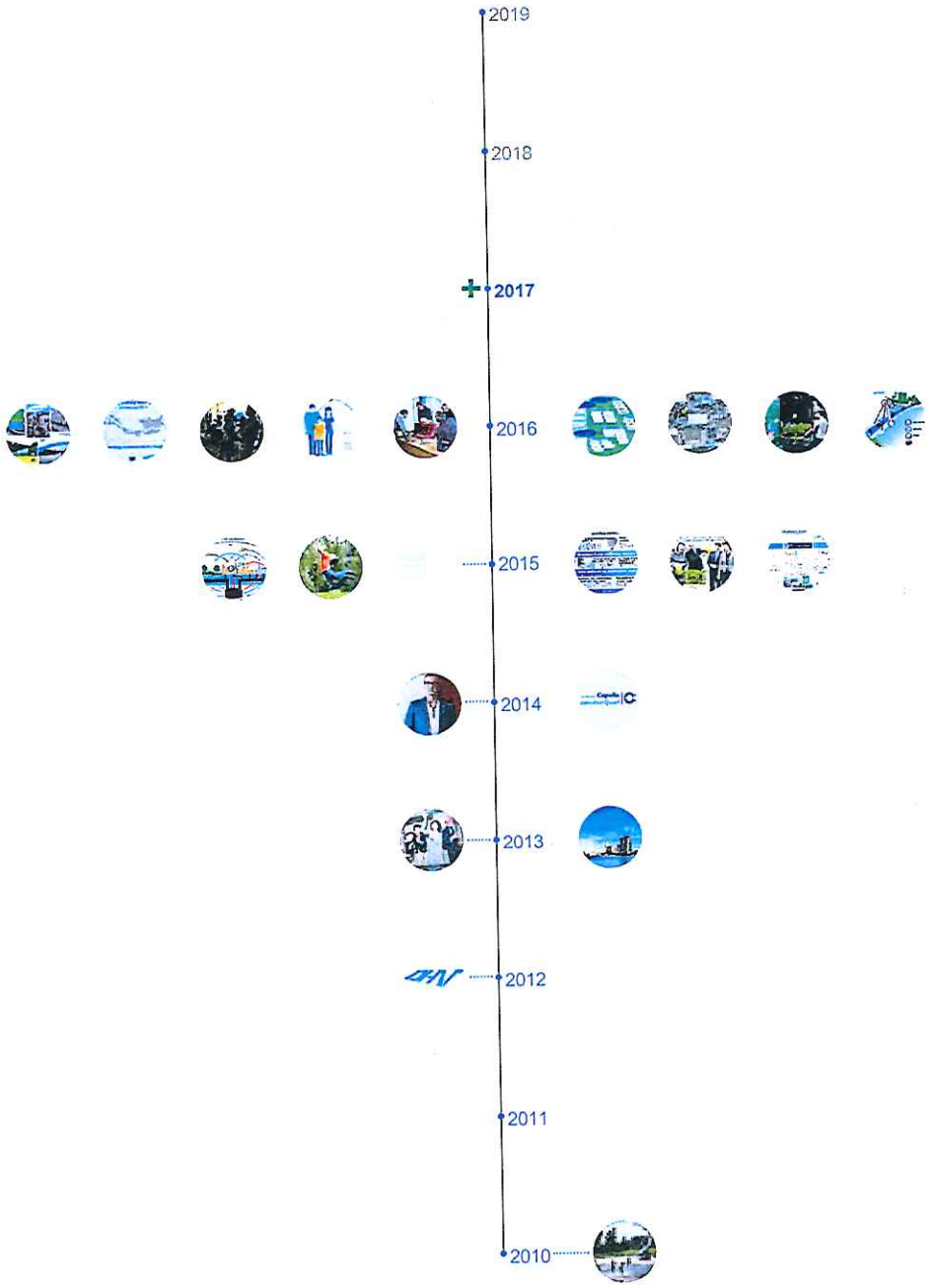

Februari 2016

RoSA in bestuurlijk overleg Water en Klimaat

Programmamanager Peer Cox heeft in het bestuurlijk overleg een terugblik en vooruitblik gegeven over het programma RoSA. Jaap de Ron van HHSK heeft de strategie gepitched en Jorg Pieneman van Rotterdam de ontwikkelingen in de Agniesebuurt en Zomerhofkwartier waar ingezet wordt op het maximaal vasthouden van hemelwater in het gebied.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

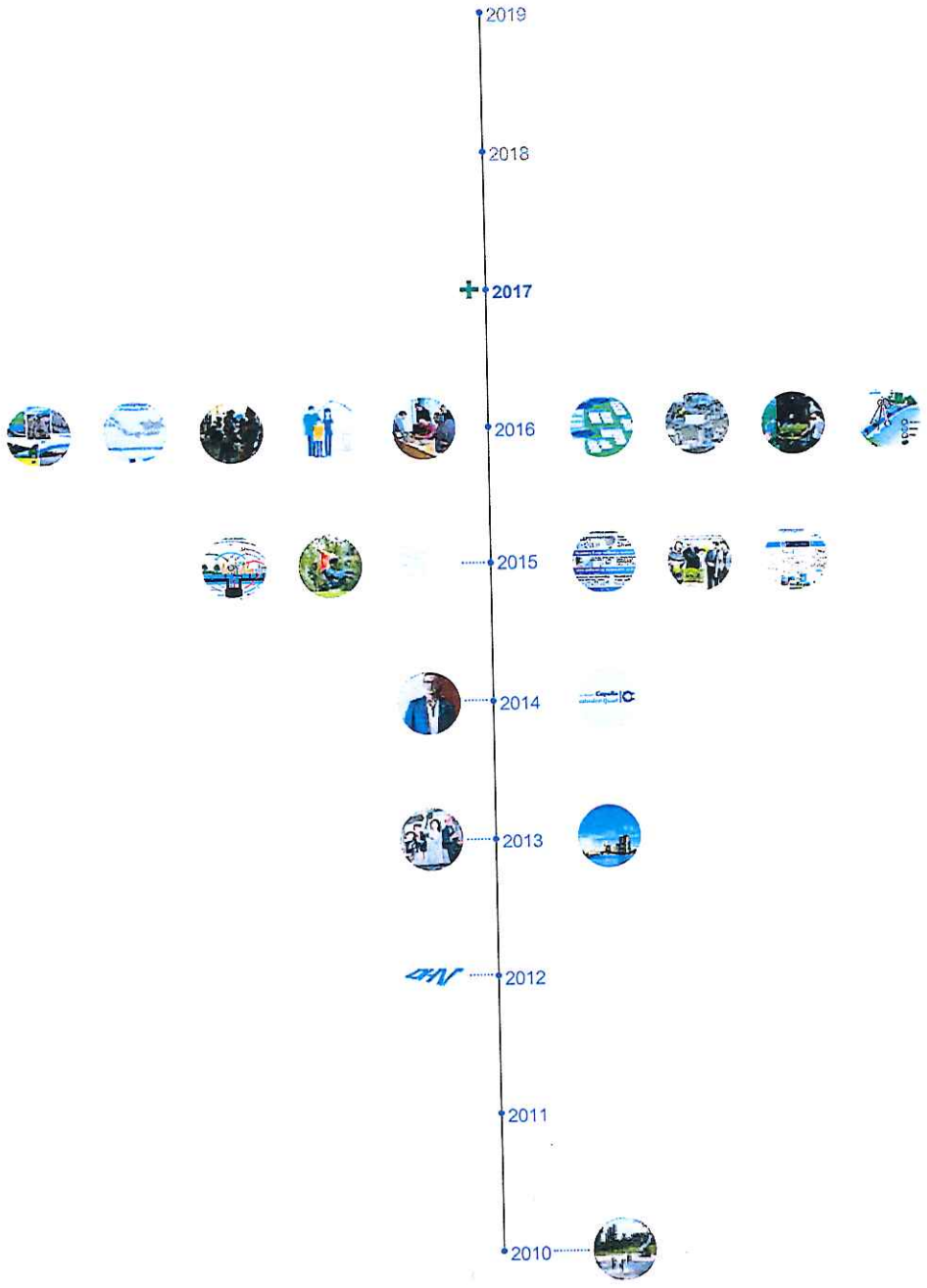

Februari 2016

Netwerkbijeenkomst Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

In februari hebben de samenwerkende collega's van de vijf organisaties elkaar ontmoet in stadsboerderij ' Uit je eigen stad'. Naast een toelichting door de RoSA programmamanager en de borrel was er een enthousiasmerende toelichting en rondleiding langs de decentrale zuiveringsinstallatie van RINEW door watercollega's van Evides.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

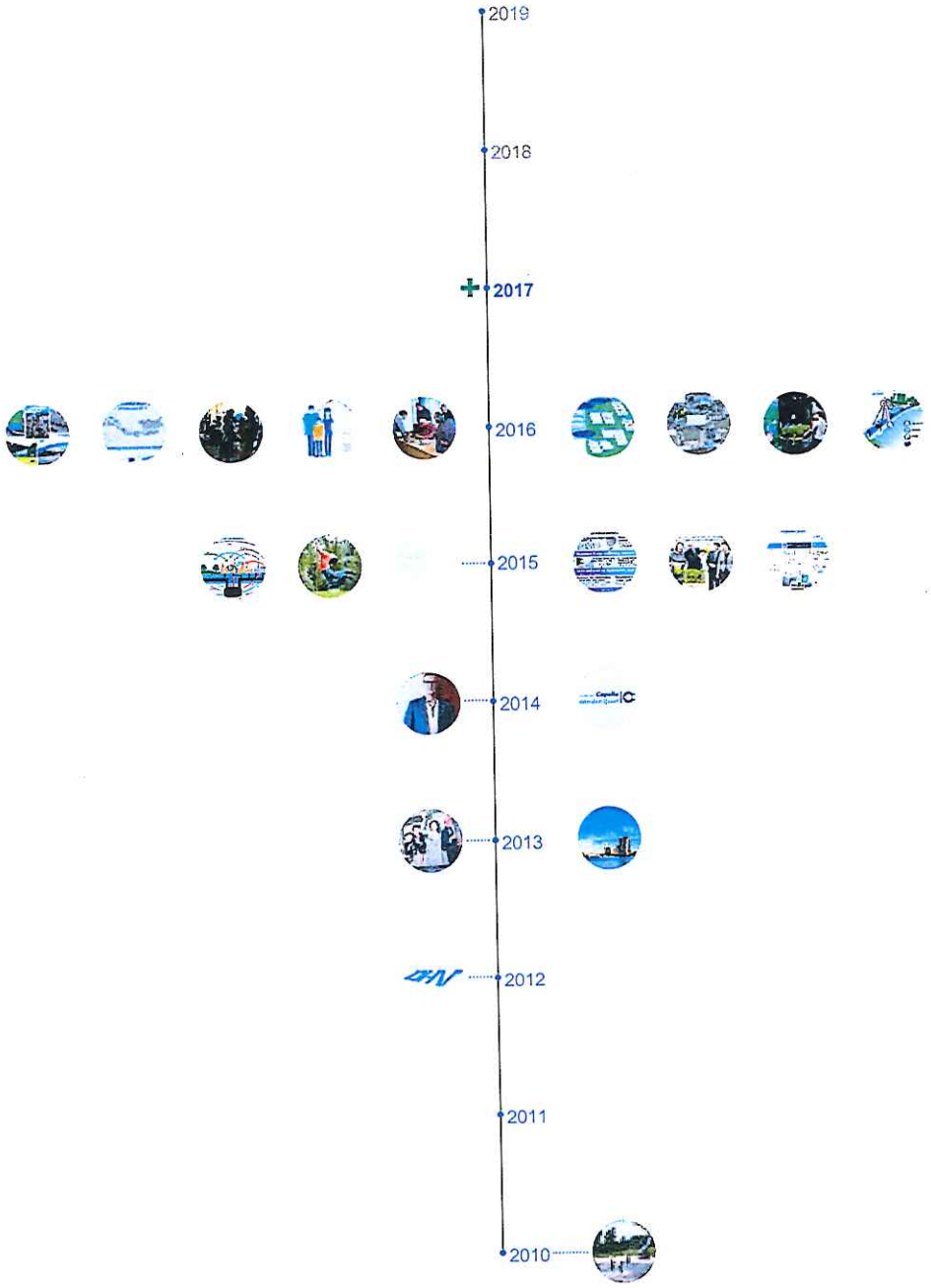

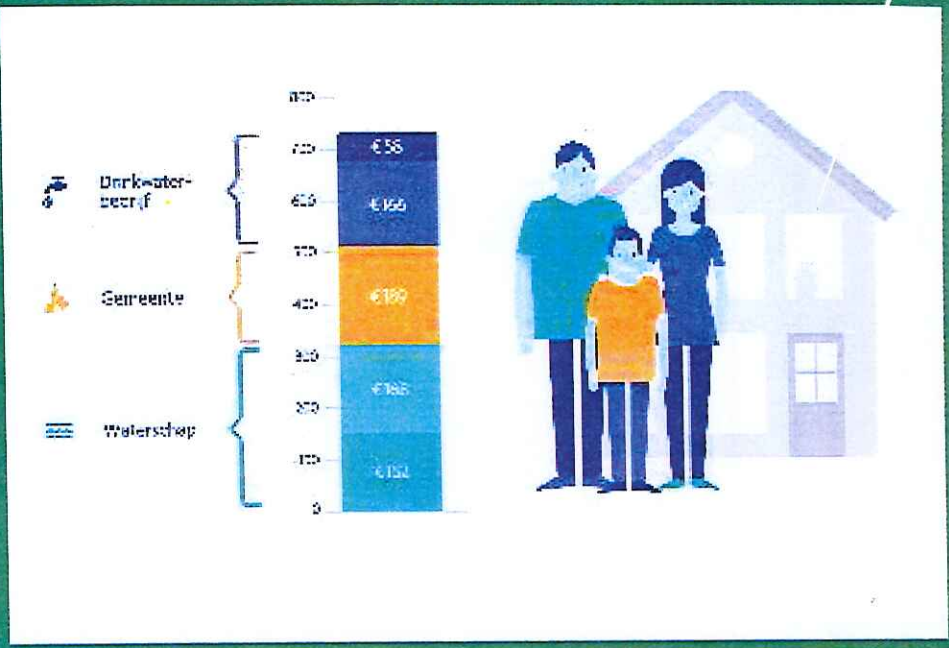

Maart 2016

Landelijke monitor

In maart is de vragenlijst voor de landelijke monitor door de vijf ketenpartners ingevuld. De landelijke inventarisatie is gericht op uitwerken van een bouwsteen voor de rapportage "De Staat van ons Water" (voorheen Water in Beeld) die in mei door de Minister van I&M aan de Tweede Kamer is aangeboden.

Zie ook www.destaatvanonswater.nl

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

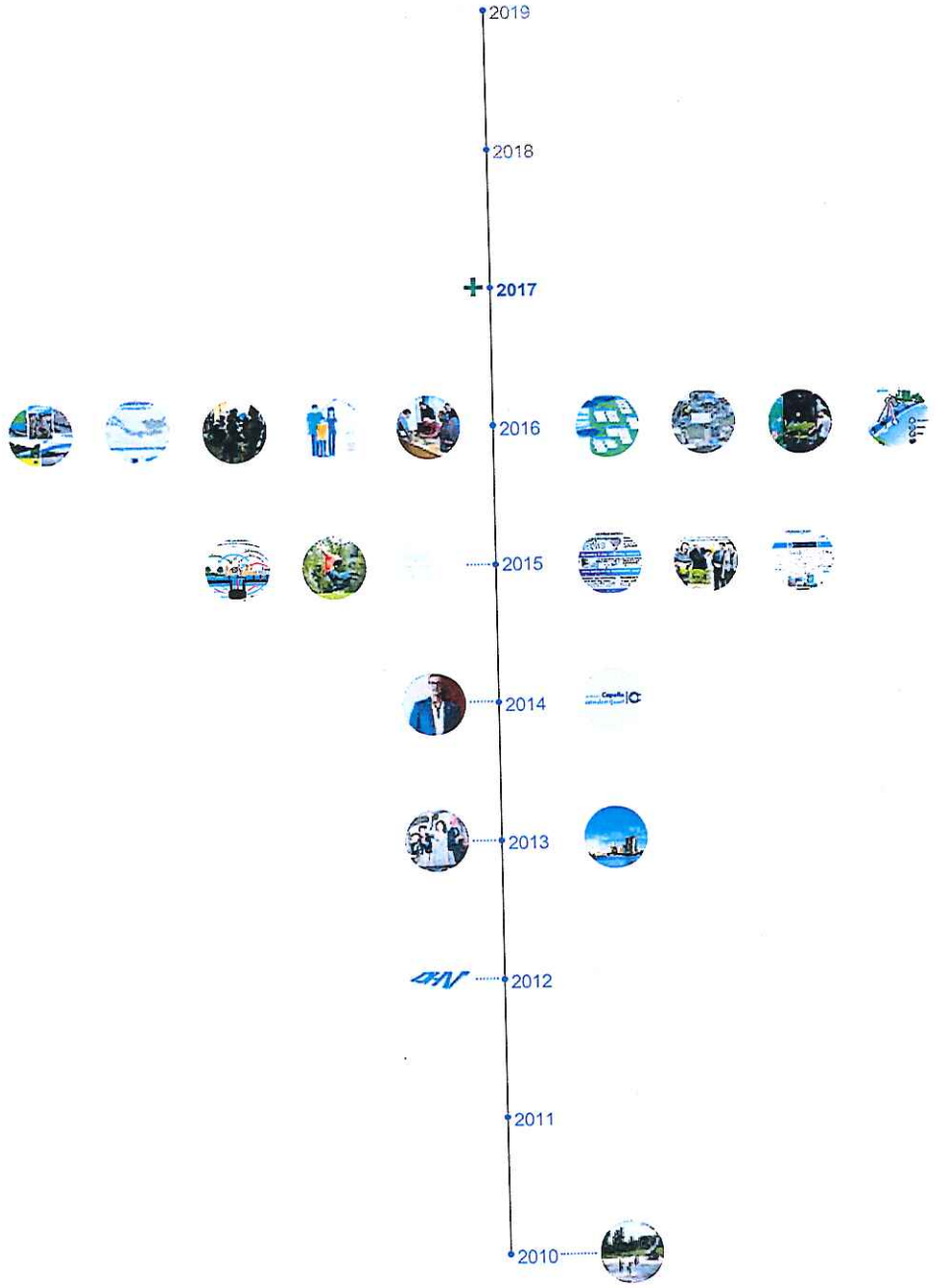

Maart 2016

Start RoSA on Tour 'In 2016 komt RoSA naar je toe!'

De komende tijd staan diverse projecten en maatregelen op stapel. Het RoSA programmateam vertelt je graag meer over alle ontwikkelingen. Ook horen zij graag of je vragen hebt over de Rotterdamse samenwerking en over welke onderwerpen je meer wilt weten. Genoeg redenen voor het programmateam om op alle locaties van de vijf ketenpartners een maandelijkse lunchlezing te organiseren.

De eerste lunchlezingen organiseerden we in februari en maart op awzi De Groote Lucht (Hoogheemraadschap van Delfland) en op het kantoor van Waterschap Hollandse Delta.

Rijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

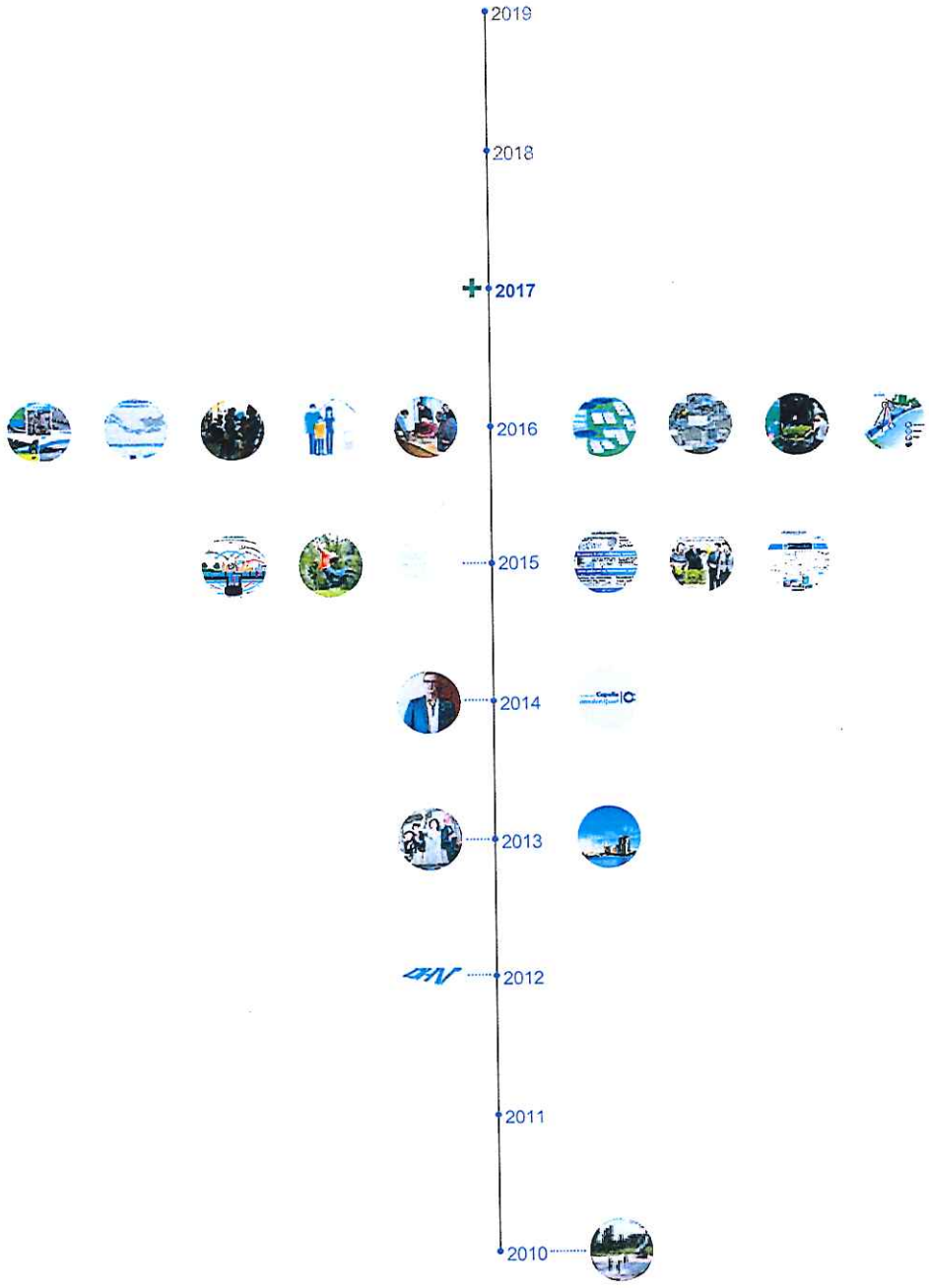

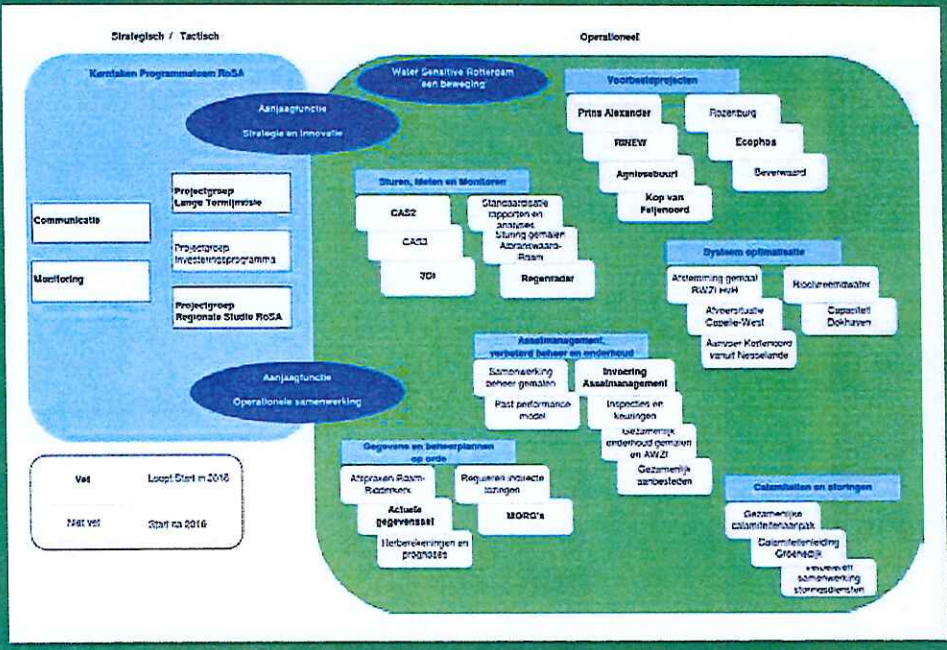

Mei 2016

RoSA 2.0 en uitvoeringsagenda 2016-2020

Uitvoeringsagenda RoSA 2016-2020 is een feit! In de regiegroep van 27 mei jl is akkoord gegeven op het vervolgtraject van RoSA 2.0. De handen uit de mouwen en aan de slag!

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

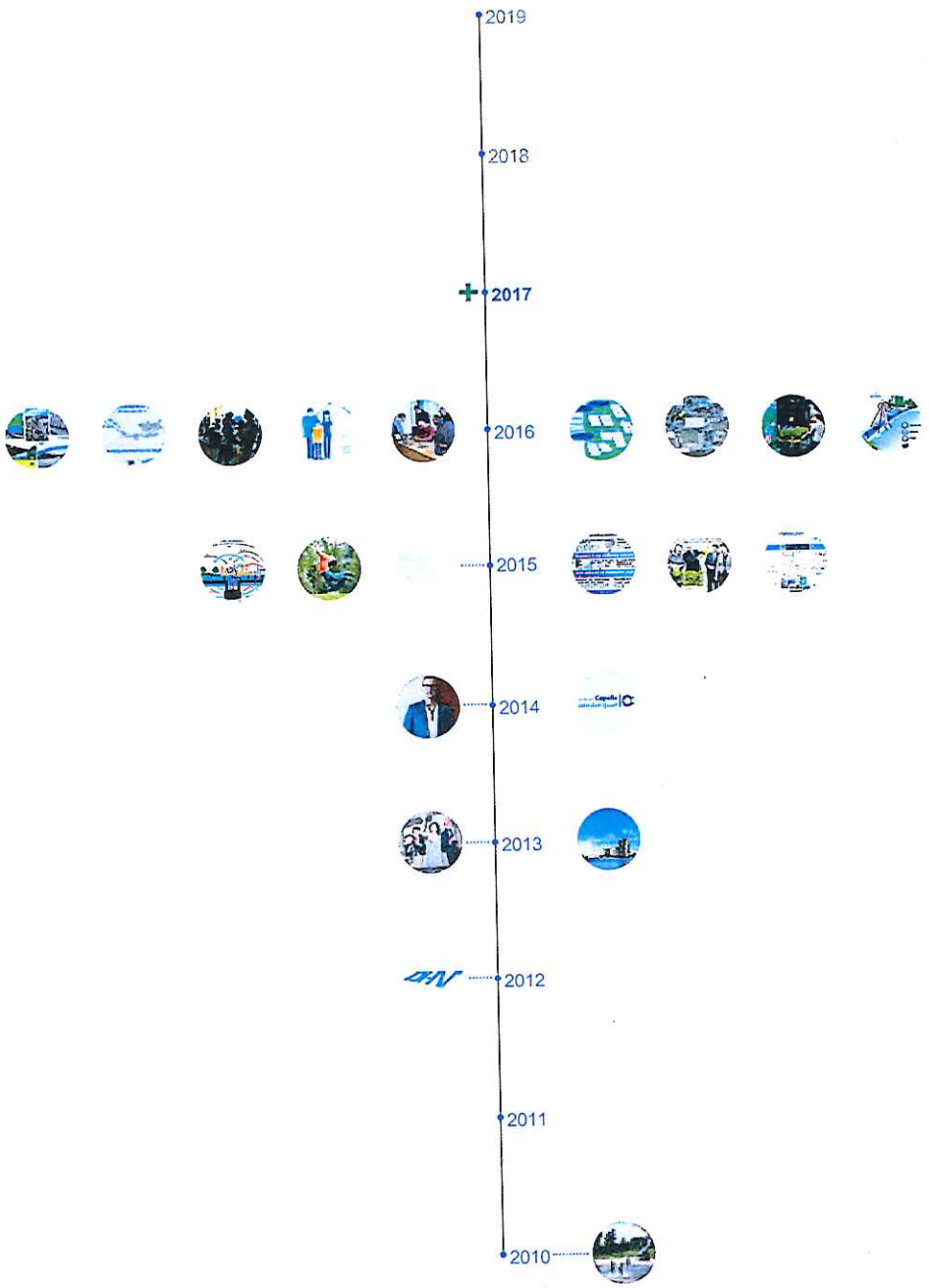

Juni 2016

Meetnet overstorten

Riooloverstorten zijn een onderdeel van (afval)waterketen. Met de realisatie van het meetnetwerk krijgen we meer inzicht in die keten. Waar vroeger vooral de focus lag op het effect van de riolering op de waterkwaliteit is de scope nu veel breder.

Hoe is het rioolsysteem vervlochten met het oppervlaktewater en tot hoe ver gaat de regelmacht bij de gemalen? Dit wordt onderzocht en kansen op een betere samenwerking uitgewerkt.

Rijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

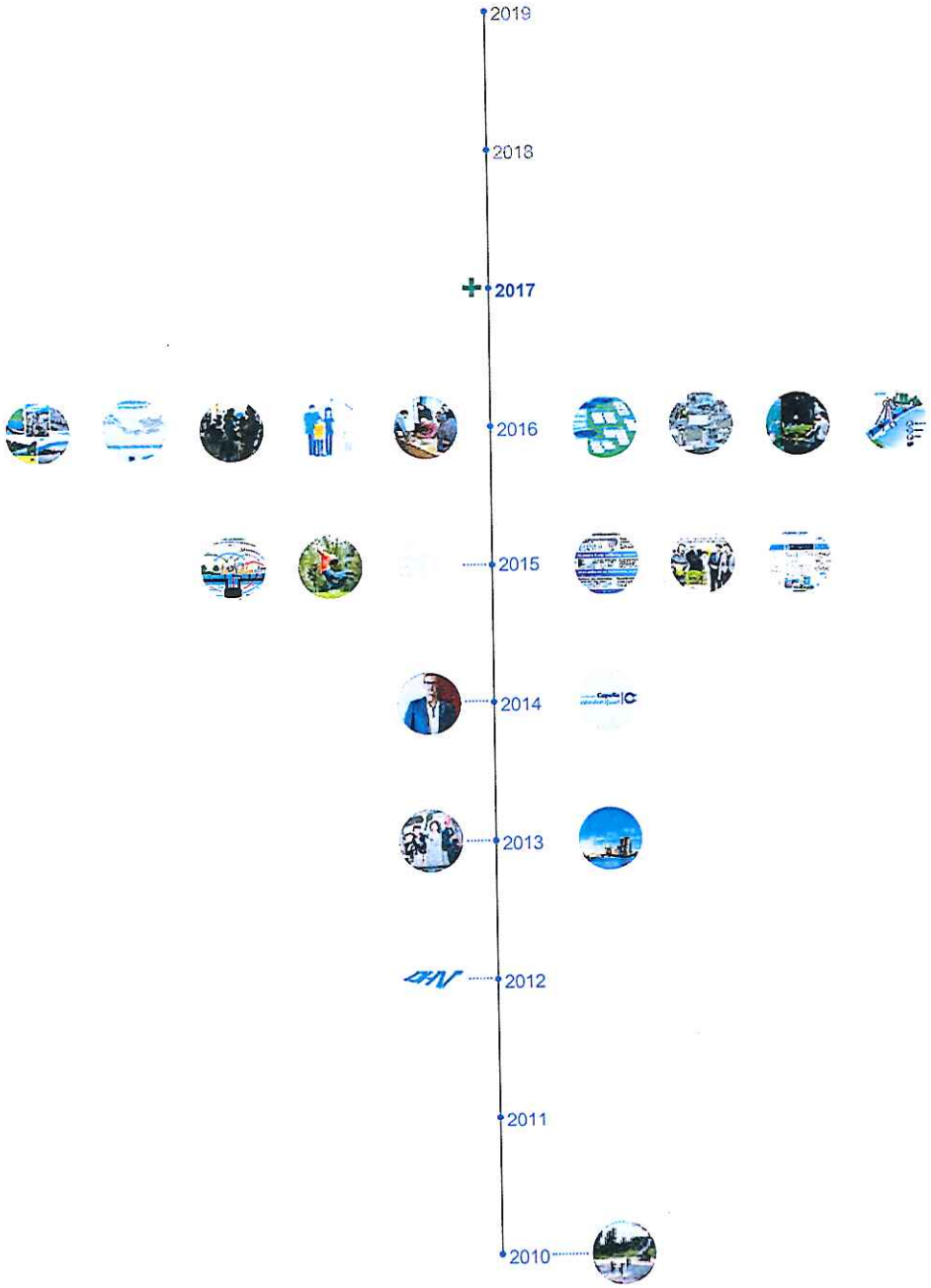

Juni 2016

Agniesebuurt (voorbeeldproject)

HHSK en gemeente Rotterdam maken de komende jaren de Agniesebuurt klimaatbestendig door een groot deel van het regenwater onder de straten te bergen. Er komt een nieuwe rioolbuis voor enkel het afvalwater. In de straten komen klinkers die regenwater doorlaten en het zand onder de straat neemt het regenwater op. Door extra bomen en struiken te planten wordt meer regenwater opgenomen.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

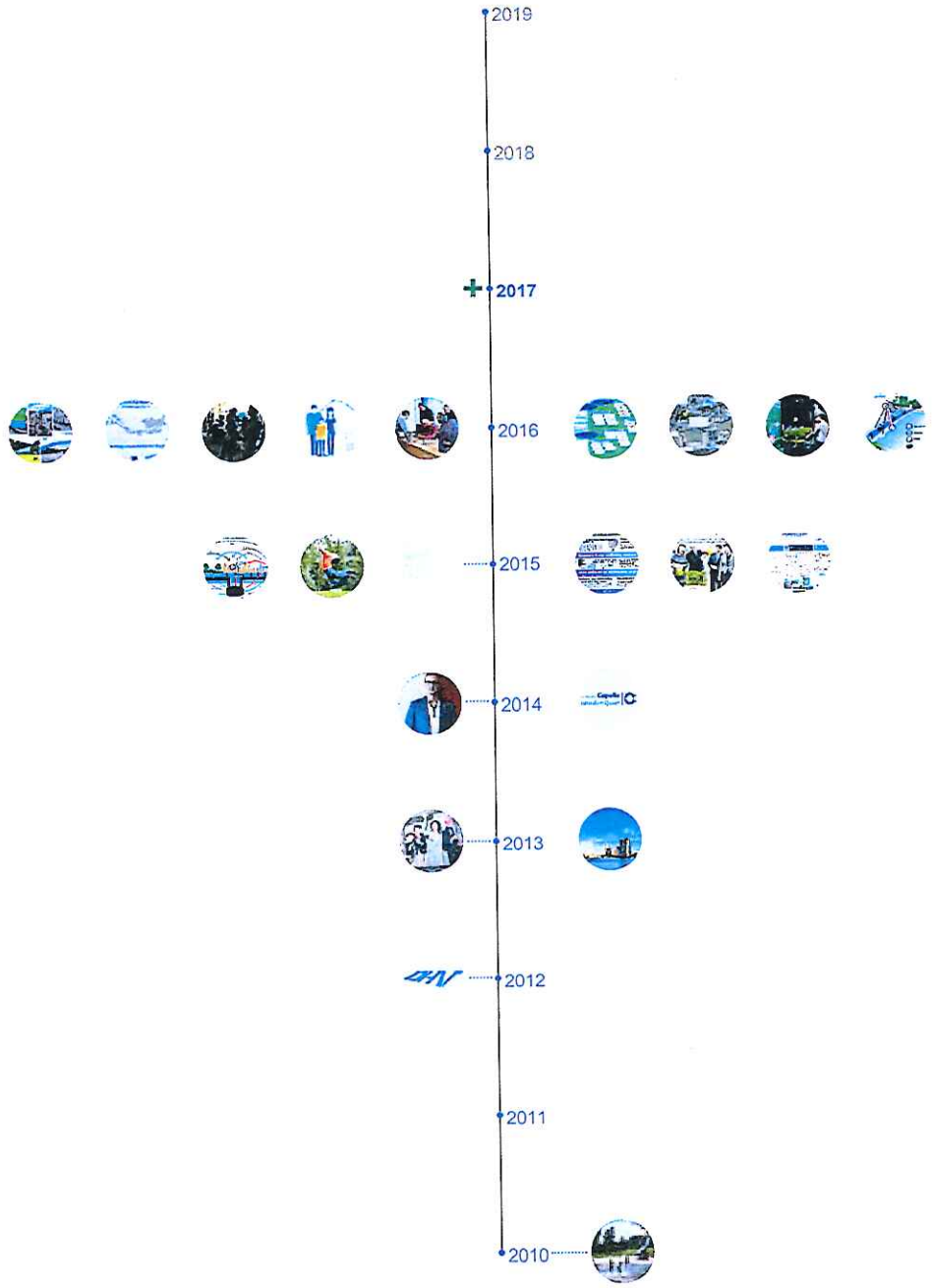

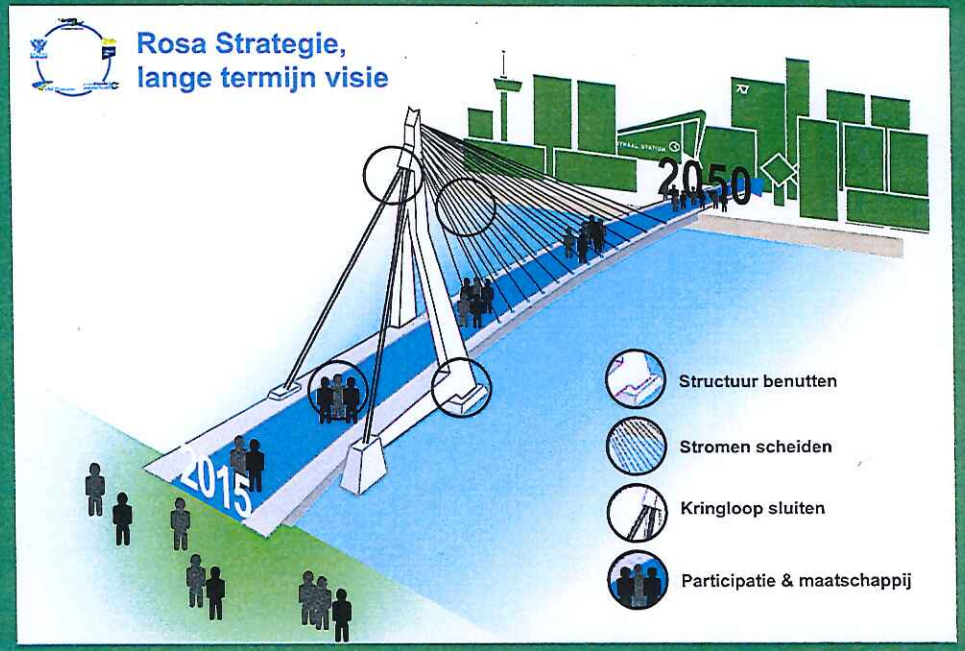

Oktober 2016

Strategie langetermijnvisie afvalwaterketen

Tijdens het bestuurlijk overleg op 10 oktober is het rapport "Strategie afvalwaterketen RoSA; Hoe realiseren we de ambities van de langetermijnvisie" vastgesteld.

De wereld verandert en ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Klimaatverandering en schaarser wordende grondstoffen vragen voor de groeiende stedelijke metropool om actie. De Rotterdamse waterpartners gaan nu al aan de slag met het sluiten va n de kringlopen, zodat in 2050 een volledig duurzame en circulaire waterketen is gerealiseerd. In de strategie wordt de route geschetst om de geformuleerde ambitie op termijn te realiseren. De eerste etappe (2015-2020) staat in het teken van verkenning en onderzoek.

017

Terug naar het overzicht

December
November
Oktober
September
Augustus
Juli
Juni
Mei
April
Maart
Februari
Januari

Januari 2017

Het fundament voor de circulaire afvalwaterketen

In 2020 is het Masterplan RoSA klaar. Daarin staat welke stappen we gaan nemen om in 2050 tot een circulaire afvalwaterketen te komen. De ingrediënten voor het Masterplan worden nu verzameld.
Om kennis te verzamelen volgen we verschillende projecten. Het volgen van de projecten geeft antwoord op verschillende onderzoeksvragen: het fundament van het Masterplan. Een voorbeeld van zo'n project is de Voedseltuin Keilehaven.
Ook zijn we, na uitgebreide voorbereidingen en verkenningen, met collega's aan de slag met het onderzoeken van optimalisatiekansen in de afvalwaterketen over de grenzen van elke afzonderlijke zuiveringskring. Weliswaar zijn de individuele zuiveringskringen in de Rotterdamse regio op basis van bestaand beleid op orde en is er voldoende capaciteit. De studie richt zich op de hoofdstromen van het water. Zijn deze nog logisch of kan het slimmer? Hierbij zoeken we naar de verbinding tussen enerzijds het bestaande robuuste (afval)watersysteem en anderzijds de ambitie het systeem te transformeren naar een circulair systeem.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

2017

Terug naar het overzicht

December

November

Oktober

September

Augustus

Juli

Juni

Mei

April

Maart

Februari

Januari

20 januari 2017

RINEW wint Enlightenmentz of the Year Award

De Enlightenmentz of the Year verkiezing is in het leven geroepen door uitgeverij Industrielinqs en is bedoeld om producten en processen die de groene industriële revolutie kunnen veroorzaken, een duwtje in de rug te geven. De verkiezing kent drie categorieën: proces, project en sociaal. RINEW heeft gewonnen in de categorie project.

017

December
November
Oktober
September
Augustus
Juli
Juni
Mei
April
Maart
Februari
Januari

Terug naar het overzicht

16 feb 2017

Blue City; een proeftuin waar afval niet bestaat - RoSA netwerkbijeenkomst

Blue City is een concept dat naadloos aansluit bij het RoSA gedachtengoed voor een circulaire afvalwaterketen. Een uitstekende plek om een netwerkbijeenkomst te houden. Zo is RotterZwam gevestigd in het voormalige zwembad. Een onderneming die op koffiedik oesterzwammen kweekt en verwerkt tot bijv. bitterballen. Na een bijzondere rondleiding hebben we in Blue City met elkaar gesproken over ons programma voor 2017 en geproost op een mooi komend jaar waarin bijzondere dingen staan te gebeuren.

Tijdlijn

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

2017

Terug naar het overzicht

December

November

Oktober

September

Augustus

Juli

Juni

Mei

April

Maart

Februari

Januari

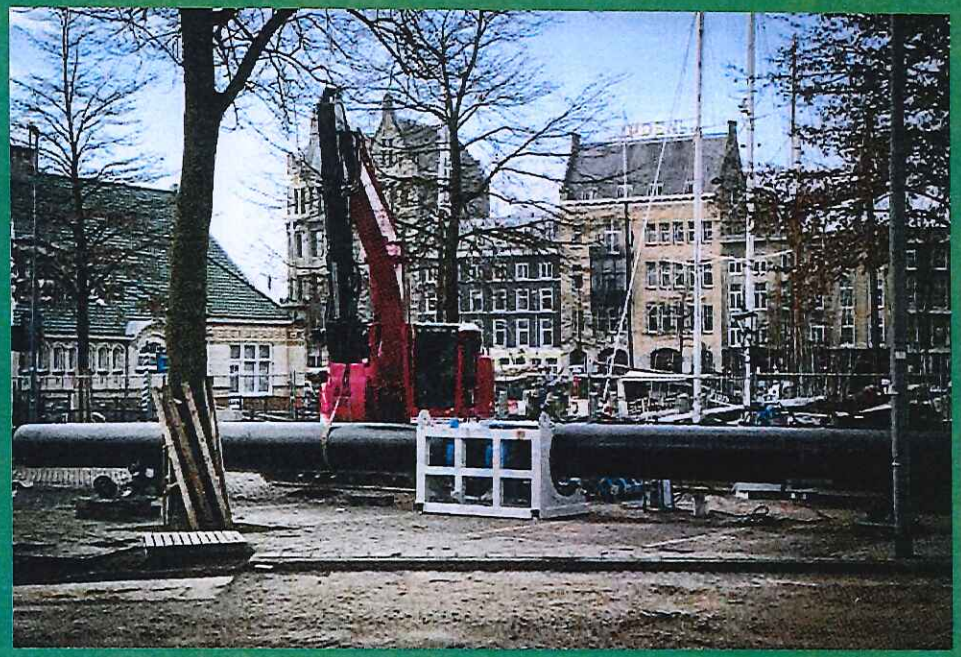

Februari 2017

Openen van districtverbinding Dokhaven en Kralingseveer

Bij hevige regen, als het riool veel regenwater tegelijk moet afvoeren, kan rioolgemaal Westersingel het water uit het riool ook rechtstreeks afvoeren naar de Nieuwe Maas. Deze afvoer ging voor een gedeelte via het oorspronkelijke gemetselde gewelf. Om maximaal gebruik te maken van de afvoercapaciteit is in het gewelf een nieuwe persleiding aangelegd. Tijdens deze werkzaamheden kon natuurlijk geen gebruik worden gemaakt van deze afvoer. Daardoor ontstond een groter risico op wateroverlast in het stadscentrum. Om dit risico zo klein mogelijk te houden is tijdelijk de verbinding tussen het zuiveringsdistrict Dokhaven en Kralingseveer geopend, waardoor een extra afvoermogelijkheid ontstond. Door deze samenwerking op operationeel niveau zijn kostbare tijdelijke noodvoorzieningen, zoals de inzet van extra pompen, uitgespaard.

X

Gemeente Rotterdam

gemeente Capelle aan den IJssel

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

waterschap Hollandse Delta

Hoogheemraadschap van Delfland

WATERPLAN 2 Rotterdam
WERKEN AAN WATER VOOR EEN AANTREKKELIJKE STAD

Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen (RoSA)

Rotterdam.nl/samenwerkinginderotterdamseafvalwaterketen

Programmateam:

- Gemeente Rotterdam *(Bas de Wildt, Erik Trouwborst, Peer Cox, Mayke Kuijpers)*
- Gemeente Capelle aan den IJssel (*Arie Markus)*
- Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (*Jaap de Ron)*
- Waterschap Hollandse Delta (*Mirjam Geurts - van Well)*
- Hoogheemraadschap van Delfland (*Floris Nonhebel)*

Wil je meer weten over de Rotterdamse samenwerking in de Afvalwaterketen?
Neem dan contact op met één van de programmateamleden. Of stuur een e-mail naar waterloket@rotterdam.nl